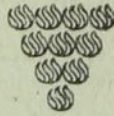

انجيل لوقا

انجىل لوقا

كاشغر شھرىدە سۇيان فۇيىنك تانىك نىمىك

باسمە خانەسىدە باسىلدى

۱۹۲۲

Lukas Evangelium.

Kashgar 1922.

مكتبة دارالاشيعة في كاشغار

رقم الكتاب ٤٧٧١

٤٧٧١

انجیل لوقا

اولقی باب

- ۱ ابتدادین کوزلاری برله کورکانلار و سوزینک
- ۲ خدمت کارلاری بولغانلار بیز کا تاپشورغاندیک تولالار
الیمیزدا تمام بولغان ایشلار نیک حکایه سی نی پتو کالی باشلا
- ۳ حاج من هم دسلابدین بارچه سیغه دقت برله ایرکاشیب
ترتیب برله سنکا پتوماک نی مناسب کوردوم ای عزیز
- ۴ ناوفیلوس تاکه سنکا تعلیم بریلکان سوزینک راست
ایقی نی بیلکایسن.
- ۵ یهودیه نینک پادشاهی هیرودس نینک کونلاریده آبا
فرقه سیدین زکریا اتلیق بر امام بار ایردی و خاتونی
- ۶ عارون قیزلاریدین ایصابت اتلق ایردی. و ایکیلاسی
خدانینک الیده عادل و خدانینک همه امرلاریده و
- ۷ احکامیده عیب سز سالک ایردیلا. و بلالاری یوق ایردی
چونکه ایصابت توغماس ایردی و هر ایکیلاسی

- ۸ اوز كونا لار يده قريپ ايرديلار. و واقع بولديكه اول اوز فرقهسى نينك، نو بتيده خدانينك حضوريدا امام ليق قيلغاندا.
- ۹ امام ليق رسميجه خدانينك بيتيكا كيريب خوشبوى كويدور
- ۱۰ ماك قرعهسى انكا چيقتى. و قوم نينك بارچه جماعتى
- ۱۱ خوشبوى وقتيدا تاشقاريدا دعا قيلور ايرديلار. و خداوند نينك بر فرشتهسى خوشبوى قربانگاه نينك اونك
- ۱۲ طرفيده تورغانى انكا كوروندى. و زكريا انى كوركانده
- ۱۳ بى آرام بولوب اوستيكا بر قورقونج توشتى. ليكن فرشته انكا ايتى: اى زكريا قورقما غيل چونكه دعائينك مستجاب بولدى و خاتونونك اليصبات سنكا بر اوغول توغار و انينك
- ۱۴ اتى نى يحيى قويا رسن. و سنكا خوشلوق و خرسندليك بولور و تولالار انينك توغولوشيفه خوش بولورلار.
- ۱۵ چونكه اول خداوند نينك الديد اولوغ بولوب شراب و مسكر اچماس و اناسى نينك رحيمدين برى
- ۱۶ روح القدس برله تولار. و بنى اسرائيل دين تولالارنى اولار
- ۱۷ نينك تنكريسى خداوند كا ياندورور. اتالار نينك كونكل لارنى بلالارغه و عاصى لارنى عادل لار نينك فكريكا ياندوروب خداوند اوچون حاضر بولغان بر قوم طيار قيلغالى الياس نينك روحى و قوتى برله انينك الديغه بارور.

- ۱۸ وز كرىا فرشته كا ايتىكه من موني قايدىن بىلكا من چونكه من
- ۱۹ قريب دور من و خاتونوم اوز كونا لار يده قريب دور . و فرشته
- جواب برب انكا ايتى : من خدانىنك الديدان تورغان جبرائيل
- دور من و سنكا كب قىلىب بو خوشخبرنى بر كالى ايبا
- ۲۰ ريلديم . و مناسن اوز وقتيدا بجا كلادورغان سوزلاريم كا
- ايشانماكانىنك اوچون تىلىنك توتولوب بو واقع بولادورغان
- ۲۱ كونغچه كب قىلاماس سن . و قوم زكرياغه منتظر بولوب
- ۲۲ بيتده حيال بولغانغه تعجب قىلور ايردىلار . و اول تاشقا
- ريغه چىقاندا اولارغه كب قىلامادى و اولار انىنك بيتده
- بر رۇيا كوركانىنى اوقتىلار و اول اولارغه اشارت
- ۲۳ قىلىب كاچه بولوب قالدى . و اول اوز خدمتىنىنك
- ۲۴ كونلارنى تمام قىلغاندا اويىكا باردى . و شو كونلاردىن
- كىن خاتونى ايصابات حاميله بولوب بش آى اوزىنى
- ۲۵ پنهان قىلىب ايتىكه خداوند خلق اراسىدىن حقارتىمنى
- كوتار كالى قايلانغاندا منكا شونداغ (عنایت) قىلدى .
- ۲۶ و التنجى آيده جبرائيل فرشته خدادىن جليليه نىنك
- ۲۷ ناصرت اتلىق بر شهريكا . بيت داوددىن يوسف اتلىق
- بر كشى كا وعده قىلىنغان بر باكيه قىزىنك الديغه ايبا
- ۲۸ ريلدى و باكيه قىزىنك اتى مرىم ايردى . و فرشته

- اينىك الدىغە كىرىب ايتى: سلام سنىكا اى توفىق تاپغان
- ۲۹ خداوند سنىنىك براه دور. و اول اينىك سوزىدىن بى
- ۳۰ آرام بولوب بو سلام مە بولور دىب فكر قىلدى. و
- فرشته انكا ايتى: اى مرىم قورقماغىل چونكە سن خدا
- ۳۱ نىنىك الدىدا توفىق تاپتىنىك. و منا سن حاملە بولوب بر
- ۳۲ اوغول توغوب اينىك اتى نى عيسى قويارسن. و اول
- اولوغ بولوب متعال نىنىك اوغلى اتانور و ربّ خدا انكا
- ۳۳ اتاسى داود نىنىك تختى نى برور. و بيت يعقوب نىنىك اوستىكا
- الى لاابد پادشاه بولور و پادشاه لىقى نىنىك آخرى بولماس.
- ۳۴ و مرىم ايتىكە من بر اير كشى نى بىلاماسام بو قايدىن
- ۳۵ بولور. و فرشته جواب برب انكا ايتى: روح القدس
- اوستونىكا كلىب متعال نىنىك قدرتى سنىكا ساپە قىلور و
- توغولغان قدّوس بو و جەهدىن خدا اينىك اوغلى اتانور. و منا
- ۳۶ خویشىنىك اليصبات هم قريلىقىدا بر اوغول غە حاملە
- ۳۷ بولدى و انى توغماس دىكان نىنىك التنجى آيى بودور. چونكە
- ۳۸ هيچ نرسە خدا نىنىك الدىدا ناممکن ايماس. و مرىم
- ايتىكە منا من خداوند نىنىك كنىزكى دور من ايتقان نىنىك دىك
- ۳۹ منىكا بولغى و فرشته انىنىك الدىدىن كىتى. و مرىم
- ۴۰ شو كونا لارده قوپوب يلام يهودىه نىنىك تاغلار يداكى

- ۴۰ بر شھر کا باردی . و ز کر یانینک اوی کا کیریب ایصبات غه
- ۴۱ سلام قیلدی . و واقع بولدیکه ایصبات مریم نینک سلامی نی
- انکلاغاندا بلا رحیمده تبراندی و ایصبات روح القدس
- ۴۲ دین تولوب . اونلوك آواز برله چقیریب ایی : سن خاتون
- لار نینک اراسیده مبارک دور سن و رحیمک نینک میوه سی
- ۴۳ مبارک دور . و بو منکا قایدین دور که خداوندیم نینک
- ۴۴ اناسی منینک الیمغه کور . چونکه سلامینک نینک آواری
- قولاقیم غه یتکانده بلا رحیمده خرسندلیک دین تبراندی .
- ۴۵ و خوشا ایشانکان چونکه خداوندین انکا ایتیلغان بجا کور
- ۴۶ و مریم ایی : جانیم خداوند کا حمد ثنا ایتور . و روحوم
- ۴۷ قوتقازغو چیم خدا برله خرسند بولور . چونکه اوز کنیزکی
- نینک پست لیکی کا قایلادی و مناموندین کین بارچه نسل
- ۴۹ لار منی مبارک ایتورلار . چونکه قادر مطلق منکا چونک
- ۵۰ ایشلار قیلدی انینک اسمی قدوس دور . و انینک مرحمتی
- ۵۱ نسلدین نسلکا اوزی دین قورقان لار نینک اوستیده دور . اوز
- بازوسی برله چونک قدرت قیلدی اوز کونکل لاری
- ۵۲ نینک فکریده متکبر بولغانلارنی پریشان قیلدی . کوچلوق
- لارنی تختیدین توشوروب عاجزلارنی ایکیز قیلدی .
- ۵۳ آچ لارنی نعمت برله توینغوزوب بای لارنی قوروق

- ۵۴ ياندوردى. اول اوز قلى اسرائيل غه يارى بريب مرحت
- ۵۵ كورساتكالى خواه لادى. ابراهيم غه وانينك نسلى غه الى ابد
- ۵۶ اتا بابالار يميز غه وعده قيلغانىغە موافق. و مریم انينك قاشيده اوج آى چه توروب اوز اويىكا ياندى.
- ۵۷ و اليصبات نينك توغادورغان وقتى تمام بولوب بر
- ۵۸ اوغول توغدى. و انينك همسايه لارى و خویش لارى خداوند انكا انداغ چونك مرحت قيلغانى نى انكلاب
- ۵۹ انينك برله خرسند بولدىلار. و واقع بولدىكە سكرنجى كونده بلانى ختنه قيلغالى كليب انكا اتاسى زكريا
- ۶۰ نينك اتيداز كريات قويوب ايردىلار. اناسى جواب بريب ايتى: يوق انينك اتى يحيى قويولور. وانكا ايتيلار
- ۶۲ قبيله نكده هيچ كشيكا بو ات قويولغان ايماس. و بلاغه نمه ات قويماق نى خواهلارسن ديب اتاسيغە اشارت
- ۶۳ قىلدىلار. و اول بر تخته تىلاب انينك اتى يحيى دور
- ۶۴ ديب پتودى و همه سى تعجب قىلدىلار. و در حال انينك اغزى و تىلى اچىليب كب قىليب خداغه حمد ايتى.
- ۶۵ و همه همسايه لارى نينك اوستيكا بر قورقونج توشتى و بو ايشلار نينك همه سى يهوديه نينك بارچه تاغلار يدا
- ۶۶ مشهور بولدى. و بارچه انكلافانلار اوز كوناكلار يده

ساقلاپ ايتور ايرديلار: آيا بو بلا قايداغ بولور. و
خداوند نينك قولى اينك برله ايردى.

- ۶۷ و اتاسى زكريا روح القدس دين تولوب پيغمبرليك
۶۸ قىلىپ ايى: اسرائيل نينك تنكرىسى خداوند مبارك
۶۹ دور چونكه اوز قومىغە قايلاب بر فدا عطا قىلدى. و
قلى داود نينك اويىدين بيز كا بر نجات مونكوزى قوپاردى.
۷۰ قديم دين برى اوز مقدس پيغمبرلارى نينك اغزى برله
۷۱ ايتقاندىك. چونكه اول دوشمن لار يميزدين و بيزنى يمان كوركان
۷۲ لار نينك قوليدىن بيزنى قوتقازغالى خواھلاب اتا بابالار يميز
۷۳ غە رحم كورساتيب مقدس عهدىنى يادىغە كلتوردى. اتامىز
۷۴ ابراهيم غە قسم برله وعده قىلغانىغە موافق. دوشمن لار يميز
نينك قوليدىن قوتولوب قورقماي انكا عبادت قىلماقنى
خواھلادى. آرى اينك الديد ايك ليق و عدالت برله عمر يميز
۷۶ نينك بارچه كونلاريدا عبادت قىلغانىمىز. و سن اي بلا متعال
نينك پيغمبرى اتانورسن چونكه خداوند نينك يوزى الديد
۷۷ يول لارنى طيار قىلغالى باريب. اينك قومىغە كناه
لارى نينك باغىشلانماق اوچون نجات علمىنى بر كايىسن.
۷۸ خدا يميز نينك چونك مرحمتى اوچون ايكىز لاردين بيز كا
۷۹ نظر سالادورغان بر نور برادور. تاكه قرانكغونوقدا و

۸۰ و اولوم سایه سیدا اولتورغانلارغه یاروغلوق برکای و پوتلاریمیزنی سلامت نینک یولیفه هدایت قیلغای . و بلا اوسوب روحدا قوتلانیب اسرائیل غه ظهور کونیغچه بیابانلارده ایردی .

❦ ایکنجی باب ❦

- ۱ و واقع بولدیکه شول کونلارده همه دنیا داکی خلیق خط
- ۲ لانسون دیب اوغوس طوس قیصر دین امر چیتی . بو اولقی خط
- ۳ لاندایکی واقع بولغاندا کیرینیوس سوریّه کا حاکم ایردی . و
- ۴ همه خط لاندایک اوچون هر بری اوز شهریکا باردی . و
- یوسف هم داود نینک اویدین و قبیلا سیدین بوانسانی
- اوچون جلیلیّه داکی ناصرت شهریدین یهودیّه داکی بیت لحم
- ۵ اتلیق شهریکا باردی . که اوزیکا وعده قیلینغان خاتونی
- ۶ مریم بیلان خط لاندایک یلار و اول حامله ایردی . و اولار
- ۷ اندا بولغاندا انینک توغادورغان کونلاری تمام بولوب تونجی
- اوغلی نی توغوب انی زاکاغه ایب منزله اولارغه جای
- بولماغاج آخوردایا تقوزدی .
- ۸ اول یورت نینک صحرا سیده کیچده نوبت برله یاتیب
- اوز پاته لارینی ساقلایدورغان پاته چیلار بار ایردی لار .

- ۹ و خداوند نینک بر فرشته سی اولار نینک یانیدا توردی
- ۷ و خداوند نینک جلالی اولار نینک چوره سیده یاروغلوق
- ۱۰ بردی و اولار چونک قورقونج برله قورقتیلار. و فرشته
- اولارغه ایٹی: قورقمانکلار چونکه منا من سیزلار کا همه
- قومغه بولادورغان بر چونک خوشلوقنی بشارت برور
- ۱۱ من. چونکه بو کون داود نینک شهریده سیزلار کا بر
- ۱۲ قوتقازغوچی توغولدی و اول خداوند مسیح دور. و
- سیمزلار کا علامت بودور که بر بلانی زا کاغه الینغان
- ۱۳ و آخوردایا تیغلیق تاپار سیزلار. و ناگاه فرشته بیله آسمان
- لشکریدین بر گروه خداغه حمد ایتیب ایتور ایردیلار. و
- ایکیزلار دا خداغه جلال یر اوستیده سلامت و آدم لارغه
- خوش رضا.
- ۱۵ و واقع بولدی که فرشته لار اولار نینک اوستیدین
- آسمانغه چیقاند اول پاته چیلار بر بریکا ایٹیلار: اعدی
- بیت لحم کا باریب خداوند بیز کا بیلدور کان اوشبو واقعنی
- کورالی. و یلدام باریب مریم برله یوسفنی و آخوردایا
- ۱۷ یا تیغلیق بلانی تاپتیلار. و اولار کور کاندده اوشبو بلانینک
- ۱۸ باره سیده اوزلار یکا ایتیلغان سوزنی خبر بردیلار. و مونی
- انکلاغانلار نینک همه سی پاته چیلار دین اوزلار یکا ایتیلغانغه

۱۹ تعجب قیلدی یلار . لیکن مریم اوشبو سوزلار نینک بارچه

۲۰ سینی ساقلاب اوز کونکایدہ فکر قیاور ایردی . و اول پاتہ

چیلار یانیب اوزلاریکا ایتیلغاندیک کوروب انکلاغان

نرسہ لار نینک ہمہ سی اوچون خداغہ جلال و حمد ایتور

ایردیلار .

۲۱ و بلانی ختنہ قیلغالی سکیز کون تمام بولغاندا اینک اسمی اول

اوزی رحم کاپیدا بولماسدین ایلکاری فرشته دین قویو اغاندیک

عیسی قویولای .

۲۲ و موسی نینک شریعتیکا موافق اینک تطہیر کونلاری

۲۳ تمام بولغاندا . خداوند نینک شریعتیدہ : رحم اچقان ہر ایر کاک

خداوند کاک مقدس اتانسون دیب پتولکاندیک انی خداوند کاک

۲۴ تقدیم قیلغالی اورشلیم کاک چیقاردیلار . و ہم خداوند نینک

شریعتیدہ پتولکاندیک بر جفت کبوتر یا ایکی پاختک

قربان قیلغایلار .

۲۵ و اورشلیم دا عادل و پرهیز کار اسرائیل نینک تسلی سیکا

منتظر سمعون اتلیق بر کشی بار ایردی و روح القدس

۲۶ اینک اوستیدہ ایردی . و خداوند نینک مسیحی نی

کورما کونچہ اولوم نی کورماس دیب انکا روح القدس دین

۲۷ الہام قیلینیب ایردی . صبی عیسی نی اتا اناسی شریعت

- ۲۸ رسمیکا موافق قیلغالی کیر کوز کاندہ روح نینک واسطہ سی
 ۲۹ برلہ بیت کا کلیب انی قول لاری نینک اوستیکا الیب خداغہ
 ۳۰ حمد ایشور ایردی: ای خداوند ایمدی قانونک نی ایتقانینک
 ۳۱ دیک سلامت برلہ آزاد قیلور سن چونکہ منینک کوزلاریم
 ۳۲ سنینک بارچہ قوم لار نینک یوزی الیدا طیار قیلغان
 ۳۳ نجاتینک نی کوردیلار طائفہ لار کا الہام نوری و قومینک
 ۳۴ اسرائیل غہ جلال و اینک اتا و اناسی اینک بارہ سیدہ
 ۳۵ ایتیلغانغہ تعجب قیلور ایردی لار و سمعون اولار نی مبارک کلاب
 ۳۶ اناسی مریم کا ایی: منا بو اسرائیلدا تولا لار نینک توشماکی و
 ۳۷ قویماقی او چون قویولوب دور وانکا ضلیق قیلینغالی بر علامت
 ۳۸ او چون دور و تولا کونکل لار نینک فکر لاری اشکارا
 ۳۹ قیلینماق او چون بر قلییح سنینک جانینکدین اوتار باکرہ
 ۴۰ ایقیدین کین یتہ یل ایری بیلان اوی توتوب اشیر نسلیدین
 ۴۱ فنوئیل نینک قیزی حنا اتلیق تولا قریغان بر نسیہ بار ایردی
 ۴۲ و تول قالیب سکن تورت یاشقہ کیریب بیت دین
 ۴۳ ایریلماق کیچہ کوندوز روزہ دعا و عبادت قیلور ایردی
 ۴۴ و اول شو ساعتہ ایلکاری کلیب خداوند کا حمد ایتیب
 ۴۵ اور شایم ده کی نجات غہ منتظر بولغانلار نینک همه سیکا اینک
 ۴۶ بارہ سیدہ کب قیلدی.

- ۳۹ و اولار خداوند نینک شریعتیکا موافق هر نرسه نی
تمام قیلغاندا جلیلیه داکی اوز شهری ناصرت کا یاندیلار
۴۰ و بلا اوسوب قوتلانیب حکمت برله تولار ایردی و خدا
نینک توفیقی اینک برله ایردی
۴۱ و اینک انا اناسی هر یل فصیح عیددا اورشلیم کا
۴۲ بارور ایردی یلار و اول اون ایکی یاشقه کیر کاندہ اولار عید
۴۳ نینک رسمی دیک اورشلیم کا باردیلار عید کونلاری نی
تمام قیلیب یانغاندا صبی عیسی اورشلیم ده قالدی و اینک
۴۴ انا اناسی بیلمای اوز فرقه لاری اراسیدا دور دیب بر
۴۵ کونلواک یول باریب انی خویش و آشنا لار اراسیدا ایستاب
۴۶ تا عای انی ایستاکالی اورشلیم کا باردیلار و اوچ کوندین کین
اینک بیت ده معلم لار نینک اوتراسیدا اولتوروب اولار دین
۴۸ انکلاب سوراب تورغانیدا تاپتیلار و انی انکلاخان لار نینک
همه سی اینک حکمٹیکا و اینک جواب لاریغه
۴۸ حیران قالور ایردی یلار و اولار انی کور کاندہ دهشت کا
توشتی و اناسی انکالی ای ای او غلوم نه اوچون بیز کا
شونداغ قیلدینک منا اتانک و من سنی ایستاب زحمت تار توق
۴۹ و اول اولار غه ایچی نه اوچون منی ایستادینک لار؟ منکا
۵۰ اتام نینک کی دا بولماق کیراک بولغان نی بیلمادینک لار مو؟ و

اول اولارغه ایتقان سوزنی اولار او قما دیلار . و اول ۵۱
 اولار برله قوشولوب ناصرت کا کادی و اولارغه مطیع
 ایردی . و اناسی بو همه ایش لارنی اوز کونکایدی ساقلار
 ایردی . و عیسی حکمت ده و قامت ده و توفیق ده خدا ۵۲
 نینک و آدم لار نینک الیدیا ترقی قیلور ایردی .

اوچونجی باب

۱ و طیار یوس قیصر نینک سلطنتی نینک اون بشنجی
 یلیدیا پونطیوس پلاطوس نینک یهودیه اوستیکا حاکم
 لیکیده و هیرودس جلیلیه اوستیکا رئیس ربع و برادری
 قیلیبوس ایطوریه و تراخونیسیس یورتنی اوستیکا رئیس
 ربع و ایسانیاس ابیلیه اوستیکا رئیس ربع بولغاندا امام ۲
 لار نینک چونکی حنان نینک و قیافانینک کونلاریده خدا
 نینک کلامی بیاباندا زکریانینک اوغلی یحیی غه کادی .
 ۳ و اول اردن نینک اطرافیدا کی همه یورت لارغه باریب
 کناه لار نینک باغیشلماقی اوچون توبه تعمیدینی وعظ
 ایتور ایردی . شو نداغ که اشعیا پیغمبر نینک کتابیده : بیاباندا ۴
 ققیر غوچی نینک آوازی خداوند نینک یولی نی طیار چغیر
 یول لارینی توز قلینکار هر دره تولوب هر تاغ دوبه ۵

پست بولسون. ایگرو لار توز و ایگرو توقایلار اونکای
۶ بولسونلار و هر بشر خدانینک نجاتی نی کورسون دیب
پتولوب دور.

۷ ایننکدین تعمید الغالی چیقان خلققه ایی: ای یلان

بالاری کلادورغان غضب دین قاچیش نی سیزلار کا کیم
۸ کورساتی. پس توبه کا لایق میوه قیلینکلار و اوز

ایچینکیزده ابراهیم اتامیز دور دیب اویلامانکلار چونکه
سیزلار کا ایتورمن خدا ابراهیم غه بو تاشلاردین بالار

۹ قوپارغالی قادر دور. و ایددی پالتو درخت لارینک
یلدیز یغه قویولوب دور پس یخشی میوه قیلماغان هر درخت

۱۰ کسملیب اوتقه سالینور. و خلق ایننکدین سوراب ایی:

پس نعه قیلالی؟ و اول جواب ریب اولار غه ایی: ایکی لباسی
بار کشی لباسی یوق کشیکا برسون طعامی بار کشی طعامی

۱۲ یوق کشیکا هم شونداغ قیلسون. و باجکیرلار هم تعمید

۲۳ الغالی کلپ انکا اییلار: ای استاد بیز قایداغ قیلالی؟ و

اول اولار غه ایی: سیزلار کا واجب بولغاندین زیاده

۱۳ طلب قیلمانکلار. سپاهلار هم ایننکدین سوراب اییلار:

بیز قایداغ قیلالی؟ و اول اولار غه ایی: هیچ کمرسه کا

زورلوق قیلمای و هیچ کمرسه کا تهمت قیلمای اوز

مواجب لارینکیز کا قناعت قیلینکلار.

- ۱۵ و قوم منتظر بولوب همه سی اوز کونکل لاریده
یحیی نینک باره سیده: آیا اول مسیح مو ایماسمو دیب
۱۶ فکر قیلور ایردیلا. و یحیی همه سیکا جواب بریب ایی:
من سیزلار کا سو برله تعمید برور من لیکن من اینک کفش
لاری نینک باغلارینی یشکالی لیاقتیم یوق مندین قدرت
لیکراکی کلور اول سیزلار کا روح القدس و اوت برله
۱۷ تعمید برور اینک آری سی قولیدا دور و اوز خرمنی نی
سوروب بغدادی نی سانکیغه یغار لیکن سمانی اوچایدورغان
اوت برله کویدورور. و باشقه تولا دلیل لار برله
۱۸ قوم غه و عظیم ایتیب بشارت قیلور ایردی. اما رئیس ربع
هیروودس نی اوز برادری فیلبوس نینک خاتونی هیروودیا
اوچون و هیروودس قیلغان یانلیق لاری اوچون ملامت
۲۰ قیلغاندا مونی هم زیاده قیلدی که یحیی نی زندانغه
بند قیلدی.
- ۲۱ و قوم نینک همه سی تعمید الغاندا عیسی هم تعمید
۲۲ الدی و دعا قیلغاندا آسمان اچیلیب روح القدس جسمانی
صورتده بر کبوتر دیک اینک اوستیکا نازل بولدی و
آسمان دین بر آواز ایی: من راضی بولغان آصراق اوغلام

سن دور سن .

- ۲۳ تعلیم برکالی باشلاغاندا عیسی تخمیناً اوتوز یاشدا
ایردی و کمان قیلینور ایردیگه اول یوسف نینک اوغلی
- ۲۴ و اول هالی نینک و اول متشات نینک و اول لاوی
نینک و ملکی نینک و اول ینانینک و اول یوسف
نینک و اول متشایانینک و اول عاموص نینک و اول
- ۲۵ ناحوم نینک و اول حسلی نینک و اول نجای نینک و اول
ماث نینک و اول متشایانینک و اول شمعی نینک و
- ۲۷ اول یوسف نینک و اول یهودانینک و اول یوحنا نینک
و اول ریسانینک و اول زرو بابل نینک و اول شالتمیل
- ۲۸ نینک و اول تیری نینک و اول ملکی نینک و اول ادی
نینک و اول قصم نینک و اول المودام نینک و اول غیر
- ۲۹ نینک و اول یوسی نینک و اول الیعازر نینک و اول
یوریم نینک و اول متشات نینک و اول لاوی نینک و
- اول شمعون نینک و اول یهودانینک و اول یوسف نینک
- ۳۱ و اول یونان نینک و اول الیاقیم نینک و اول ملیانینک
و اول مینانینک و اول متاثان نینک و اول ناثان نینک و
- ۳۲ اول داود نینک و اول یسی نینک و اول عوبید نینک
و اول بوغز نینک و اول سلمون نینک و اول نحشون

- ۳۳ نینک * اول عمیناداب نینک و اول آرام نینک و اول
حصرون نینک و اول فارص نینک و اول یهودانینک *
۳۴ و اول یعقوب نینک و اول اسحق نینک و اول ابراهیم
۳۵ نینک و اول تارح نینک و اول ناحور نینک * و اول سروج
نینک و اول رعونینک و اول فالج نینک و اول عابر نینک
۳۶ و اول شالح نینک * و اول قینان نینک و اول ارفکشاد نینک و
۳۷ اول سام نینک و اول نوح نینک اول لامک نینک * و اول متوسالح
نینک و اول اخنوخ نینک و اول یارد نینک و اول مہلملمیل
۳۸ نینک و اول قینان نینک * و اول انوش نینک و اول شیث
نینک اول آدم نینک و اول خدانینک کی.

— ﴿تورتونجی باب﴾ —

- ۱ و عیسی روح القدس دین تولوب اردن دین یانیب روح
۲ نینک واسطہ سی برلہ بیابانغہ ایباریلیب قرق کون شیطان دین
سینالدی و شو کونلارده ہیچ نرسہ یمادی و تمام بولغاندا آج
۳ قالدی * و شیطان انکا ایی: اگر سن خدانینک اوغلی
۴ بولسانک ایتغیل شو تاش نان بولسون * و عیسی انکا
جواب بریب ایی: پتولوب دورکہ آدم یالغوز نان برلہ
تیریک لیک قیلماس لیکن خدانینک هر سوزی برلہ *

- ۵ و شیطان انی ایکیز کا چیقاریب دنیا نینک همه پادشاه
- ۶ لیق لارینی بر لحظه ده کورسانی و شیطان انکا ایتی:
- ۷ بو قدرت نینک همه سی نی و اولار نینک جلالی نی سنکا
روورمن چونکه منکا یریلیب دور و من هر کیم کا خواھلا
- ۸ سام روورمن اگر سن منینک الیددا سجده قیلسانک
همه سی سنینک کی بولغای و عیسی جواب بریب انکا
ایتی: کت ای شیطان چونکه پتولوب دور: تنکری نینک
خداوند کا سجده قیلغیل و بالفوز انکا عبادت قیلغیل.
- ۹ و انی اورشلیم کا کتوروب بیت نینک پیشطاقیدا تورغو
زوب انکا ایتی: اگر سن خدانینک اوغلی بولسانک
اوزونک نی توبنکا تاشلاغیل چونکه پتولوب دور که اول
- ۱۰ فرشته لاریکا باره نکهده سنی ساقلاغالی امر قیلور و اولار
سنینک پوتونک تاشقه تکماسون دیب سنی اوز قول
- ۱۲ لاری نینک اوستیده کوتارورلار و عیسی جواب بریب
انکا ایتی: ایتیلیب دور که تنکری نینک خداوندنی سیناماغیل.
- ۱۳ و شیطان همه امتحان لارنی تمام قیلغاندا بر وقتفچه
- ۱۴ انینک دین یریلدی و عیسی روح نینک قوتی برله
جلیلیه کا یاندی و انینک خبری بارچه اطرافدا کی یورت
- ۱۵ لارغه چیققی و اول اولار نینک سناغوغه لاریده تعلیم

بریپ همه سیدین دانکلا نور ایردی .

- ۱۶ و اول تربیت تاپغان ناصرت شهریکا کاکانده اوز
عادتیی دیک سبت کونیده سناغوغه غه کیریپ او قوغالی قوتی .
- ۱۷ و انکا اشعیا پیغمبر نینک کتابی بریلدی اچیب او قوغاندا
شونداغ پتولکان جای چیتی : خداوند نینک روحی منینک
اوستومده دور چونکه فقیرلار کا خوشخبر بشارت
برکالی سیلاب زنداندا کی لارغه آزادلیق و کورلار کا کور
ماکایک ندا قیماغالی و ظلم تارتقانلارغه آزادلیق بر
کالی و خداوند نینک مقبول بلی نی و عطا ایتقالی منی ایباردی .
- ۱۹ و کتاب نی یاپیب خدمتکارغه تاپشوروب اولتوردی
و سناغوغه دا کی لار نینک بارچه سی نینک کوزلاری
انکا تیکیلیپ ایردی . و اول اولارغه : بو کون شو
پتولکان قولاقلارینکیزغه تمام بولدی دیکالی باشلادی .
- ۲۰ و همه سی انینک باره سیدا گواهلیق بریب انینک
اغزیدین چیقان توفیق سوزلاریکا تعجب قیلیپ ایتور
ایردیلار : بو یوسف نینک اوغلی ایماسمو ؟ و اول
اولارغه ایی : هر حالدا سیزلار منکا بو مثل نی ایتور سیزلار :
ای طیب اوزونک نی سقایته قیل کفر ناخوهدا قیلغان نی انکلا
غانیمیز دیک موند اوز وطنینکدا هم قیلغیل . و اول ایی :
- ۲۱

- بتحقيق سيزلاركا ايتورمن هيچ بر پيغمبر اوز وطنيدا
 ۲۵ قبول قيلينماس. ليكن بدرستی من سيزلاركا ايتورمن
 الياس نينك كونلاریده آسمان اوج يل الله آی باغلا
 ۲۶ نيب همه ير يوزیده چونك اچاچیلیق بولغاندا اسرا
 ئیلده تولا تول خاتونلار بار ایردیلار و الياس صیدا
 نينك صرفتیداکی بر تول خاتوندين باشقه اولار نينك هيچ
 ۲۷ بر بکا ایبار یلمادی و الیشع پیغمبر نينك زمانیدا اسرا
 ئیلدا تولا پسهلار بار ایردیلار ليکن سریانی نعمان دین
 ۲۸ باشقه اولاردین هيچ بری پاکیزه بولمادی و سناغوغه
 داکی لار نينك همه سی مونی اکلاغاندا اچيغ برله تولوب
 ۲۹ قوپوب انی شهر دین تاشقاری چیقاردیلار و انی توبنکا
 تاشلاماق اوچون توبه سیدا اوز شهرلاری یسالغان تاغ
 ۳۰ نينك کنار یغه کلتوردیلار ليکن اول اولار نينك اوترا
 سیدین اوتوب کتی.
 ۳۱ و جلیلیه نينك کفر ناحوم دیکان شهر یغه کابکانده
 ۳۲ سبت کونلارده اولار غه تعلیم بررور ایردی و تعلیمیکا
 حیران قالور ایردیلار چونکه سوزی قدرت برله ایردی
 ۳۳ و سناغوغه نينك ایچیده بر ناپاک جن نينك روحی بار
 ۳۴ بر کشی بار ایردی و اونلوك آواز برله ققیریب ایتی.

- اه سنینک برله ننه ایشیمیز بار ای ناصرت لیک عیسی
بیزنی هلاک قیلاغالی کالدینک مو؟ من سنینک کیم بولغا
۳۵ نینک نی بیلمور من خدانینک قدوسی . و عیسی انی ملا
مت قیلیب ایی: شوک بولوب انینکدین چیق قیل و جن
انی اوتراغه تاشلاب انکا هیچ بر ضرر قیلامای انینکدین
۳۶ چیققی . و همه سی نینک اوسنیکا بر دهشت کایب بر
بری بیلان کبلاشیب ایتور ایردیلا: بو ننه سوز دور
چونکه قدرت و قوت برله ناپاک روح لارغه امر قیلور
۳۷ و اولار چیقارلار . و انینک باره سیده اطرافداکی یورت
نینک همه یریکا شهرت چیققی . و سناغوغه دین قوپوب
۳۸ سمعون نینک اوییکا کیردی و سمعون نینک قین اناسی نی
قاتیق تب توتوب ایردی و انینک باره سیدا انینکدین
۳۹ تیلا دیلار . و اول انینک اوستیکا توروب تب نی ملا
مت قیلدی و تب انی قویدی و اول در حال قوپوب
۴۰ اولارغه خدمت قیلدی . و کون اولتورغاندا اولار کسل
بولغان لارینی یعنی هر قسم کسل لیک لارکا مبتلا بولغانلارنی
انینک الدیغه کلتوردیلار و اول اولار نینک هر بری
نینک اوستیکا قول لارینی قویوب اولارنی ساقایی .
۴ و جن لار هم تولالاردین چیقیب قچیریب ایتور

ایردیلار: سن خدایینک اوغلی مسیح دورسن. و اول اولارنی ملامت قیلیب کب قیلغالی قویعاس ایردی چونکه اولار اینک مسیح بولغانی نی بیلور ایردیلار.

۴۲ و تانکاتقاندا چیقیب بر بیابان یرکا باردی و

خلق انی ایستاب الدیغه کلیب اوز ارالاریدین کتاسون دیب انی توییلار. لیکن اول اولارغه ایی: باشقه شهر

۴۳ لارده هم خدایینک پادشاهلیقی نی بشارت قیلماق کراک

۴۴ دور چونکه من مومنینک اوچون ایباریلدیم. و جلیلمیه نینک سناغوغه لاریدا وعظ ایتور ایردی.

— بشنجی باب —

و واقع بولدیکه اول جنیسارت تنکیزی نینک یانیدا تورغاندا خلق خدایینک سوزینی انکلاغالی اینک الدیغه یوغلاشتیلار. و اول ایکی کمه تنکیزی نینک کناریده تور

غانی نی و بلیقچیلار چیقیب تورلارینی یوغانی نی کوروب. ۳ کمه لاردین بری سمعون نینک کی غه کیریپ

قوروقدین آزغنه نری باریش نی سوردی و اولتوروب کمه دین خلققه تعلیم بردی. و عظ ایتیب بولغاندا سمعونغه

۴ ایی: چوقورغه باریپ تورینکیزی بلیق توتقالی سالینکارلار.

- ۵ و سمعون جواب بریب انکا ایی: ای اُستاد پتون کیچه زحمت تاریب هیچ نمه توتالمادوق لیکن سوزونککا موافق
- ۶ نوری سالای و اولار مونی قیلغاندا انداغ تولا بلیق توییلار
- ۷ که تورلاری اوزولور ایردی و اولار برکمه ده کی رفیق لاریکایار بلیق برکالی اشارت قیلدییلار و اولار کلیب ایکی
- ۸ کمه چو ککالی باشلاغو مچه تولدوردیلار و سمعون پطروس مونی کورگنده عیسی نینک تیزلاریکایا یقیلیب ایی: ای خداوند کمه م دین چیققیل چونکه من برکناه کارکشی
- ۹ دورمن چونکه اول و اینک برله بولغانلار نینک بارچه سی اولار توتقان بلیق باره سیده حیران قالیب ایردی
- ۱۰ سمعون نینک شریک لاری زیدی نینک اوغول لاری یعقوب و یوحنا هم شونداغ و عیسی سمعونغا ایی: قورقماغیل
- ۱۱ موندین کین آدم لار صیادی بولورسن و اولار اوز کمه لارینی قوروققه کلتوروب هر نرسه نی قویوب انکا ایرکاشتییلار.
- ۱۲ و واقع بولدیکه اول اوزی شهرلار نینک بریده بولغاندا ناکاه پسه لیکدین تولغان برکشی عیسی نی کوروب یوز تون یقیلیب انکا یالباریب ایی: ای خواجه
- ۱۳ خواهلاسانک منی پاکیزه قیلالورسن و اول

- قولی نی اوزاتیپ انی توتوب ایی: خواهلار من پاکیزه
 ۱۴ بولغیل و درحال پسه لیکی اینکدین کتی و امر قیلدیگه
 هیچ کمرسه کا ایتمای باریب اوزونک نی امامغه کورسا
 تیب اولارغه کواهلیق بولماق اوچون موسی امر
 قیلغاندیک پاکیزه بولغانینک نینک قربانی نی اوتکوز کیل .
 ۱۵ و اینک خبری اوشوغراق شایع بولوب تولا خلق
 ۱۶ انکلاغالی اغریق لاریدین سقایغالی یغیلدی . لیکن اول اوزی
 بیابانلارغه باریب دعا قیلور ایردی .
 ۱۷ و واقع بولدیگه کونلارده بر کون اول تعلیم بر کاندہ
 جلیلیه نینک و یهودیه نینک هر بر کنتیدین و
 اورشلیم دین کلکان فریسی لار و شریعت معلم لاری اولتوروب
 ۱۸ ایردیلار و خداوند نینک قدرتی ساقایتقالی حاضر ایردی . و
 ناکاه کشی لار بر مفلوج آدم نی اورانی نینک اوستیکا
 کوتاریب اینک الیغه قویماق اوچون انی ایچکیری
 ۱۹ کلتورماک ایستادیلار . و خلق نینک تولا ایقی دین انی
 ایچکیری کیرکوزکالی یول تاپمای اوکزه نینک اوستیکا
 چیقیب خشت لار نینک اراسیدین انی اورانی برله اوتراغه
 ۲۰ عیسی نینک الیغه توشوردیلار . و اولار نینک اعتقادی نی
 کوروب انکا ایی: ای آدم سنینک کناه لارینک سنکا

- ۲۱ باغیشلاندى . و کاتب لار و فرېسى لار: بو کفر سوزنى
 ایتقان کیم دور؟ یالغوز اول خدا دین باشقه کیم کناهنى
 ۲۲ باغیشلا یالور ديب فکر قیلغالی تور دیلار . و عیسی اولار
 ۱۷ نینک فکر لارینی بیلیب جواب بریب اولارغنه ایی:
 ۲۳ کونکل لارینکیزده نمه فکر قیاور سیز لار؟ قایسی اونکای
 ۲۷ دور: کناه لارینک سنکا باغیشلاندى دیما کمو یا قوپوب
 ۲۴ مانکغیل دیا کمو؟ اندین ابن الانسان نینک یر یوزیده کناه
 لارنى باغیشلاغالی قدرتی بار بولغانى نی بیلسون ديب
 مفلوج غه ایی: سنکا ایتور من قوپوب اورانینک نی کوتاریب
 ۲۵ اویونک کا بارغیل . و اول در حال اولار نینک الیدین
 قوپوب اوستیده یاتقان نرسه سی نی کوتاریب اویکا باریب
 ۲۶ خداغه حمد ایتور ایردی . و هه سی نی حیرت توتوب
 خداغه حمد ایتور ایردی لار و قورقونج برله تولوب بو
 ۲۷ کون بیز عجائب واقع لار کوردوک دیر ایردی لار .
 ۲۷ و موندین کین اول چیقیب لاوی اتلیق بر باجکیر نینک
 باج خانه الیدا اولتورغانى نی کوروب انکا ایی: منکا
 ۲۸ ایرکاشکیل . و اول هر نرسه سی نی تاشلاب قوپوب انکا
 ۲۹ ایرکاشتی . و لاوی انکا اوز اوپیده چونک بر ضیافت
 ۲۷ قیلدی و باجکیر لار دین و اولارغنه متعلق باشقه لار دین

- ۳۰ جماعت دستورخاندا اولتورور ایردیلار . لیکن فریسی لار و اولارنیک کاتب لاری انیک شاکرد لاریغه طعنه قیلیب اییلار: نه اوچون باجکیرلار و کناه
- ۳۱ کارلار برله یب ایچار سیزلار؟ و عیسی جواب بریب اولارغه ایی: ساق لار طیب کا محتاج ایماس بلکه کسل
- ۳۲ لار . من عادل لارنی قچقیرغالی کلامدیم لیکن کناه کارلارنی توبه کا دعوت قیلغالی . و انکا اییلار: نه اوچون
- یحیی نیک شاکردلاری تولا وقت روزه توتوب دعالار قیلورلار و شونداغ هم فریسی لارنیک شاکرد لاری لیکن سنینک شاکردلارینک یب ایچارلار . و عیسی اولارغه ایی: آیا توی بلالاریغه یکیت تخی اولار برله
- ۳۵ بولغاندا روزه توتقازالور سیز مو؟ لیکن یکیت اولاردین الینادورغان کونلار کلور اول وقت شو کونلارده اولار روزه توتارلار . و اولارغه ینه برمثل ایی: هیچ کمرسه
- ۳۶ ینکی لباسدین بر پارچه کسب کهنه لباسقه یماق سالماس بولماسه ینکی نی یرتار و ینکی یماق کهنه غه مناسب بولماس .
- ۳۷ و هیچ کمرسه ینکی شراب نی کهنه تولوم لارغه توشقار ماس چونکه ینکی شراب تولوم لارنی یرتیب تو کولور
- ۳۸ و تولوم لار یرتیلورلار لیکن ینکی شراب نی ینکی تولوم

٣٩ لارغه توشقارماق لازم دور. و هيچ كمرسه كهنه
 ٨ سى نى ايچيب ينكى سى نى خواهلاماس چونكه كهنه سى
 ينخسى دور دير.

• التنبيجي باب •

- ١ و واقع بولديكه بر سبت كوننده زراعت اراسيدين
 اوتار ايردى و اينك شاگردلارى زراعت نينك باش
- ٢ لارى نى اوزوب قول لارى برله اووالاب يديلار. و
 فريسي لاردين بعضى لارى اولارغه اييلار: نمه اوچون
 سبت كونلار يده قيلينماق جايز ايماس ايش نى قيلور سيز
 لار؟ و عيسى جواب بريب اولارغه ايي: آيا داود و
- ٣ اينك برله بولغان لار آچ قالغانيدا نمه قيلغانى نى او قوما
 دينكلار مو؟ نچوك خدانينك بيتيكا كيريب يالغوز امام
- ٤ لاردين باشقه سيغه جايز بولغان تقدمه نان نى اليب ييب
 اوزى سيلان بولغانلارغه هم بردى. و اولارغه ايي:
- ابن الانسان سبت كوني نينك هم ايكه سى دور.
- ٦ و واقع بولديكه باشقه بر سبت ده سناغوغهغه كيريب
 تعليم بردى. و اندا اونك قولى شل بولغان بر كشى بار
- ٧ ايردى. و كاتب لار و فريسي لارى اينك توپه سيدة بر

- شکایت تا پامق او چون سبت کونیده شفا برورمو دیب
- ۸ انی ماراب ایردیلا ر. لیکن اول اولار نینک فکر لارینی
بیلیب قولى شل بولغان کشی کا ایی: قوپوب اوتراده
- ۹ تورغیل و اول اوتراده توردی. اول وقت عیسی اولارغه
ایی: من سیزلاردین سورای سبت کونلاریده نمه قیلماق
جائز دور یخشیلیق قیلماقمویا بمانلق قیلماقمو برجاننی قوتقاز
- ۱۰ ماقمو یا انی هلاک قیلماقمو؟ و چوره سیداکی لار نینک همه
سیکا قایللاب انکا ایی: قولونک نی اوز اتقیل و اول انداغ
- ۱۱ قیلیب قولى ساق بولدی. و اولار حماقت لیق قیلیب
عیسنی نیه قیلالی دیب اوز آرالاریدا کب لاشور ایردیلا ر.
- ۱۲ و واقع بولدیکه شو کونلارده دعا قیلماق او چون
بر تاغقه چیقیب کیچه نی خداغه دعا قیلماقدا اوتکوز
- ۱۳ دی. ایرته کانی شاگردلاری نی ققیریب اولاردین
اون ایکی نی ایلغاب اولارغه رسول آت قویدی. اول
- انکا پطروس آت قویغان سمعون و اینک برادری
اندر اوس و یعقوب و یوحنا و فیلبوس و برثولماوس.
- ۱۵ و متی و توماس و حلفی نینک اوغلی یعقوب و غیرتلیق
- ۱۶ اتانغان سمعون. و یعقوب نینک برادری یهودا و انی توتوب
برادورغان اسخر یوطلیق یهودا.

- ۱۷ و اولار برله توشوب بر توز جايدا توردی و شاگرد
 لاریدین بر تولا جمعیت و بارچه یہودیه دین و اورشلیم دین
 ۱۸ و صور و صیدا اطرافلاریدین قوم دین چونک بر گروه خلق
 جمع بولغان ایردی. اولار انی انکلاغالی و کسل لیک
 لاردین سقایغالی کلیب ایردی لار و هم ناپاک روح
 لاردین عذاب تارتقانلار ساقیور ایردی لار. و خلق
 نینک همه سی اینکدین شفا تاپماق اوچون ایستار ایردی لار
 چونکه اینکدین قوت چیقیب همه سیکا شفا برور ایردی.
 ۲۰ و کوزلارینی اوز شاگردلاریکا کوتاریب ایچی: خوشا
 سیزلار ای فقیرلار چونکه خدانینک پادشاه لیتی سیز نینک
 کی دور. خوشا سیزلار ایمدی آچ قالغانلار چونکه توپور
 ۲۱ سیزلار. خوشا سیزلار ای ایمدی یغلاغانلار چونکه کولور
 سیزلار. خوشا سیزلار وقتیکه آدم لار ابن الانسان نینک
 ۲۲ جهتیدین سیزلار نی یمان کورب قوغلاب خار قیلیب اتینکیزی
 ۲۳ یماندیک چیقارورلار. اول کونده خر سندن بولوب رقص قیلیمک
 لار چونکه اجرینکیز آسماندا چونک دور چونکه اولار نینک اتا
 ۲۴ لاری پیغمبرلار کاشونداغ قیلور ایردی لار. لیکن وای سیزلار
 ۲۵ کا ای بایلار چونکه خوشلو قینکیزی الدینکلار. وای سیزلار
 کا ای توقلار چونکه آچ قالور سیزلار. وای سیزلار کا ای

- ۷۱ اعدی کولکانلار چونکه غمکین بولوب یغلار سیزلار .
- ۲۶ وای سیزلار کا وقتیکه همه آدم لار باره نکیزده یخشی ایتور
- ۸۱ لار چونکه اولار نینک اتالاری یالغان پیغمبرلار کا شونداغ
قیلور ایردیلار .
- ۲۷ لیکن ای انکلا غوچیلار سیزلار کا ایتور من دشمن
- ۸۱ لارینکیزی دوست توتونکارلار سیزلارنی یمان کور کانلار کا
- ۲۸ یخشیلیق قیلینکارلار . سیزلار کا لعنت ایتقانلار کا دعای خیر
- قیلینکارلار و سیزلار کا دشنام قیلغوچی اوچون دعا قیلینکارلار .
- ۲۹ بر یوزونک کا اورغانغه ینه بری نی هم ایروکیل و چپان
- ۳۰ ینک نی الغاندین کونکلا کینک نی هم منع قیلماغیل . هر کیم
- ۱۲ سندین تیلاسه انکا برکیل سندین بر نما الغان بولسه یاندو
- ۳۱ روش نی ایستاماکیل و آدم لار سیزلار کا قانداغ قیلیمش نی
- ۳۲ خواهلاسانکارلار سیزلار هم اولار غه شونداغ قیلینکارلار .
- ۲۲ چونکه سیزلارنی دوست توتقانلارنی دوست توتسانکارلار
- ۲۲ نه فضیلتینکیز بولور چونکه کناه کارلار هم اوزلاری نی
- ۳۳ دوست توتقانلارنی دوست توتارلار . و سیزلار کا یخشی
- ۵۲ لیق قیلغانلار کا یخشیلیق قیلسانکارلار نه فضیلتینکیز بولور
- ۳۴ چونکه کناه کارلار هم شونداغ قیلورلار . یاندوروش نی
- اولاردین امید قیلماق اوچون اولار غه برسانکارلار نه

- اجرىنىكىز بولور چونكه كىناه كارلار هم كىناه كارلار غه اولار
 ۳۵ دىن مثلى نى ياندورماق اوچون قرض برورلار ليكن دوشمن
 لار بنكىزنى دوست توتونكلار و ينجشيليق قىلينيكلار. هيچ
 نرسه اُميد قىلماي قرض برينكلار و اجرىنىكىز چونك بولور
 و متعال نىك بلالارى بولور سىزلار چونكه اول ناشكر
 ۳۶ لار غه و يمانلار غه نعمت بر كوچى دور. اتانكىز رحم قىلغوچى
 ۳۷ بولغاندىك سىزلار هم رحم قىلغوچى بولونكلار. و حكيم
 قىلما نكلار حكيم قىلما سىزلار و هيچ كرسه نىك اوستىكا
 عيب قويما نكلار سىز نىك اوستونكىز كا عيب قويولماس
 ۳۸ باغيشلانكلار سىزلار كا باغيشلانور. برينكلار و سىزلار كا
 بريلور ينجشى پىمانه برله باسىلغان و سيفنىقان و تولغان قوچا
 قىنىكىز غه بريلور چونكه قايسى پىمانه برله كلاسانكىز سىز
 ۳۹ لار كا نىك برله كىلانور. و اولار غه بر مثل ايتى: كور كورنى
 ۴۰ يوتالايلور مو هر ايكى لاسى چوقور غه توشماس لار مو؟ شا
 كرد اُستادىدين افضل ايماس ليكن كامل بولغان هر شا كرد اوز
 ۴۱ اُستادىدىك بولور. و نعه اوچون برادىنىك نىك كوزيدهكى
 ۴۲ خس نى كوروب اوز كوزونكد اكي خادا غه قايلاماس سن. و يا
 برادرىنىك كا قايداغ ايتالور سن: اى برادر منى قوينغىل كوزونك
 داكى خس نى چيقار اى ليكن اوز كوزونكد اكي خادانى كورماس

- سن ای ریا قیلغوچی اول خادانی اوز کوزونکدین چیقار
غیل و اول وقت برادرینک نینک کوزیداکی خس نی چیقار
۴۳ ماق اوچون روشن کورورسن. چونکه یخشی درخت
دین یمان میوه بولماس ویمان درخت یخشی میوه کلتورماس
۴۴ چونکه هر درخت اوز میوه سیدین بیلینور چونکه تیکن
دین انجیر الماس لار و یانتاق دین اوزوم اوزماس لار
۴۵ یخشی آدم اوز کونکلی نینک یخشی خزینه سیدین یخشی
نرسه چیقارور و یمان آدم اوز کونکلی نینک یمان خزینه
سیدین یمان نرسه چیقارور چونکه اغزی کونکلی نینک
۴۶ آشوقلو قیدین کب قیلور. و نمه اوچون منکا: ای خدا
وند ای خداوند دیر سیزلار لیکن منینک ایتقانیم نی
۴۷ قیلماس سیزلار. هر کیم منینک الدیمغه کایب منینک
سوزلاریم نی انکلاب اولارنی قیلسه انینک کیم کا اوخشا
۴۸ غانی نی سیزلار کا کورساتکایمن. اول کورلاب
چوقور قیلیب بنانی قورام اوستیکا سالیب اوی
یاساغان آدمغه اوخشار و سیل کلیب دریا اول
اوی کا اورغاندا انی تیراتلامادی چونکه قورام اوستیده
۴۹ یاسالیب ایردی. لیکن انکلاب قیلماغان اوز اوی نی
یر اوستیده بناسز یاساغان بر آدمغه اوخشار و دریا

انیکا اورغاندا پات یقیلادی و اول اوی نینک خرابی
چونک ایردی.

۵ یتنجی باب ۵

- ۱ و سوزلاری نینک همه سی نی قوم نینک قولاق لاریغه
- ۲ توکاتیب کفرناحومغه کیردی و بر عسکر یوز باشی
نینک قلی اولوم کا یقین کسل ایردی و اول اینک
- ۳ الیددا عزیز ایردی و عیسی نینک باره سیده انکلاغاندا
یهودی لار نینک شیخ لاری اینک الیغه ایباریب
- ۴ ایکنین تیلا دیکه کایب قلیغه شفا برکای و اولار
عیسی نینک الیغه کایب جهد برله انکا یالباریب ایملار:
- ۵ اول مونکا لایق دورکه مونی انکا فیلغایسن چونکه
اول بیز نینک ملتیمیزی دوست توتار و اوزی بیز کا بر
- ۶ سناعوغه یساتیب دور و عیسی اولار برله باردی و
اودین نری بارماسدین یوز باشی انکا دوست لاری
ایباریب ایی: ای خواجه زحمت تارتماغیل چونکه تورو
- ۷ سوم نینک تکیکا کیریشینک کا من لایق ایماسمن بو
وجهدین سنینک الینکغه کاکالی اوزومنی هم لایق
کورمادیم لیکن بر سوز ایتقیل و خدمت کاریم شفا

- ۸ تاپار چونکه من هم حکومت تکیده رتبه لیک آدم دور من
و قولوم نینک تکیده قشون بار و مونکا کتکیل دیسام کتار و
- ۹ اول بریکا کلاکیل کلور و قولوم غه مونی قیلغیل قیلور. و عیسی
مونی انکلاغاندا انکا تعجب قیلیب اوزیکا ایر کاشکانلار
نینک همه سیمکا قایللاب ایی: سیزلار کا ایتور من اسرا
ئیلدا هم شو نچه اعتقاد تاپمادیم. و ایبار یلکانلار اویکا
یانیب قل نی سقایغان تاپتیلار.
- ۱۱ و واقع بولدیکه ایرته سی ناین اتلیق بر شهر کا
باردی و شاکردلاری و تولا خاق اینک برله بار
- ۱۲ ایردیلار. و شهر نینک دروازه سیغه یقین لاشقاندا منا بر
اولوک نی الیب چیقار ایردیلار اول اناسی نینک یالغوز اوغلی
و اناسی تول ایردی و تولا خاق شهر دین اینک برله چیقیب
ایردیلار. و خداوند انی کور کاندە انکا رحمی کایب ایی:
- ۱۴ یغلاما غیل. و ایلکری باریب تابوت نی توی و کوتار
کانلار توختادیلار و ایی: ای یکیت سنکا ایتور من قوپغیل.
- ۱۵ و اولوک اولتوروب کب قیلعالی باشلادی و انی اناسیغه
تاپشوردی. و همه سی قورقوج برله تولوب خداغه حمد
- ایتور ایردیلار: ایچیمیزده براولوغ پیغمبر قوپوب دور
۱۷ و خدا اوز قومی غه نظر سالیب دور. بو خبر اینک

باره سیده بارچه یهودیه کا و اطرافداکی یورت نینک
همه سیکا حیقتی .

- ۱۸ و مونیکنک همه سی نی یحیی غه شاگردلاری خبر
- ۱۹ بردیلاری و یحیی اوز شاگردلاری دین ایکی سی نی
چقیریب عیسی نینک الدیغه ایباریب ایی: اول کلا دورغان
- ۲۰ سن مو یا باشقه سیغه منظر بولالی مو و بو کشی لار
انینک الدیغه کلیم ایملار: تعمید بر کوچی یحیی بیزنی
سنینک الدینگه ایباریب ایی: اول کلا دورغان سن مو یا
باشقه سیغه منظر بولالی مو؟ شو ساعتده تولالاری کسل
- ۲۱ لیک لاردین و درد لاردین و یمان روح لاردین سقاییتیب
تولا کورغه کورما کلیم بر کانی نی کوردی و اول جواب
- ۲۲ بریب اولارغه ایی: باریب کورک نینکیزنی و انکلاغا
نینکیزنی یحیی غه خبر برینکار کورلار کورورلار
تو کورلار مانکارلار پسلا پاکیزه بولورلار کاس لار
انکارلار اولوکلار قوپارلار فقیرلار کا انجیل بشارت
- ۲۳ قیلینور و خوشا مندین تایماغان.
- ۲۴ و یحیی نینک ایچی لاری کتکانده یحیی نینک باره
سیده خلققه ایتمالی باشلادی: بیابانغه نمه کورکالی
- ۲۵ حقتینکارلار شمال تبراتکان بر قوشنی مو یا نمه کورکالی

- چیتینیکلار نازوک لباس کیکان بر آدم نی مو؟ منا چیرایلیق
لباس کیکانلار و عیش عشرت برله عمر اوتکوزکانلار
- ۲۶ پادشاهلار نینک سراییلاریده دورلار. لیکن نه کورکالی
چیتینیکلار بر پیغمبر نی مو؟ آری سیزلار کا ایتورمن
- ۲۷ پیغمبر دین هم افضل دور. منا ایلیچیم نی یوزونک نینک
الیدی یولونک نی طیار قیلغالی سنینک الدینکدا ایبارورمن
- ۲۸ دیب اینک باره سیده پتولکان اول دور. چونکه سیز
لار کا ایتورمن خاتون دین توغولغانلار اراسیدا تعمید بر کوچ
یحیی دین اولوغراقی یوق دور لیکن خداینک پادشاه لیقیدا
- ۲۹ کچیکراکی اینکدین اولوغراق دور. و انی انکلاغان قوم
نینک همه سی و باجگیرلار یحیی نینک تعمیدی برله
- ۳۰ تعمید ایب خدانی عادل بیلور ایردییلار. لیکن فریسی
لار و اهل شریعت بولغانلار اینکدین تعمید المای اوز
جانلاری اوچون خداینک مصلحنی نی رد قیلور ایردییلار.
- ۳۱ ایعدی بو نسل نینک آدم لاری کیمکا اوخشا
۳۲ نای آری نه کا اوخشارلار. اولار کوچه لارده اولتوروب
بر بری نی ققیریب مونداغ ایتادورغان بلالارغه اوخشار
لار: سیزلار کا نغمه قیلدوق و سیزلار رقص قیلما
دینکلار سیزلار کا مرثیه اوقودوق و سیزلار یغلاما

- ۳۳ دینکارلار . چونکه تعمید بر کوچی یحیی کادی نان عاس و
- ۳۴ شراب ایچماس و ایتور سیزلار : اینکدا جن بار . ابن الانسان
کادی یر و ایچار و اولار ایتورلار منا یکوچی و شراب
ایچکوچی بر کشی دور باجکیرلار نینک و کناه کارلار نینک
- ۳۵ دوستی . لیکن حکمت اوز بلالاری نینک همه سیدین تصد بق
- ۳۶ قیلیدی . و فریسی لاردین بری اوزی برله غزا یماک
او چون انی تکلیف قیلدی و اول فریسی نینک او ییکا کیریب
- ۳۷ دستور خواندا اولتوردی . و ناکاه اول شهرده کناه کار بر
خاتون اینک فریسی نینک او ییده دستور خواندا اولتورغانی نی
- ۳۸ کوروب بر رخامی شیشه یاغنی الیب کلیم اینک کینیدین
پوت لاری نینک یانیدا توروب یغلاب کوز یاشلاری برله
اینک پوت لارینی یوغالی باشلاب باشی نینک ساچی برله
سیلاب اینک پوت لارینی سویوب خوشبوی یاغ برله
- ۳۹ یاغلار ایردی . و انی دعوت قیلغان فریسی مونی کور کاندده
اوز ایچیده فکر قیلیب ایی : اگر بو پیغمبر بولسه ایردی
اوزی نی توتقان کیم و نهچوک خاتون بولغانی نی ییلور ایردی
- ۴۰ چونکه اول کناه کار دور . و عیسی جواب بریب انکا
ای : ای سمعون سنکا بر نرسه ایتمن و اول ایی : ای اُستاد
- ۴۱ ایتقیل . قرض بر کوچی بر کشی کا ایکی کشی قرضدار

- ایردیلار بری نینک قرضی بش یوز دینار ینه بری
 ۴۲ نینک کی الیک دینار ایردی. و اولار نینک ادا قیلغالی
 بر نرسه لاری بولماغاج اول اولار نینک هر ایکی لاسیغه
 باغیشلادی پس اولار نینک قایسی انی اوشوغراق دوست
 ۴۳ توتار. سمعون انکا جواب بریب ایی: انکا تولاراق
 باغیشلانغان کشی کمان قیلورمن. و اول انکا ایی: راست
 ۴۴ حکم قیلدینک. و خاتونغه قایللاب سمعونغه ایی: بو
 خاتوننی کورورسن مو؟ من سنینک اویونک کا کیردیم
 پوت لاریمغه سو برمادینک لیکن بو پوت لاریمنی کوز
 ۴۵ یاشلاری برله یوب باشی نینک ساچی برله سیلادی. سن
 منی بر سویماک برله سویمادینک لیکن بو من کیرکاندین بری
 ۴۶ پوت لاریمنی سویماکدین توختامادی. سن منینک باشیمنی
 بر یاغ برله یاغلامادینک لیکن بو منینک پوت لاریمنی
 ۴۷ خوشبوی یاغ برله یاغلادی. موندینک اوچون سنکا ایتورمن
 اینک تولا کناه لاری باغیشلاندی چونکه اول اشوغراق
 محبت کورساتی لیکن هر کیم کا آز باغیشلانسه آز محبت
 ۴۸ کورساتور. و خاتونغه ایی: سنینک کناه لارینک
 ۴۹ باغیشلاندی. و اینک برله دستور خواندا اولتورغانلار
 اوز اچمیده بو کناه لارنی باغیشلایدورغان کیم دور دیکالی

۵۰ باشلادیلار و خاتونغه ایٹی: اعتقادینک سنی قوتقازدی سلامت برله بارغیل.

— سکرنجی باب —

- ۱ و واقع بولدیکه اول موندین کین یورت نینک چورده سیده شهر دین شهر کا کنت دین کنت کا یوروب و عطا یتیب خدانینک پادشاه لیتی نینک خوش خبرینی بشارت قیلور ایردی و اون ایکی لار انینک برله ایردیلار. و ایمان روح لاردین و اغریق لاردین شفاتا پغان برنچه خاتونلار و ایچیدین یتنه جن چقیار یلغان مجدایه اتلیق مسیم. و هیرودس نینک و کبلی خوزی نینک خاتونی یوئنا و سوسنه و اوز مال لاری برله انکا خدمت قیلغان باشقه تولا خاتونلار بار ایردیلار. و هر شهر دین تولا خاق یغیلیب انینک الدیغه کلکانده بر مثل ایٹی. اوروغ ساچقو چی اوروغ ساچقالی چیقتی و ساچقاندا بعضی سی یول نینک اوستیکا توشوب دبسالدی و هوا جانور لاری انی یدیلار. و بعضی سی تاش نینک و ستیکا توشتی و نعی بولماغاچ اونکانده قورودی. و بعضی سی تیکن لار نینک اراسیغه توشتی و تیکن لار انینک برله اوسوب انی بوغدیلار. و بعضی سی یخشی یر کا توشوب اونوب بر حصه سی یوز حصه حصول

کاتوردی مونی ایتیبا: هر کیم نینک انکلایدورغان قولاقی
بار بولغان انکلاسون دیب قچقیردی.

۹ وشاگردلاری اینکدین سوزاب ایتیلار: بو مثل نینک

۱۰ معاندسی نه دور؟ و اول ایتی: خدا نینک پادشاه لیتی نینک

سزلارینی بیلماکلیک سیزلار کا بریلیب دور لیکن قالغان

لارغه مثل لار برله ایتیلور تاکه کوروب کورماکایلار و

۱۱ انکلاب او قماغایلار. پس اول مثل بو دور: اوروغ خدا

۱۲ نینک سوزی دور. انکلاغاندین کین شیطان اولار ایشانیب

نجات تا عاسونلار دیب کلیب سوزنی کونکل لاریدین ایب

۱۳ کتار یول اوستیداکی اولار دورلار. و انکلاغاندا سوزنی

خرسندلیک برله قبول قیلیب یلدیزی بولماغانی اوچون بر

وقتغچه ایشانیب امتحان وقتیده تایلار تاش اوستیداکی

۱۴ اولار دورلار. و انکلاغاندین کین باریب عمری نینک اندیشه

لاریدین و دولت دین ولدت دین بوغولوب حصول کاتور

۱۵ ماسلار تیکن لار نینک اراسیغه توشکان اولار دورلار. و

سوزنی انکلاب یخشی و صالح کونکلده ساقکلاب صبر

برله حصول کاتور کانلاریخشی یرده کی لار اولار دورلار.

۱۶ و هیچ کمرسه چراغنی یاقیب قاچه استیدا ویا اوران نینک

تکیده قویعاس لیکن اویکا کیر کانلار یاروغلوقنی کورماک

- ۱۷ اوچون شمعدان نینک اوستیکا قویارلار. چونکه آشکارا بولمايدورغان پنجهان نمرسه و بیلینیب آشکارا بولمايدورغان
- ۱۸ پنجهان نمرسه یوق دور. پس قانداغ انکلاغانینکیزغه قایلانکلار چونکه هر کیم نینک کی بار بولسه انکا بریلور و هر کیم نینک کی
- ۱۹ یوق بولسه بار کمان قیلغانی هم اینکدین الینور. و اناسی و برادرلاری انکا کایب خالق نینک تولابقی دین اینک
- ۲۰ الیغه کلامادیلار. و انکا خبر بریب اییلار: ازانک و برادرلارینک تاشقاریدا توروب سنی کورکلی خواهلار
- ۲۱ لاری و اول جواب بریب اولارغه ایی: خدانینک سوزینی انکلاب انی قیلغانلار انام و برادرلاریم دورلار.
- ۲۲ و واقع بولدیکه کونلارده بر کون اول اوزی شاگرد لاری برله بر کمه کا توشوب اولارغه ایی: تینکیز نینک اول
- ۲۳ قاشیغه اوتالی و اولارباردیلار. و بارغاندا اول اوخلاب قلدی. و تینکیزده بر بوراز چیقوب اولار نینک کما سی سود بزتوانالی
- ۲۴ باشلاب خطرده ابردیلار. و اینک الیغه کایب انی او یغاتب اییلار: ای اُستاد ای اُستاد هلاک بولادورمیز. و اول قوپوب
- شمالنی و سونینک دولونلارینی ملامت قیلدی و اولار توختاب آراملیق بولدی. و اولارغه ایی: اعتقاد
- ۲۵ ینکیز قایدادور؟ و اولار قورقوب تئجب قیلیب اوزارالاریدا

ايتور ايردىلار بو كيم دور كه اول هم شمال بيلان سوغه امر
قىلور و اولار انكا اطاعت قىلورلار.

۲۶ و جليليه نينك قاشيداكى جراسنى ليك لار نينك يور تيغه

۲۷ كمه ده باريب يركا چيقاندا اول شهردين جن لاردين

توتولغان و اوزون وقتدين برى لباس كيماي اويده

۲۸ قالمى كورلارده قالغان بر كشى انينك الديغه چىقتى و

عيسى نى كور كنده قچقيريب الديغه يقىليب اونلوك آواز

برله ايتتى: اى خدای متعال نينك اوغلى عيسى سنينك برله

۲۹ نمه ايشيم بار سندن تيلار من منكا عذاب برما كىل چونكه

ناپاك روح غه اول آدمدين چىقالى امر قىليب ايردى چونكه

تولا وقت انى ضبط قىلغان ايردى و اول زنجيرلار و هم

آرغامچى لار بيلان باغلانغاندا باغلارنى اوزوب جن كوچيدىن

۳۰ بيا بانلار غه چىقاريلور ايردى و عيسى اينىكدين اتينك

نمه دور ديب سوردى اول ايتتى: لجمون چونكه انكا تولا

۳۱ جن لار كيريب ايردىلار و اولار انكايالباردىلار كه اولار غه

۳۲ هاويه غه بارغالى امر قىلما سون و اندا چونك بر پاته تونكوز

تاغدا اوتلار ايردى اولار نينك ايچىكا كيركالى

۳۳ اينىكدين اذن تيلادىلار و اول اولار غه اذن بردى و

جن لار اول آدمدين چىقىب تونكوزلار غه كيردىلار و اول

- پاتە يارتىنىڭ كىنارىدىن تىنكىزىڭىز كىمكى غىرق بولۇپ بوغۇلدى .
- ۳۴ و پاتە چىلار واقع بولغاننى كورۇپ قاچىپ بارىپ شەھردە
- ۳۵ و اطرافدا خبر بردىلار . و اولار ماجرانى كور كالى چىقىپ
- عيسى نىڭ الدىغە كلىپ اول اوزىدىن جن لار چىقان آدمنى
- ايكىن كىكان و عقل لىق بولغان عيسى نىڭ پوت لارى نىڭ
- يانىدا اولتورغان اوزىدىن جن چىقاريلغان آدمنى كورۇپ
- ۳۶ قورقتىلار . و مچنون قايسى طريقەدە شفا تاپقانىنى
- ۳۷ كوركانلار هم اولارغە خبر بردىلار . و جراسنى لىك
- لار نىڭ يورتى نىڭ همه جمعتى انكا يالباردىلار كە اول
- اولار نىڭ االدىدىن كىتكى چونكە چونك قورقونج
- ۳۸ اولارنى توتۇپ ايردى و اول كىمە كىرىپ ياندى . لىكن
- اوزىدىن جن لار چىقان كىشى انىڭ برلە بولماق اوچون
- ۳۹ انكا يالباردى اما عيسى انى ابارىپ ايتتى : اويونك كى
- يانىب بارغىل خدانىڭ سىنكا قانچە چونك ايش قىلغا
- نىنى خبر بركىل و اول بارىپ پارچە شەھردە عيسى
- نىڭ انكا قانچە چونك ايش قىلغانىنى ندا قىلدى .
- ۴۰ و عيسى يانغاندا خلق انى قبول قىلدى چونكە
- ۴۱ همه سى انكا منتظر ايردى . و ناكاه سىناغوغە نىڭ چونكى
- يايروس اتلىق بر كىشى كلىپ عيسى نىڭ الدىغە قىلىپ

- ۴۲ انكا اويىكا كىركالى يالباردى چونكه انىنك اون ايكى
ياشلىق يالغوز بر قىزى بار ايردى و اول اولوم حالتىده
ايردى ليكن اول بارغاندا خلق انى قىستار ايردى.
- ۴۳ و اول اون ايكى يىلدىن برى اوزىدىن خون آقان
و اوزى نىنك بارچه تىرىك چىلمىكىنى طيب لاركا صرف
قىلىپ هيچ برىدىن شفا تاپماغان بر خاتون كىنىدىن كايىب
- ۴۴ انىنك لباسى نىنك اپتاكىنى تويى و درحال خون اقىشى
توختادى. و عيسى ايى: منى كىم تويى؟ و همهسى انكار قىلغاندا
- ۴۵ بطروس و انىنك برله بولغانلار ايتىلار: اى استاد
خلق سنى قىستاب زحمت برور. و عيسى ايى: منى بر
- ۴۷ كمرسه تويى چونكه مندىن قوت چىقانىنى بىلدىم. و
خاتون اوزى نىنك پنهان قىلغىنماغانىنى كوروب تىراب
كايىب انىنك اليدا يقىلىپ بارچه قوم نىنك اليدا نه
سبىدىن انى توتقانىنى و قايداغ درحال سقايفانىنى خبر
- ۴۸ بردى. و اول انكا ايى: اى قىزىم اعتقادىنك سنى
سقايتى سلامت برله بارغىل.
- ۴۹ اول كىب قىلغاندا سناغوغه نىنك چونكى دىن بر كمرسه
كايىب انكا ايى: قىزىنك اولدى استادغه زحمت برماكىل.
- ۵۰ ليكن عيسى انكلاب انكا جواب برىب ايى: قورقماغىل

- ۵۱ خاص ایشانگیل و اول شفا تاپار. و اویکا کلکانده پطروس
و یعقوب و یوحنا و قیز بلانینک اتا اناسیدین باشقه
- ۵۲ هیچ کمرسه نی ایچکیری کیرکالی قویمادی. و همه سی
اینک اوستیکا یغلاب سینه لاریکا اورور ایردیلار و اول
- ۵۳ ای: یغلامانکلار اولما کان دور لیکن او خلاب دور. و اولار
اینک اولکانی نی بیلیم انکا کولدیلار. و اول همه سی نی
- ۵۴ تاشقاری چیقاریب اینک قوی نی توتوب چقیریب ای: ای
قیز بلا قویغیل. و اینک روحی یایب کلدی و اول قوی و
- ۵۵ انکا غزا برکالی امر قیلدی. و اینک اتا اناسی حیران
قالدیلار و اول اولارغه واقع بولغانی برکمرسه کا
ایتماسونلار دیب امر قیلدی.

﴿ توقوزونجی باب ﴾

- ۱ اول وقت اون ایکی شاگردنی چقیریب اولارغه
جن لارینک همه سی نینک اوستیکا و کسل لیک لارنی
- ۲ سقایتماق اوچون قوت و قدرت بردی. و اولارنی خدا
نینک پادشاه لیتی نی وعظ ایتقالی و کسل لیک لارنی
- ۳ سقایتماق ایباریب اولارغه ای: یول اوچون هیچ کمرسه
المانکلار نه تیاق نه خورجین نه نان نه کموش و

- برينگيز نينك ايكي لباسى بولماسون. و قايسى اويكا كير
 ۵ سانكلار اول يردين چيقونجه اندا قالينكلار. و هر كيم
 سيزلارنى قبول قيلماسه اول شهردين چيقيب اولار
 نينك ضديدا گواهليق بولماق اوچون پوت لارينگيزداكى
 ۶ توپانى قاقينكلار. و اولار چيقيب هر كنتدين اوتوت
 ۷ بشارت قيليب هر يرده شفا برور ايرديلار. و رئيس
 ربع هيرودس واقع بولغان نينك همه سى نى انكلاب
 ايلاندى چونكه بعضيلار ايتور ايرديلار: يحيى او اولك لاردين
 ۸ قوپوب دور. و بعضيلار الياس آشكارا قيلينيب دور و
 ۹ بعضيلار قديم پيغمبر لاردين برى قوپوب دور دبر
 ايرديلار. و هيرودس ايتى: من يحيى نينك باشى نى كستور
 دوم پس من نينك باره سيده شونداغ انكلانگان كير دور
 و انى كورماك ايستار ايردى.
- ۱۰ و رسول لار يانيب اوز بارچه قيلغانلارنى خبر بريديلار.
 و اول اولارنى اليب تنها بيت صيدا اتليق بر شهر كا
 ۱۱ باردى. و خلق بيلكانده انكا ايركاشتيلار و اول اولارنى
 قبول قيليب خدانينك پادشاهليقى نينك باره سيده اولارغه
 ۱۲ كب قيليب شفاغه محتاج بولغانلارغه شفا بردى. و كوندوز
 اوتكالى باشلاغاندا اون ايكي كايب انكا ايتيلار: خلقغه

- رخصت برکیل اطرافیمیزداکی کنت لارکا و بازارلاغه
 باریب قونوب طعام تاپسونلار چونکه بیز مونده بیابان یرده
 ۱۳ دور میز و اول اولارغه ایی: سیزلار اولارغه غذا
 برینکلار و اولار اییلار: بیزینک یانیمیزدا بش نان
 برله ایکی بلیق دین اوشوق نرسه یوق مگرکه باریب بو
 قوم نینک همه سی اوچون طعام ساتیب الالی چونکه ۱۴
 اولار بش مینک چه کشی ایردیلا و اول اوز شاگرد
 لاریغه ایی: اولارنی الیک دین الیک دین اولتورغو
 زونکلار و اولار شونداغ قیلیب همه سی نی اولتور ۱۵
 غوزدیلا و بش نان برله ایکی بلیق نی الیب آسمانغه ۱۶
 قایلاب اولارنی مبارکلاب اوشاتیب خلق نینک الیددا
 قویماق اوچون شاگردلاریغه بردی و همه سی یب تویدیلا ۱۷
 و آشقان پارچه لارنی یغیب اون ایکی سبد تولدوردیلار
 و واقع بولدیکه اول اوزی تنها دعا قیلغاندا شاگرد ۱۸
 لاری اینک برله ایردیلا و اول اولاردین سوراپ
 ایی: خلق منی کیم دیب ایتور. اولار جواب بریب اییلار: ۱۹
 تعمید بر کوچی یحیی و بعضیلار قدیم پیغمبرلاردین
 بری قوپوب دور دیرلار و اولارغه ایی: لیکن سیزلار ۲۰
 منی کیم دیر سیزلار و پطروس جواب بریب ایی: سن

- ۲۱ مسیح الله دورسن . و اولارنی ملامت قیلیب مونی بر
- ۲۲ کمرسه کا ایتماسونلاردیب امر قیلیب . ایٹی : ابن الانسان
نینک تولا زحمت تارتیب شیخ لاردین و امام لار نینک چونک
لاریدین و کاتب لاردین رد قیلینیب اولتورولوب اوچونجی
کونده قویماقی کیراک دور .
- ۲۳ و همه سیکا ایٹی : اگر بر کمرسه منینک کینیم دین
کاکالی خواهلاسه اوزی نی انکار قیلیب هر کون اوزداری
- ۲۴ نی کوتاریب منکا ایر کاشسون . چونکه هر کیم اوز جانی نی
قوتقازغالی خواهلاسه انی یوتورور و هر کیم منینک اوچون
اوز جانی نی یوتورسه انی تاپار . چونکه آدم بارچه دنیانی
- فائیده تاپیب اوز جانی نی هلاک قیلسه یا یوتورسه انکا نه
- ۲۶ فائیده بولور . چونکه هر کیم مندین و منینک سوزوم دین
اوواتسه ابن الانسان اوزی نینک و اتانینک و مقدهس فرشته
لار نینک جلالیده کاکانده اینکدین اوواتور . بتحتیق
- سینزلار کا ایتورمن موندا تورغانلاردین بعضیلاری خدا
نینک پادشاه لیقی نی کورما کونچه اولوم تاتیماسلار .
- ۲۸ و واقع بولدیکه بو سوزدین سکیز کون کین پطروس نی
و یوحنانی و یعقوب نی ایب دعا قیلغالی بر تاغقه چیمتی .
- ۲۹ و اول دعا قیلغاندا یوزی نینک هیئتتی تبدیل بولوب لباسی

- ۳۰ آق بولوب پارقیرادی و ناکاه ایکی کشی یعنی موسی
- ۳۱ برله الیاس ایندک بیلان کبلاشیب جلال برله کورو
- نوب ایندک اوروشلیمده بجا کلتورادورغان دنیا دین
- ۳۲ چیقماقی باره سیده کب قیلور ایردی لیکن پطروس و
- ایندک برله بولغانلار اغیر اویقوده ایردیلار و اویغانیب
- ایندک جلالی نی و ایندک برله تورغان ایکی کشی نی
- ۳۳ کوردیلار و واقع بولدیکه اولار ایندک دین ایریلغاندا
- پطروس عیسی غه ایی: ای استاد موندا بولماقیمیز یخشی
- دور پس اوچ چادر قیلالی بری سنکا و بری موسی غه
- و بری الیاسقه و اول اوزی غه ایتقانی نی بیلماس
- ۳۴ ایردی و اول مونی ایتقاندا بر بولوت کایب اولارغه
- ۳۵ سایه قیلدی و اولار تکیکا کیرکانده قورقتیلار و
- بولوت دین بر آواز بولوب ایی: منینک ایلغانغان اوغلام
- بو دور انی انکلانکلار و آواز بولغاندا عیسی
- ۳۶ یالغوز تاپیلدی. و اولار شوک توروب شو کونلارده
- هیچ کرسه کا اوز کورکانلاریدین بر نرسه ایتمادیلار.
- ۳۷ و واقع بولدیکه اولار اول کوننینک ایرته سی تاغ
- ۳۸ دین توشکانده تولا خلق ایندک الیفه چیقستی و ناکاه
- خلق دین بر کشی ققیریب ایی: ای خواجه سن دین

- ۳۹ تیلار من او غلوم غه قایلانغیل چونکه اول منینک یالغوز بلام دور و منا فریاد قیلیب اغزیدین کوپوک کاکو نچه بر روح انی توتوب ایزیب قینلیق برله اینکدین آیریلور و من
- ۴۰ سنینک شاگردلارینکدین انی چیقاریش نی تیلادیم لیکن اولار چیقارالمادیلار و عیسی جواب برب ایی:
- ۴۱ ای اعتقاد سز و تر تو یوروش نسل نه وقتنجه سیزلار برله بولوب سیزلار کا تحمل قیلور من؟ او غلونک نی
- ۴۲ موند کتورکیل و اول کلکانده جن انی برکا یقیتیب قاتیق تیرائی و عیسی ناپاک روح نی ملامت قیلیب بلانی سقایتیب اتاسیغه تاپشوردی و همه سی خدا نینک اولوغ قدرتیغه حیران قالدیلار.
- ۴۳ و همه سی عیسی نینک بارچه قیلغانیغه تعجب
- ۴۳ قیلغاندا اول اوز شاگردلاریغه ایی: * بو سوزنی قولاقلار نیکیزغه قویونکلار چونکه ابن الانسان آدم لارینک
- ۴۴ قول لاریغه تاپشورولور. لیکن اولار بو سوزنی او قمادیلار و اولار او قماسونلار دیب پنهان قیلینیب ایردی و سوز نینک باره سیده اینکدین سورغالی قورقتیلار.
- ۴۶ اول وقت اولار نینک ایچیکا قایسیمیز همه میز نینک
- ۴۷ چونکی بولور دیب بر فکر کیردی و عیسی اولار نینک

- کونکل لاریداکی فکرنی بیلیم بر کچیک بلانی ایب
 ۴۸ اوز الیددا تورغوزوب اولارغه ایی: هرکیم شوکچیک
 بلانی منینک اتیمده قبول قیلسه منی قبول قیلور و
 منی قبول قیلغان منی ایبارکاننی قبول قیلور چونکه
 همه نکیزینک کچیکراکی چونک دور.
- ۴۹ و یوحنا جواب برب ایی: ای استاد بر کرسه
 اینک سنینک اینک برله جنلارنی چیقارغاننی کوروب
 ۵۰ بیز کا ایرکاشماکانی اوچون انی منع قیلدوق. وعیسی
 انکا ایی: انی منع قیلمانکلار سیزلارکا ضد بولماغان
 سیزلار برله دور.
- ۵۱ و واقع بولدیکه اینک کوتاریلادورغان کونلاری
 ۵۲ تمام بولغاندا اورشلیم کابارغالی یوز کتوردی. ویوزی الیددا
 ایلیچی لار ایباردی و اولار انکا جای طیار قیلغانی
 ۵۳ سامره لیک لارینک بر کنتیکا کیردیلار. و اولار اینک
 اوروشلیم کابارغالی یوز کتورکانی اوچون انی قبول قیلما دیلار.
 ۵۴ و اینک شاگردلاری یعقوب و یوحنا مونی کوروب
 اییلار: ای خداوند خواهلاسانک ایتالی. آسمادین
 ۵۵ اوت توشوب اولارنی یوقاتسون. و اول یایب اولار
 ۵۶ نی ملامت قیلدی. و اولار باشقه برکنت کاردیلار.

- ۵۲ و واقع بولدیکه اولار یولدا بارغاندا بر کمرسه انکا
ایتی: ای خواجه هریر کا بارسانک من سنکا ایر کاشور من.
- ۵۸ و عیسی انکا ایتی: تولکی لار نینک غار لاری و هوا داکی
او چار لیق لار نینک اووالاری بار لیکن ابن الانسان نینک اوز
۵۹ باشی نی قویادورغان یری یوق دور. و اول باشقه سیغنه:
منکا ایر کاشکیل دیدی. و اول ایتی: ای خداوند منکا
۶۰ اجازت بر کیل اول باریب اتامنی دفن قیلای. عیسی انکا
ایتی: قویغیل اولوک لار اوز اولوک لارینی کومسونلار
۶۱ لیکن سن باریب خدانینک پادشاه لیتی نی ندا قیلغیل. و
ینه بری ایتی: ای جواجه من سنکا ایر کاشور من لیکن اول
۶۲ منکا اذن بر کیل او یوم داکی لار برله و داء اشای. و عیسی
انکا ایتی: قولی نی ساپکانینک اوستیکا قویوب کینیکا
قایلاغان کمرسه خدانینک پادشاه لیتیغنه لایق ایماس.

﴿ اونونجی باب ﴾

- ۱ و موندین کین خداوند ینه باشقه یتمیش کمرسه نی
تعین قیلیب اولارنی اوز یوزی نینک الید اوزی بارادورغان
- ۲ هر شهر کا و جایغه ایباریب اولارغه ایتی: حصول تولا
دور لیکن اورماچیلار از دورلار پس حصول نینک ایکه

- سیدین تیلا نکالار اوز حصولیفه اورماچیلار ایبارسون .
- ۳ بارینکلار منا سیزلارنی بوری لارنیک اراسیفه قوزی
- ۴ لاردیک ایبارورمن . همیان و خورجین و اوتاک کوتارما
- ۵ نکالار و یولدا هیچ کمرسه کا سلام قیلما نکالار . و قایسی
- ۶ اویکا کیرسانکلار : سلامت بو اویکا ایتینکلار . اگر
- سلامت اوغلی بار بولسه سلامینکیز اینیک اوستیده قرار
- ۷ تاپار بولمسه سیزلار کا یانار . و اول اویده قالیب اولار
- نیک کیدین یب ایچینکلار چونکه مردکار اوزاجر
- ۸ تیکا لایق دور اویدین اویکا یوتکالما نکالار . و قایسی
- شهر کا کیرسانکلار و سیزلارنی قبول قیلسه لارالدینکیزغه
- ۹ نمه قویسه لارینکلار . و انداکی کسل لارنی سقایتینکلار و
- اولارغه ایتینکلار : خدانیک پادشاهلیقی سیزلار کا یقین
- ۱۰ لاشتی . و قایسی شهر کا کیرسانکلار و سیزلارنی قبول
- ۱۱ قیلماسه لار اینیک کوچه لاریفه چیقیب ایتینکلار . سیز
- نیک شهرینکیزدین اوستومیز کا قونغان توبه نی سیزلار کا
- قارقارمیز لیکن مونی بیلینکلار که خدانیک پادشاهلیقی
- ۱۲ سیزلار کا یقینلاشتی . و سیزلار کا ایتورمن اول کونده
- سدوم نیک حالی اول شهر نیک کی دین اونکایراق بولور .
- ۱۳ وای سنکا ای کورازین وای سنکا ای بیت صیدا

- چونکہ اگر سیزلارده قیلینغان معجزه لار صور و صیداده
 قیلینسنه ایردی لار اولار اوزون وقتدین بری چولده و کولده
 ۱۴ اولتوروب توبه قیلور ایردی لار لیکن حکم کونیده
 صور و صیدانینک حالی سیز نینک کی دین اونکایراق بولور
 ۱۵ و سن ای کفر ناحوم آسمانغه کوتاریلسانک؟ انداغ ایماس بر
 ۱۶ زخغه یقیلور سن سیز لار دین انکلاغان مندین انکلا ر و سیز
 لارنی تحقیر قیلغان منی تحقیر قیلور و منی تحقیر قیلغان
 منی ایبارکاننی تحقیر قیلور
 ۱۷ و اول یتیمیش کشیلار خرسندلیک برله یانیب
 کلیب اییلار: ای خداوند جن لار هم سنینک اتینک
 ۱۸ برله بیز کا اطاعت قیلور لار و اول اولارغا ایی:
 شیطان نینک آسمان دین چاقیندیک توشکاننی کوردوم
 ۱۹ منا من سیز لار کا یلان لارنی و چیان لارنی و دوشمن
 نینک بارچه قوینی دبسا کلی قوت بردیم و هیچ
 ۲۰ عمر سه سیز لار کا ضرر قیلماس لیکن روح لار نینک
 سیز لار کا اطاعت قیلغانی اوچون خرسند بولما انکلا ر
 بلکه آت لار نینکیز آسمان لارده پتولکاننی اوچون
 ۲۱ خرسند بولونکلا ر شول ساعتده عیسی روح دا
 خرسند بولوب ایی: سنکا خد ایتور من ای آسمان

- نينك و يرينك ايگهسى انا چونكه بولارنى دانالار
دين و عاقل لاردين پنهان قيليب بلالارغه آشكارا
قيلدينك. آرى اى انا چونكه الدينكدا شونداغ مناسب
۲۲ كوروندى. همه نرسه انا دين منكا بريليب دور و
انادين باشقه هيچ كرسه اوغول نينك كيم بولغانىنى
۲۳ بيلماس. و تنهاده شاگردلار يغه يانيب ائى: خوشا
۲۴ كوركانينكىزنى كوركان كوزلار. چونكه سيمزلاركا
ايتورمن تولا پيغمبرلار و پادشاهلار كوركانينكىزنى
كورماك خواهلاب كورماديلار و انكلاغانينكىزنى انكلا
ماق خواهلاب انكلاماديلار.
- ۲۵ و منا بر اهل شريعت قوپوب انى سيناب ائى:
اى اوستاد ابدى تيريك ليك كا وارث بولماق اوچون نعه
۲۶ قيلغايمن؟ و اول انكا ائى: شريعتده نعه پتولوب دور
۲۷ قايداغ او قورسن؟ و اول جواب بريب ائى: تنكرينك
خداوندنى همه كونكلونكدين و همه جانينكدين و همه
كوچونكدين و همه فكرينكدين دوست توتقىل و همسايه
۲۸ نكنى اوزونك ديك دوست توتقىل. و اول انكا ائى:
راست جواب بردينك موني قيلغىل و تيريك قالورسن.
۲۹ ليكن اول اوزىنى عادل كورساتماك خواهلاب عيسى غه

- ۳۰ ايتى: همسايه م كيم دور؟ و عيسى جواب برب ايتى: بر
 آدم اورشليم دين اريحاغه بارور ايردى بولانچى لارينك
 اراسيغه توشتى واولار انى يلانكغاج لاب زخم دار قيليب
 ۳۱ اولوك ديك يريم جان قويوب كئيلا ر. و ناكاه بر امام شو يولدين
 ۳۲ اوتوب انى كوروب كورماسليكمكا ساليب كتى. و شونداغ
 هم بر بنى لاوى اول يرينك ياسيغه كالكانده كوروب اينكدين
 ۳۳ قاچيب اوڭى. ليكن بر سامره ليك مسافر اول ياتقان
 ۳۴ ير كا كالكانده انى كوروب رحم قيليب. الديغه كليب جراحه
 لارنى تانكيب اوستيكا ياغ و شراب تو كوب انى اولاغيغه
 ۳۵ ميندوروب بر لنگر كا كلتوروب انى باقتى. و ايرتهسى
 كتكانده ايكي دينار چيقاريب لنگر چيكا برب انكا ايتى:
 موني باقغيل و هر نه اوشوق خرج قيلسانك يانيشيمدا سنكا
 ۳۶ ادا قيلور من. بو اوچ نينك قايسى سنى بولانچيلار اراسيغه
 ۳۷ توشكان نينك همسايهسى سنكا كورونور. و اول ايتى:
 انكا مرحت قيلغان. و عيسى انكا ايتى: سن هم باريب
 شونداغ قيلغيل.
 ۳۸ و واقع بولديكه اولار بارغاندا بر كنت كا كيرديلار و
 ۳۹ مرثا اتليق بر خاتون انى اوييكا تكليف قيلدى. و عيسى نينك
 پوت لارى نينك يانيدا اولتوروب سوزينى انكلايدور

- غان مریم اتلیق اینک بر همشیره سی بار ایردی .
 ۴۰ لیکن مرثا تولا خدمت برله مشغول بولوب انکا باریب
 ایی: ای خداوند کورماس سن مو که همشیره منی
 خدمت قیلغالی یاغوز قویوب دور پس منینک برله
 ۴۱ قیلیشیب برکالی انکا ایتقیل . و خداوند جواب برب
 ایی: ای مرثا مرثا سن تولا ایش لار اوچون بی آرام
 ۴۲ بولوب اندیشه قیاورسن . لیکن ضرور بولغان نرسه بر دور
 و مریم اوزیدین الینمایدورغان یخشی حصه نی ایلغادی .

— (اون برنجی باب) —

- ۱ و واقع بولدیکه اول بر یرده دعا قیلیب فارغ بولغاندا
 شاگردلاریدین بری ایی: ای خداوند یحیی اوز شاگرد
 لاریغه اور کاتکاندیک سن هم بیز کا دعا قیلیش نی اور کاتکیل .
 ۲ و اول اولارغه ایی: دعا قیلغاندامونداغ ایتینکالر: ای اتاسنینک
 ۳ اسمینک مقدس بولغای سنینک پادشاه لیقینک کلکای . یتکو
 ۴ نچه لیک نانیمیزی بیز کا هر کون برکیل . و بیز نینک کنه
 لاریمیزی باغیشلاغیل چونکه بیز هم بیزدین قرضدار بولغان
 ۵ هر کمرسه کا باغیشلارمیز و بیزنی امتحانغه سالماغیل . و
 اولارغه ایی: قایسینکیز نینک بر دوستی بولوب یریم کیچه ده

اینک الدیغه باریب انکا ایتسه: ای دوست منکا اوچنان اوتنه
برکیل چونکه منکا سفردین بر دوستوم کادی و الیدا
۶ قویغالی بر نرسه م یوق دور. و اول ایچکاریدین جواب
۷ بریب ایتقایکه. منکا زحمت برماکیل ایمدی ایشیک
برکتیکلیک و بلالاریم منینک برله اوراندادورلار قوپوب
سنکا برالماسمن. سیزلارکا ایتورمن اول اینک دوستی
۷ بولغانی اوچون قوپوب برماسه هم اینک یالبارغانی
اوچون قوپوب قانچه ضرور بولسه انکا برور. و من سیز
۹ لارکا ایتورمن. تیلانکارلار سیزلارکا بریلور ایستانکارلار
تاپارسیزلار قاقینکارلار سیزلارکا اچیلور چونکه هر کیم
۱۰ تیلاسه الور و ایستاگان تاپار و قاقغانغه اچیلور. و سیز
۱۱ لاردین قایسی اتا بولسه اوغلی اینکدین بلیق تیلاسه بلیق
اورنیغه انکا یلان برور مو؟ یا تخم سورغاندا انکا چیان
۱۲ برور مو؟ و اگر سیزلار یمان بولوب توروب اوز بلا
۱۳ لارینکیزغه یخشی عطیه لار برماک نی بیلسانکارلار سماوی
اتا قانچه اوشوغراق اوزیدین تیلانکارلارکا روح
القدس نی برور.

۱۴ اول برکچه جننی چیقاردی و واقع بولدیکه جن
۱۵ چیقاریلغاندا کچه کب قیلدی و خلق تعجب قیلدی. لیکن

- بغضیاری ایییلار: جن لار نینک چونکی بعلزبول نینک
 ۱۶ واسطه سی برله جن لارنی چیقارور. و باشقه لارانی سیناب
 آسمان دین بر علامت اینک دین تیلا دیلار. و اول اولار نینک
 فکر لاری نی بیلیب اولارغه ایی: اوز ضدیکا بولانکان
 هر پادشاه لیق خراب بولور و اوی اوی نینک اوستیکا
 ۱۸ توشار. پس اکر شیطان هم اوز ضدیکا بولانکان بولسه
 اینک پادشاه لیقی قایداغ ثابت قالور چونکه ایتور ایردیلار:
 ۱۹ اول بعلزبول نینک واسطه سی برله جن لارنی چیقارور. و
 اکر من بعلزبول نینک واسطه سی برله جن لارنی چیقارور
 بولسام پس سیز نینک اوغول لارینکیز کیم نینک واسطه
 سی برله چیقارورلار؟ بو وجهیدین سیز لار نینک حاکم
 ۲۰ لارینکیز اولار بولورلار. لیکن اکر من خدانینک بارماقی
 برله جن لارنی چیقارور بولسام پس خدانینک پادشاه لیقی
 ۲۱ سیز لار کا کلیب دور. کوچلوق کمرسه یراغلانیب اوز
 ۲۲ اوی نی ساقلاغاندا اینک مالی سلامتده دور. لیکن
 اینک دین کوچلوق قراق بر کمرسه کلیب انی باسسه اینک
 امید باغلاغان بارچه یراغنی الیب اولجی سی نی بولار.
 ۲۳ منینک برله بولماغان منکا ضد دور و منینک برله یغماغان
 ۲۴ پراکنده قیلور. ناپاک روح آدم دین چیقاندا سوپی بولماغان

- یرلاردین اوتوب راحت ایستار و تاپمای اوز چیقان او یوم کا
- ۲۵ یانای دیب کلب انی سوپورولکان و یاسالغان تاپیب
- ۲۶ باریب اوزیدین یمازاق باشقه یته روح لارنی الیب کیریب
- اندا قالورلار و اول آدم نینک آخری اولیدین یمازاق بولور
- ۲۷ و واقع بولدیکه اول مونی ایتقاندا خلق دین بر خاتون
- آوازی نی چیقاریب ایٹی: سنی کوتارکان رحم و ایمیتکان
- ۲۸ ایچا کلار مبارک دور. لیکن اول ایٹی: آری خدانینک
- سوزی نی انکلاب ساقلاغانلار مبارک دور لار. و
- ۲۹ نهایت تولا خلق یغیلغاندا اول ایتقالی باشلادی:
- بو نسل یمان نسل دور علامت ایستار و انکا یونس پیغمبر
- ۳۰ نینک علامتیدین باشقه علامت بریلماس چونکه یونس
- نینوانینک خلقیغه علامت بولغاندیک شونداغ هم ابن
- ۳۱ الانسان بو نسل کا علامت بولور. جنوب مالکسی حکم
- کونیده بو نسل نینک کشیلاری برله قوپوب اولارنی
- حکم قیلور چونکه اول یرنینک انتها لاریدین سلیمان
- نینک حکمتی نی انکلاغالی کلدی و منا سلیمان دین
- ۳۲ اولوغراقی موندا دور. نینوانینک کشیلاری حکم
- کونی ده بو نسل برله قوپوب انی حکم قیلورلار چونکه
- اولار یونس نینک وعظی برله توبه قیلدیلار و منا

یونس دین اولوغراقی مودا دور.

- ۳۳ هیچ کمرسه چراغنی یاروتوب پر استئیده یاپیمانہ نینک
تکیدہ قویماس لیکن ایچکاری کیرکانلار یاروغلوقنی
- ۳۴ کورماک اوچون شمعدان نینک اوستئیده قوریار. بدن نینک
چراغنی کوز دور کوزونک صاف بولسه بارچه بدن نینک
یاروغ بولور لیکن بوزولغاندا بدن نینک قرانکغو بولور.
- ۳۵ پس قایلایغیل سنینک ایچینکداکی یاروغلوق قرانکغو
لوق بولماغای. پس بارچه بدن نینک یاروغ بولسه و
- ۳۶ اینک هیچ بر جزئی قرانکغو بولماسه اول وقت
چراغ نینک اوز شعاعیدا سنکا یاروغلوق برکایدیک
همهسی یاروغ بولور.
- ۳۷ و اول کب قیلغاندا بر فریسی انی اوئیده غذا یکالی
تکلیف قیلدی و اول کیریپ دستورخواندا اولتوردی.
- ۳۸ لیکن اول فریسی اینک غذادین ایلکاری قول یوماغانی نی
کوروب تعجب قیلدی. و خداوند ایی: ایمدی سیزلار
- ۳۹ ای فریسی لار پیاله نینک و تخسه نینک تاشی نی پاکیزه
قیلور سیزلار لیکن ایچینکیز ظلم و یمانلیق برله تولوب
- ۴۰ دور ای بی عقل لار تاشقاریسی نی یساغان ایچکاریسی نی
هم یسامادیمو؟ اما ایچمیداکی دین صدقه برینکلار و
- ۴۱

- ۴۲ همه نرسه سیزلار کا پاکیزه بولور. لیکن وای سیزلار کا ای فریسی لار چونکه یالپوز نینک و سداب نینک و همه اوتیاش نینک عشرینی برور سیزلار و عدالت دین و خدانینک محبتیدین تجاوز قیلور سیزلار بولارنی
- ۴۳ قیلیب اولارنی قویعاسلیق کیراک ایردی. وای سیزلار کا ای فریسی لار چونکه سناغوغه لارده اواقی صف لارنی
- ۴۴ و بازارلاردا سلام لارنی دوست توتار سیزلار. وای سیزلار کا چونکه اوستیده مانکغانلار بیامایدورغان
- ۴۵ پنهان کورلار کا اوخشار سیزلار. و اهل شریعت دین بر کرسه جواب بریب انکا ایی: ای استاد مونی ایتقاینکدا
- ۴۶ سیزلارنی هم حقارت قیلورسن. و اول ایی: وای سیزلار کا هم ای اهل شریعت بولغانلار چونکه کوتار کالی مشکل بولغان یوک لارنی آدم لار کا کورساتیب
- ۴۷ اوزونکلار بر بارماقینکیز برله توتاس سیزلار. وای سیزلار کا که پیغمبرلار نینک مزارلارینی یسار سیزلار لیکن اولارنی اولتورکانلار سیزلار نینک اتالارینکیز
- ۴۸ ایردیلار. پس اوزونکلار کواهلیق بریب اتالارینکیز نینک قیلغانلاریغه راضی بولور سیزلار چونکه اولار اولارنی اولتوردیلار و سیزلار مزارلارینی یسار

- ٤٩ بولور سيزلار . مونيكنك اوچون خدانينك حكمتى هم ايتى :
- من اولارغه پيغمبرلار ورسوللار ايبارور من واولاردىن
- ٥٠ بعضى سىنى توغلاب اولتورورلار . تاكه دنيانينك بنا
- ٥١ سيدىن برى توگولكان جميع پيغمبرلار نينك قانى . هابيل نينك قانيدىن تارتىب قربانگاه برله بيت نينك اراسيدا هلاك قيلينغان زكريانينك قانيغچه بو نسل دىن ايستانكاي آرى
- ٥٢ سيزلار كاي تور من : بو نسل دىن ايستانور . واي سيزلار كا اى اهل شريعت بولغانلار چونكه معرفت نينك اچقوسىنى الدينكلار اوزونكلار كيرمادينكلار و كيرا دورغانلارنى قويمادينكلار . و اول اندىن چيقاندا كاتب لار و فريسي شو وقتدىن برى تولا خفه بولوب اينكدين تولا نرسه لار باره سیده بر كب چيقارغالى باشلاديلار .
- ٥٤ و انى ماراب انينك توپه سیده شكاييت قيلماق اوچون اغزىدىن بر نرسه توماقنى ايستار ايرديلار .

— اون ايكنجى باب —

- ١ و شو ائاده حساب سز خلق بر برىنى باسقونچه يغياندا شاگردلار يكا ايتقالى باشلادى :
- اوزونكلار اوچون فريسي لار نينك خميريدىن يعنى

- ٢ ریا قیلیش دین احتیاط قیلینکلار چونکه آشکارا بولمايدور
- ٣ غان پنهان نرسه و بیلینمايدورغان سړیوق دور. مونیئک
- او چون قرانکغولوقدا ایتقانکیز او کزه لار نینک اوستیده
- ٤ ندا قیلینور. ای دوست لاریم سیزلار کا ایتور من بدن
- نی اولتور ما کدین باشقه هیچ عرسه قیلاماغانلاردین
- ٤ قورقمانکلار لیکن کیم دین قورقماق کیراک بولغانی نی سیز
- لار کا کورساتای اولتور کاندین کین جهنم کا سالغالی
- ٦ قدرتی بار بولغاندین قورقونکلار. بش قوچقچاق ایکی
- پلغه ساتیلاماسمو و اولاردین هیچ بری خدانینک الیددا
- ٧ اونوتولغان ایماس. لیکن سیز نینک باشلارینک نینک
- ساجلاری نینک همه سی هم سانالغان دور پس قورقمانکلار
- ٨ سیزلار تولا قوچقچاق لاردین افضل دور سیزلار. و
- سیزلار کا ایتور من: هر کیم منی آدم لار نینک الیددا اقرار
- قیلسه ابن الانسان هم انی خدانینک فرشته لاری نینک
- ٩ الیددا اقرار قیلور. لیکن منی آدم لار نینک الیددا انکار
- قیلغان خدانینک فرشته لاری نینک الیددا انکار قیلینور.
- ١٠ و هر کیم ابن الانسان نینک ضدیدا بر سوز دیسه انکا
- عفو قیلینور لیکن روح القدس نینک ضدیدا دشنام
- ایتقانغه عفو قیلینماس. و سیزلار نی سناغوغه لار کا و چونک

- لارينىك الديغه اليب بارغاندا قايداغ يا نمه جواب برور
مير يا نمه ايتور مير ديب انديشه قيلمانكلار .
- ۱۲ چونكه ايتقالى نمه ضرور بولسه شول ساعت روح القدس
- ۱۳ سيزلار كا اوركاتور . و خلق دين برى انكا ايى : اي
استاد برادر يم كا ايتقىل . منينك برله ميراثنى بولاشسون .
- ۱۴ و اول انكا ايى : اي آدم منى سيزنينك اوستونكيز كا
- ۱۵ كيم قاضى و بولا كوچى قويدى ؟ و اولارغه ايى :
قايلانكلار و اوزونكيزنى بارچه طمع كارلىق دين
ساقلانكلار چونكه كمرسه نينك تيريكلىكى انينك مالى
- ۱۶ نينك تولايقيدىن ايماس . و اولارغه بر مثل كاتوروب
ايى : بر باى آدم نينك ايكىن برى جيق حصول بردى .
- ۱۷ و اول اوز اچپيده فكر قيليب ايى : نمه قيلغايمن ؟ حصو
- ۱۸ لومنى يفتقالى ير يم يوق دور . و ايى : مونداغ قيلغايمن
سانك لار يمنى يقيتيب چونكر ااق ياساب بارچه اشليقيمنى
- ۱۹ و نعمت لار يمنى اندا يغيب . اوز جانيمغه ايتقايمن : اي
جان سنكا تولا يل لار اچپيده قويولغان جيق نعمت
- لارينىك بار راحت قيليب يب اچيب خوش بولغىل .
- ۲۰ ليكن خدا انكا ايى : اي عقل سز جانينك بو
كيچه سندن ينور . اول وقت بو طيار قيلغانلار

- ۲۱ ينك كيم كا قالور؟ خدا برله باي بولماي اوزى اوچون خزينه يىغقان نينك حالى شونداغ دور.
- ۲۲ و شاگردلاريكا ايتي: مونينك اوچون سيزلاركا ايتور من تيريكايكممىز اوچون نه یرمىز و بدن لاريمىز اوچون نه كيلىرىمىز ديب انديشه قيلمىنكلار.
- ۲۳ تيريك ليك غذا دىن اوبدان و بدن لباس دىن افضل دور. قارغالارغه قايلانكلار زراعت قيلماسلار اورا ماسلار اولار نينك خلوت اوي و سانكى يوق دور خدا اولارنى باقار. سيزلار قوش لار دىن قانچه افضل دور سيزلار. و قايسىنىكىز انديشه قىلىپ اوز عمرى نينك مقدار يغه بر كز قوشالور؟ و اكر همه دىن كچيك ايش كا كوچىنىكىز يتماسه پس نه اوچون قالغانلار باراسيدا انديشه قىلور سيزلار. موسن لار كا قايلانكلار نچوك اوسارلار اولار ايكرماسلار و توقوماسلار ليكن سيزلار كا ايتور من سليمان هم جلالى بيلان اولار نينك بريدك كىكان اعاس ايردى. پس اكر خدا ايكىن بريدكى بوكون بار و ايرته تنورغه سالىنادور غان اوتنى شونداغ كيدور سه سيزلارنى اشوغراق كيدور ماسمواي كم اعتقادلار. پس نه یرمىز نه اىچار مىزدىب انديشه قيلمىنكلار و بلند پرواز بولمىنكلار چونكه

- مورينك همه سى نى دنياينك طائيفه لارى ايستارلار
 ايكن اتانكيز سيزلارينك بولارغه محتاج بولغائينكيزنى
 ۳۱ بيلور. اما اينك پادشاهليقنى ايستانكلار و بولارينك
 همه سى سيزلار كا قيلينور.
- ۳۲ اى كچيك پاته قورقماغيل چونكه پادشاهليقنى سيز
 ۳۳ لار كا برماك اتانكيزينك اراده سى دور. مالينكيزنى
 ساتيب صدقه برينكلار اوزونكيز اوچون اندا اوغرى
 يقين كىلاماس و كويه بوزالمايدورغان كهنه لباس هميانلار
 ۳۴ و توكاماس خزينه لار آسمانلارده يفينكلار. چونكه
 ۳۵ خزينه نكيز قايدا بولسه كونكلونكيز هم اندا بولور. بل لار
 ينكيز باغلاغليق و چراغلارينكيز ياقينغليق بولسونلار.
 ۳۶ وسيزلار اوز خواجه لاريكا تويدن يانيب كايب ايشيكنى
 قاقاندا درحال آچماق اوچون منتظر بولغان آدم لار كا
 ۳۷ اوخشانكلار. خواجه سى كلانده اويناق تاپيلادورغان خذ
 متكارلار مبارك دورلار بتحقيق سيزلار كا ايتورمن اول
 بلى نى باغلاب اولارنى اولتورغوزوب الديلاريفه كايب
 ۳۸ اولارغه خدمت قيلور. و اكر كيچه نينك ايکينجى حصه سيده
 يا اوچونجى حصه سيده كايب اولارنى شونداغ تاپسه اولار
 ۳۹ مبارك دورلار. و مونى بيلينكلار كه اوى ايكه سى اوغرى

- نینه قایسی ساعتده کلادورغانی نی بیلمسه ایردی او یغاق
- ۴۰ توروب اویبی نی تشکالی قویماس ایردی . پس او یغاق
- تورونکلار چونکه ابن الانسان سیزلار کمان قیلماغان ساعتده
- ۴۱ کلور . و پطروس انکا ایی : ای خداوند بو مثل نی
- ۴۲ بیز کا ایتورسن مو یا همه سیکامو؟ و خداوند ایی : اوز
- خواجه سیدین خدمت کارلاری نینه اوستیده قویولماققه لایق
- اوز وقتیده اولار غه غذا برکالی امین و عاقیل و کیل کیم دور؟
- ۴۳ خوشا اول قل خواجه سی کلکانده انی شونداغ قیللیغلیق
- ۴۴ تاپار . بتتحقیق سیزلار کا ایتورمن انی همه مالی نینه
- ۴۵ اوستیکا قویار . لیکن اگر اول قل اوز کونکلیده خواجه م
- کچ کلور دیب خزمتمکارلاری و کنیزکلاری اورغالی و
- ۴۶ یب ایچکالی و مست بولغالی باشلاسه . اول قل نینه
- خواجه سی اول منتظر بولماغان کونده و بیلماکان ساعتده
- کلیب انی کسیب حصه سنی نی خیانت قیلنوجی لار ایچیده
- ۴۷ قیاور . لیکن اوز خواجه سی نینه اراده سی نی بیلیب طیار
- بولماغان و هم اینک اراده سیکاموافق قیلماغان اوشوغراق
- ۴۸ تیاق یر . اما بیلمای تیاقفه لایق بر نرسه قیلغان آز
- تیاق یر و هر کیم کا جیق بریلمسه اینکدین جیق
- طلب قیلینور و هر کیم کا تولا تاپشورغان بولسه لار

اينىكىدىن اشوغراق طلب قىلورلار.

- ۴۹ ير يوزىكا اوت سالغالى كلدىم و نعه خواھلار من اكر
- ۵۰ توتاشقان بولسه . تعميد الغالى بر تعميدىم بار و نچوك انتظار
- ۵۱ چىكار من اول بجا كلكونچه . من ير يوزىكا سلامت بر كالى
- كليب دور من ديب كمان قىلور سىزلار مو؟ يوق سىزلار كا
- ۵۲ ايتور من ايرىماق اوچون كلدىم . چونكه موندىن كين بر
- اويدا كى بش كمر سه نىنك اوچى ايكى سى نىنك ضدیده و
- ۵۳ ايكى سى اوچى نىنك ضدیده بولانورلار . انا اوغول نىنك ،
- ضدیده و اوغول اتانىنك ضدیده و انا قىز نىنك ضدیده و
- قىز اتانىنك ضدیده و قين انا كلين نىنك ضدیده و كلين
- قین اتانىنك ضدیده بولانور .
- ۵۴ و خلققه هم ايتى : بولوت مغربدىن قوزغالغانى نى كور
- ۵۵ كاندە در حال ايتور سىز : ينفور ياغار و شونداغ بولور و
- جنوب شمالى چىقان نى كور كاندە ايتور سىزلار ايسىغ بولور
- و بولور . اى ريا قىلغوچىلار ير نىنك و كوك نىنك يوزىنى
- تفتيش قىلىش نى بياور سىزلار ليكن نچوك بو وقت نى
- ۵۷ تفتيش قىلاماس سىزلار . و نعه اوچون اوز طرفىنكىزدىن
- ۵۸ راست نى حكم قىلاماس سىزلار . دعوا كرىنك برله حاكم
- نىنك الديغه بارادورغان وقت يولدا انىنك برله يراشيب

قوتولغالی جهد قیلغیل مبادا سنی قاضی نینک الیفه تارتیب
و قاضی ریئس قه تاپشوروب ریئس سنی زیدانغه سالغای .
۵۹ سنکا ایتورمن همه پُل نی ادا قیلماغونچه اندین
چیقماس سن .

○ اون اوچونجی باب ○

- ۱ شو وقت بر نچه کَشپیلار الیفه کلیب پیلاطوس
اول جلیلیه لیک لار نینک قانی نی اوزلاری نینک قربانلاریغه
- ۲ الیشتورغانیدین خبر بردیلار . و اول جواب بریب اولارغه
ایتی : کمان قیلور سیزلار مو که بو جلیلیه لیک لار شونداغ
عذاب تارتقانی اوچون جلیلیه لیک لار نینک همه سیدین
- ۳ اوشوغراق گناه کار دورلار . یوق سیزلار کا ایتورمن
اکر توبه قیلماسانکلار همه نکیز شونداغ هلاک
- ۴ بولور سیزلار . یا سیواامدا اوستیلاریکا سفیل توشوب
اولتورکان اون سکیز آدم اوروشیلیم ده ساکن بولغان
آدم لار نینک همه سیدین اشوغراق گناه کار دیب کمان
- ۵ قیلور سیزلار مو . یوق سیزلار کا ایتورمن اکر
توبه قیلماسانکلار همه نکیز شونداغ هلاک
بولور سیزلا .

- ۶ پس بو مثل نی ایچی: بر کمر سه نینک باغیدا سالینغان
بر انجیر درختی بار ایردی. و اول کلیب اندامیوه ایستاب تا پامی.
- ۷ باغبانغه ایچی: منا اوچ ییل ایچیده کلیب بودرخت دین میوه استاب
تا پامسمن انی کسکیل نعه اوچون یرنی بیکار قیلور. و اول
جواب بریب انکا ایی: ای خواجه شو ییل انی قویغیل تاکه من
شوروقت ایچیده چوره سی نی کورلاب قیغ قویای. احتمال کلا
۹ دورغان یلدا میوه کلتورور بولماسه انی کستور کایسن.
- ۱۰ و اول سبت کونیده سناغوغه لار نینک بریده تعلیم برور
ایردی. و منا اوزیده ضعف روحی بولوب ایکیلیب قالب اصلا
۱۱ اوزی تورالمایدورغان بر خاتون پبار ایردی. و عیسی
انی کوروب اوزالده یغه ققیریب انکا ایی: ای خاتون ضعفینک دین
۱۲ یشیلدینک. و قول لارینی انینک اوستیکا قویدی و اول در حال
توز لانیب خداغه حمد ایی: و عیسی نینک سبت کونیده سقای تقانی
۱۳ اوچون سناغوغه نینک چونکی اچیغلانیب جواب بریب خلققه
ایی: ایش قیلا دورغان اته کون بار اولاردا کلیب شفقاتا پینکار
۱۴ لیکن سبت کونیده ایماس. و خداوند انکا جواب بریب ایی: ای
ریا قیلغوچی سیز نینک هر برینکیز سبت کونیده آخوریدین اوز
۱۵ اوینی یا ایشاکی نی یشیب سوغارغالی الیب بار ماسمو؟ اون سکر
۱۶ یلدین بری شیطان دین باغلانغان شو خاتون ابراهیم نینک بر قیزی

- ۱۷ سبت کونیده اول بند لاردین یشیلماکی جائز ایماسمو؟ و اول مونی ایقتاندا انکا ضد بولغانلار نینک همه سی خجالت بولدی و خلق نینک همه سی اینک اولوغ ایش لاریغه خر سندن بولور- ایردی لار
- ۱۸ اول وقت ایی: خدانینک پادشاه لیتی ۴۴ کا اوخشار
- ۱۹ و ۴۴ کا اوخشار تقایمن بر آدم انی الیب اوتیاشلیقیغه سالب اوسوب چونک بر درخت بولوب آسمان اوچارلیق جانور لار شاخ لاریغه قونغان بر قچی اوروغیغه اوخشار
- ۲۰ وینه ایی: خدانینک پادشاه لیتی نی ۴۴ کا اوخشار تقایمن
- ۲۱ بر خاتون اوچ پیمانہ اوندغه خمیر بولغونچہ الیشتورغان خمیر توروشقه اوخشار
- ۲۲ و اول شهر دین شهر کا و کنت دین کنت کا کیزیب
- ۲۳ تعلیم بریب اورشلمیم طرفیکا سفر قیلور ایرری و بر کمرسه انکا ایی: ای خواجه نجات تاپادورغان لار آزمو؟ و
- ۲۴ اول اولارغه ایی: تار ایشیک دین کیرکالی جهده قیلینک لار چونکه سیز لار کا ایتورمن: تولالار کیرماک ایستار لار و
- ۲۵ کیرالماسلار ایی: اوی ایکه سی قوپوب ایشیک نی اتکان دین کین سیز لار تاشقاریدا توروب ایشیک نی قاققالی باشلاب

- ایتور سیزلار: ای خداوند ای خداوند بیز کا اچقیل.
 اول جواب ریب سیزلار کا ایتور: من سیزلارنی
 ۲۶ تونوماسمن قایدین دورسیزلار؟ اول وقت ایتقالی باشلار
 سیزلار بیز سنینک الدینکدا یب اچتوک و سن بیزنینک
 ۲۷ کوچه لار عیزده تعلیم بردینک. لیکن اول ایتور: سیز
 لار کا ایتور من سیزنینک قایدین بولغاندینکیزی بیلماسمن
 ۲۸ ای همه ظلم قیلغوچیلار مندین یراق بولونکلار. اندا
 یغلاماق و تیش غچیرلا تاق بولور وقتیکه ابراهیم و
 اسحق و یعقوب و همه پیغمبرلارنی خدانینک
 پادشاهلیقیدا و اوزونکیزی تاشقاری تاشلانغان کورور
 ۲۹ سیزلار. و مشرقدین و مغربدین و شمالدین و جنوب
 دین کلیب خدانینک پادشاهلیقیدا دستور خوانغه اولتورور
 ۳۰ لار. و منا اولقی لار آخر فیلار آخر فیلار اولقی لار
 بولورلار.
- ۳۱ شو ساعتده فریسیلاردین بعضیلاری انینک الدیفه
 کلیب انکا ایتیلار: موندین چیقیب کتکیل چونکه
 ۳۲ هرودس سنی اولتورکالی خواهلایدور. و اول اولار
 غه ایی: باریب شو تولکی کا ایتینکلار: منامن بوکون و
 ایرته جن لارنی چیقاریب شفا برورمن و اوچونجی

- ۳۳ كونده تمام قیلورمن. لیکن منکا بو کون و ایرته وینه
بر کون یورماک کیراک دور چونکه هیچ بر پیغمبر
۳۴ اوروشلیم دین تاشقاری هلاک قیلینماس. ای اوروشلیم
ای پیغمبرلارنی اولتوروب سنکا ایباریلکانلارنی سنکسار
قیلغان اوروشلیم! توخی چوجه لارینی قناتلاری نینک
تکیکا یفقان دیک نچه مرتبه سنینک بلالارینک نی یفماق
۳۵ خواهلادیم و سیزلار اونومادینکلار. منا او یونکیز
سیزلار کا خراب قویولور و بتحقیق سیزلار کا ایتورمن که
سیزلار: خداوندینک اسمی برله کلکان مبارک دور
دیدورغان وقت کلما کونچه منی کورماس سیزلار.

— — — — —
اون تور تونجى باب — — — — —

- ۱ و واقع بولدیکه فریسی لارینک چونک لاری دین
بری نینک اوییکا سبت کونیده نان یکالی کلکانیده
۲ اولار انی ماراب توروب ایردیلار. و منا الیدیا
۳ استسقالیق بر آدم بار ایردی. و عیسی جواب بریب اهل شریعت
بولغان لارغه و فریسی لار کا کب قیلیب ایی: سبت کونیده
۴ سقایتماق جائزمو یا ایماس مو؟ و اولار شوک توردیلار
واول قولیدیا انی توتوب سقایتیب قویدی. و اولارغه جواب

- ۶ برب ايى: سيزلار نينك بربى نينك قودو وققه توشكان براوغلى
يا اوئي بولسه سبت بولسه هم انى در حال چيقار ماسمو؟ و
- ۷ اولار مونينك باره سيمده انكا جواب برالماديلار. و دعوت
قيلينغانلار نينك قايداغ برنجى يرلارنى ايلغاغانى نى كوروب
۸ بر مثل كلتوروب اولار غه ايى: بر كمر سه سنى تويغه دعوت
قيلغاندا تورده اولتور ماغيل. مبادا اول سندين حرمت ليك
۹ راك بر كمر سه نى دعوت قيلغان بولغاي. و سنى و انى
دعوت قيلغان كليپ سنكا ايتقاي: مونكا جاي بر كيل و اول
وقت سنى خجالت بولوب باريب توبنده اولتور غايسن.
۱۰ ليكن دعوت قيلينغاندا باريب توبنده اولتور غيل تاكه سنى
دعوت قيلغان كلكانده سنكا: اى دوستوم يوقارى اوتكيل
ديكاي اول وقت سنينك برله اولتورغانلار نينك الديداسنكا
۱۱ عزت بولور. چونكه هر كيم اوزىنى ايگيز توتسه پست بولور
و اوزىنى پست توتقان ايگيز بولور.
- ۱۲ و اوزىنى دعوت قيلغانغه هم ايى: توشلوك يا اخشام ليق
ضيافت قيلغاندا اوز دوستلار نينكى و برادرلار نينكى و
خويشلار نينكى و باي همسايه لار نينكى چقير ماغيل كه
۱۳ اولار هم سنى چقير ب اور نيغه بر كابلار. ليكن ضيافت قيلغاندا
۱۴ فقيرلارنى چولاقلارنى تو كورلارنى چقير غيل. و سنكا

- يخشى بولور چونكه اولارينىك سنكا ياندوروب بر كالى نرسه
لارى بولماغاچ سنكا عادل لارينىك قيامتيدە مكافات قيلمور
- ۱۵ و دستور خواندا اولتورغانلار نينىك برى موى انكلاپ
انكا ايتى: خدا نينىك پادشاه ليقيدا نان ييدورغان مبارك
- ۱۶ دور. و اول انكا ايتى: بر آدم اخشام ليق ضيافت قيلم
تولالارنى قچيردى. و اخشام ليق ساعتيدە اوز قلىنى
- ۱۷ قچيريلغانلار غە ايبار يايى: كلينكلار چونكه هر نرسا طيار
دور. و اولارينىك هر برى عذرى كلتوروب اولقىسى
- ۱۸ انكا ايتى: من بر ايگين يرسايب الديم انى كور كالى چيقار من
يالبارور من معذور توتقىل. وينه برى انكا ايتى: من بشر جفت
- ۱۹ اوى ساتيب الديم اولارنى سيناغالى بارماچقى من يالبارور
من معذور توتقىل. وينه برى ايتى: من خاىون الديم مومنينىك
- ۲۰ اوچون كلاماسمن. پس بو قىل كليب موى خواجه سيبكا
خبر بر كنده خواجه سى اچغىلايب قلغه ايتى: پات شهر نينىك
- ۲۱ يول لاريغه و كوچه لاريغه باريب فقيرلارنى و چولاقلارنى
و كورلارنى و توكورلارنى موندان كير كوز كىل. و اول قلى
- ۲۲ ايتى: اى خواجه امر قىلغان نينىك ديك بولدى وينه جاي بار. و
- ۲۳ خواجه قىل غە ايتى: چونك يول لارغه و كچيك يول لارغه
چيقيب اولارنى تويغه كير كالى زور لاغىل تاكه او يوم

- ۲۴ تولغاي . چونىكە سىز لار كا ايتور من بو چقىرىلغان
 كشىلاردىن هيچ بىرى مېنىك اخشام ليق طعامىم دىن
 ۲۵ تاتىماس . و تولاخاق انىك برلە بارور ايردى و اول
 ۲۶ يايىب اولارغە ايى . بر كرسە مېنىك كلسە اوز اتاسى نى
 و اتاسى نى و خاتونى نى و بلالارى نى و برادرلارى نى
 و همشيره لارى نى آرى اوز جاني نى هم يمان كورماسە
 ۲۷ مېنىك شاكرد بولالماس . و هر كىم اوز دارى نى
 كوتارىب كىنىمىدىن كلسە مېنىك شاكرد بولالماس .
 ۲۸ چونىكە سىز لار دىن بىرى بر سىپىل بنا قىلماق خوه لاسە اول
 اولتوروب انى پوتكوز كالى چىقادورغان خراجات اوزى
 ۲۹ نىك كى بار مو دىب حساب قىلما سمو . مبادا بنانى ساليب
 پوتكوز الماكى و كوركانلار نىك همه سى انى مسخرە
 ۳۰ قىلىب . ايتقاي لار : بو آدم بنا قىلغالى باشلادى اما
 ۳۱ پوتكوز المادى . و بر پادشاه باشقە بر پادشاه برلە
 جنك قىلغالى بارسە اول اولتوروب يكرمه مېنىك برلە
 اوز اوستىكا كلادورغان نىك الديغە اون مېنىك چىقالور
 ۳۲ مو دىب مصلحت قىلما س مو . بولماسە وقتىكە اول تىخى
 يراق دور بر ايلچى اىبارىب صلح قىلىش نى تىلار .
 ۳۳ پس شونداغ سىز لار دىن هر بىرى اوز بارچە بارى نى

قويماسه منكا شاگرد بولاماس. توز ينجشى دور ليكن
 ۳۵ توز نينك طعمى يوقالسه نعه برله اونكلا نور. پر كا و قيغقه
 پراماي تاشقاريغه تاشلانور. هر كيم نينك انكلايدور
 غان قولاقى بولسه انكلاسون.

— ❦ اون بشنجى باب ❦ —

- ۱ و همه باجكيرلار و كناهلار اينكدين انكلاغالى انكا
- ۲ يقين لاشور ايرديلار. و كاتبلار و قريسىلار سوزلاشيب
 ايديلار: بو آدم كناه كارلارنى قبول قىليب اولار برله ير.
- ۳ و اول اولارغه بو مثلنى كلتوروب ايى: سيز نينك ارانكيزده
- ۴ بر آدم نينك يوز قويى بولوب اولاردين برينى يوتورسه
- توقسان توقوزى چولده قويوب ازغانى تاپقونچه ايستاب
- ۵ بارماسمو؟ و تاپقاندا خرسندايك برله مورهلارى نينك
- ۶ اوستيكا قويوب اوييكا اليب باريب دوستلارنى و
 همسايهلارنى ققيريب اولارغه ايتور: مينيك برله
- ۷ خوش بولونكلار چونكه ييتكان قويومنى تاپتيم. سيزلار كا
 ايتورمن: آسمانداشونداغ بر توبه قىلغان كناه كار اوچون
 توبه كا محتاج بولماغان توقسان توقوز عادلدين اشوغراق
- ۸ خوشلوق بولور. يا بر خاتون نينك اون مثقال كموشى بولوب

- بر مثقال نی یوتور سه چراغ نی یاقیب اوی نی سوپوروب
 ۹ انی تاپقونچه جهد برله ایستاماسمو؟ و تاپقاندا دوست لاری
 و همسایه خاتونلارنی چقیریب ایتور: منینک برله خرسند
 ۱۰ بولونکلار چونکه من یوتور کان مثقال نی تاپتیم. شونداغ
 سیزلار کا ایتور من: بر توبه قیلان گناه کار اوچون
 خدا نینک فرشته لاری نینک اراسیده خرسند لیک بولور.
 و ای: بر آدم نینک ایکی اوغلی بار ایردی.
 ۱۱ و کچیکی اتاسیغه ای: ای انا مال دین منکا تکادورغان
 ۱۲ حصه نی اوزوم کا برکیل و اول اوز مالی نی اولار تینک
 ۱۳ ایکی لاسیکا تقسیم قیلدی. و نچه کوندین کین کچیکی هر
 نرسه سی نی یغیب الیب بر یراق یورت غه سفر قیلدی
 و اندا بوزوق رفتار قیلیب مالی نی صرف قیلدی. و
 ۱۴ همه نرسه سی نی صرف قیلعان دین کین اول یورت دا
 قاتیغ اچاچیلیق واقع بولدی و اول محتاج لیق تارتقالی
 باشلادی. و پاریب اول یورت لوق بر کمرسه نینک
 ۱۵ خدمتیده توردی و اول انی تونکوزلارنی باققالی اوز
 ایکی یریکا ایباردی. و اول اوز قورساقی نی تونکوز
 ییدورغان میوه شوپوک لاری دین تویغوزغالی ارزو
 قییاور ایردی لیکن هیچ کمرسه انکا برماس

- ۱۷ ايردى . و عقليغه كليب ايتى : اتام نينك قانچە مرد كارلارى
نينك الديدن نار اشيب قالور و من اچ هلاك بولادور من .
- ۱۸ قوپوب اتام نينك الديغه باريب انكا ايتاي : اي اتا آسمانغه
۱۹ و سنينك الدينكدا كناه قيلديم . موندن كين سنينك اوغلونك
اتانغالى لايق ايماسمن منى مرد كارلارينك نينك بريديك
۲۰ توتقىل . و اول قوپوب اتاسيغه كلدى و وقتيكة اول تىخى
يراق ايردى اتاسى انى كوروب رحى كليب يو كوروب اينك
۲۱ بويى نى فوجاغلاب انى سويدي . و اوغلى انكا ايتى :
اي اتا آسمانغه و سنينك الدينكدا كناه قيلديم موندن كين
۲۲ سنينك اوغلونك اتانغالى لايق ايماسمن . ليكن اتا اوز
قل لاريغه ايتى : برنجى جامه نى چيقاريب كيدوروب قوليفه
۲۳ اوزوك ساليب و پوت لاريغه اوتوك كيدوروب . سمير
تورپاق نى كاتوروب اولتورونكلار و يب خوش بولالى .
۲۴ چونكه بو او علوم اولكان ايردى تيريلدى و ييتكان ايرى
۲۵ تاپيلدى و اولار خرسند بولغالى باشلاديلار . و چونك
اوغلى ايكيين يريده ايردى و اوى كا يقين كلكانده نغمه نينك
۲۶ و رقص نينك آوازينى آنكلاب . خدمت كارلاردين برنجى
۲۷ چقيريب بو نغمه اوچون دور ديب سوردى . و اول انكا
۲۸ ايتى : برادرينك كلدى . و اتانك انى سلامت تاپقانى اوچون

- ۲۹ سمیز تورپاق نی اولتوردی . و اول اچینغلا نیب ایچکاری
کیرکالی اوناماس ایردی . پس اتاسی چیققیب انکا
۳۰ یالباردی . و اول جواب بزب اناسیغه ایی : منا من مونچد
یل لار سنکا خدمت قیلیب اصلا امرینکدین چیقما دیم
و سن منکا اوز اغانی لاریم برله خوش بولغالی بر
۳۱ اوغلاق برمادینک لیکن سنینک تیریک چیلیکینک نی
جلاب لار برله یکان شو اوغلونک کلکانده اینک اوچون
۳۲ سمیز تورپاق نی اولتوردونک . و اول انکا ایی : ای
اوغلوم سن هر وقت منینک برله دورسن و منینک
۳۳ باریم نینک همه سی سنینک کی دور لیکن خوش بولوب
خرسندایک قیلماق کیراک چونکه سنینک بو برادرینک
اولوب ایردی تیریلدی و ییتکان ایردی تاپیلدی .

۵ ﴿ اون التنجى باب ﴾ ۵

- ۱ و ینه اوز شاگردلاریکا ایی : بر بای آدم نینک بر
و کیلی بار ایردی و انی اینک مالی نی اسراف قیلنچوچی دیب
۲ چاقئیلار . و اول انی چقیریب انکا ایی : بو سنینک توپونکده
انکلاغانیم نه دور و کیل لیکنک نینک حسابی نی بر کیل چونکه
۳ موندین کین و کیل بولاماس سن . و و کیل اوز ایچیده ایی :

- ۴ قىلغايمىن چونكى خواجهم و كىل ليك نى مندىن الادور
كىتمىن چاپالمىن و كداليق قىلغالى اوواتور من . بىلدىم غه
قىلور من كه و كىل ليك دىن چىقاريلغاندا منى اوز اويلارىكا
۵ قبول قىلغايلا . و اول اوز خواجه سىكا قرضدار بولغا
نلار نىنك هر برىنى چقىرىپ اولقى سىغه ايى : خواجهم
۶ غه قانچە قرضىنك بار . و اول ايى : يوز چارك ياغ
و انكا ايى : تمسكىنك نى اليب پات اولتوروب اليك
۷ پتوكىل . و ينه بريكايى : سنىنك قانچە قرضىنك بار
اول ايى : يوز غلبر بغدادى . و انكا ايى : تمسكىنك نى
اليب سىكسن پتوكىل .
- ۸ و خواجه اول ناحق و كىل نى عقل لىق ايش
قىلغانى اوچون دانكلادى چونكه بو دنيا نىنك اوغول
لارى اوز نسل لار يده نور نىنك اوغول لار يدين عقل لىق راق
۹ دور لار . و من سىزلار كا ايتور من : ناحق مال دىن اوزونكىز
كا دوست لار قىلينيكلار كه اول تو كا كاندە سىزلار نى ابدى
۱۰ چادر لار غه قبول قىلغايلا . آزدا امين بولغان تولادا هم
۱۱ امين دور و آزدا ناحق بولغان تولادا هم ناحق دور . ناحق
مال نىنك نعمت لار يدا امين بولماسا نكىز پس حق مال نىنك نعمت
۱۲ لار نى كيم سىز كا تاپشور ادور . و اكر باشقه سى نىنك كى ده

- امین بولماسانكلار اوزونكيز نينك كى نى سيزلار كا كيم
 ۱۳ برور . بر خدمت كار ايكي خواجه غه خدمت قىلاماس
 چونكه برى يمان كوروب ينه برى نى بخشى كورور
 يا برى كا ميل قىليب ينه برى نى تحقير قىلور . سيزلار هم خدا
 غه هم مال غه خدمت قىلاماس سيزلار .
 ۱۴ و مال نى دوست توتقان فرسپيلار هم بو همه
 ۱۵ سى نى انكلاب انى مسخره قىلديلار . و اول اولار غه
 ايتى : اوزونكيز نى آدم لار نينك اليدا عادل كورساتكوچى
 دور سيزلار ليكن خدا كونكل لار نيكيز نى بيلور چونكه
 آدم لار نينك اليدا بلند بولغان خدانينك اليدا ناپاك
 دور .
 ۱۶ شريعت و پيغمبرلار يحيى نجه ايرديلار و شو
 وقتدين برى خدانينك پادشاه ليقى بشارت قىلينيور و هر
 كرسه كوچ برله انكا كيرار . ليكن آسمان نينك و ير
 نينك بوزولماق شريعتدين بر نقط نينك توشماكى دين
 آسان راق دور . هر كيم اوز خاتونى نى طلاق قىليب باشقه
 سى نى الله زنا قىلور و هر كيم بر كشى دين
 طلاق قىلينيغان نى الله زنا قىلور .
 ۱۹ بر باى آدم باز ايردى قزىل و نفيس شاهى

- ۲۰ کیمب هر کون بزم قیلیب خرسند بولور ایردی و
 اینک ایشکی نینک یانیدا یاره لار برله اورولغان لعازر
- ۲۱ اتلیق برفقیر یاتیب ایردی و بای نینک دستور خوانیدین
 توشکان پارچه لاردین توغاق آرزو قیلور ایردی و
- ۲۲ هم ایت لار کیمب اینک یاره لارینی یالار ایردی لار و
 واقع بولدی که فقیر اولوب فرشته لار انی ابراهیم نینک
- ۲۳ قوچاقیغه ایب باردیلار و بای هم اولوب دفن قیلیندی و
 دوزخده عذابدا توروب کوزلارینی کوتاریب یراقدین
- ۲۴ ابراهیم نی و اینک قوچاقیدا لعازرنی کوروب چققیریب
 ای: ای اتا ابراهیم منکا رحم قیلیب لعازرنی ایبار کیل که
 بارماقی نینک اوچرنی سوغه چیلاب تیلیم نی سر کوتسون
- ۲۵ چونکه من بو اوتدا عذابدا دور من و ابراهیم ای: ای اوغول
 سن یادینکغه کلتور کیل عمر و نکهده قایداغ نعمت لارنی تاپتینک
 و لعازر بلالارنی تارنی اعدی اول تسلی تاپار و سن عذاب تار تار
- ۲۶ سن و موندینک همه سی نینک اوستیکا سیز برله بیز نینک
 ارامیزدا بر چونک هانک ثابت قیلینیب دور که موندین
 سیز نینک یانینکیزغه اوتماک خواهلاغانلار و اندین بیز نینک
- ۲۷ یانیمیزغه اوتماک خواهلاغانلار اوتالما کایلار پس اول
 ای: ای اتا یالبارور من انی منینک اتام نینک اوییکا

- ۲۸ ایبار کایسن . چونکه منینک بش برادریم بار اولارغه
- ۲۹ گواه لیق برسوز که بو عذاب یریکا کلما کایلار . و ابراهیم
انکا ایی: اولارغه موسی و پیغمبرلار بار اولار
- ۳۰ دین انکلا سونلار . و اول ایی: یوق ای اتا ابراهیم لیکن
اولوک لاردین بری اولار نینک الیغه بارسه اولار توبه
قیلورلار . و اول انکا ایی: اگر اولار موسی دین و
پیغمبرلاردین انکلاماسه لار اولوک لاردین بری هم
قوپسه ایشاماسلار .

—*— اون يتنجى باب *—

- ۱ اول وقت شا کردلاریکا ایی: تایدور ماغلیق لار نینک
کلما سلیکی ممکن ایماس لیکن وای اولار نینک کایشی
کا واسطه وانغانغه . اینک بوینیغه بر تکور من تاشی
- ۲ باغلانیب تینکیز نینک تکیکا تاشلاماقی بو کچیک لار
دین بری نی تایدور ماقی دین انکا فایدهلیق دور . اوزونکیز
اوچون احتیاط قیلینکلار برادرینک سنکا کنهه قیلسه
انی ملامت قیلغیل اگر توبه قیلسه انکا باغیشلاغیل .
- ۳ و اگر کونده یته مرتبه سنکا کنهه قیلسه و سنکا رجوع
قیلیب ایتسه: من توبه قیلور من انکا باغیشلاغیل .

- ۵ و رسول لار خداوند کا ایتیلار: اعتقادیمیزی آشوق
- ۶ قیلغیل. و خداوند ایتی: اگر قچی اوروغیچه اعتقادینکیز
بولسه بواوجه کا ایتسانکلار قوماریلیب تنکیز کا کوچوریلکیل
- ۷ سیزلار کا اطاعت قیاور. سیزلاردین بری نینک یر
هایداکان یا مال باققان برقلی ایکیین یریدین کلکان بولسه
- ۸ کلیب موندا اولتورغیل. یکیل دیب ایتورمو؟ بلکه
منینک اخشام لیقیم نی طیار قیلیب منیب ایچکونچه بل باغلاب
منکا خدمت قیلغیل اندین کین سن اوزونک یب ایچار سن دیب
- ۹ انکا ایتما سمو؟ آباشو قلغه بو پروغاندیک قیلغانی اوچون شکر
ایتورمو؟ شونداغ سیزلار هم سیزلار کا امر قیلانغان نینک
- ۱۰ بارچه سی نی قیلغاندا ایتینکلار: بیز بیکار قل لار دورمیز
چونکه بیزلار کا واجب بولغانی قیلدوق.
- ۱۱ و واقع بولدیکه اورشلمیم کا بارغاندا سامره برله
- ۱۲ جلیلیه نینک اوترا سیدین اوتوب برکنت کا کیرکانده اون
- ۱۳ پسه کشی اینک الدیغه چیقیب یراقدین توروب. آواز لاری
- ۱۴ کوتاریب: ای استاد عیسی بیز کا رحم قیلغیل دیدیلار. و
اول قایللاب اولارغه ای: باریب اوزونکیزی امام لارغه
- کورساتینکلار: و واقع بولدیکه اولار کتیب بارغاندا پاکیزه
بولدیلار. و اولاردین بری اوزی نینک سقایغانی نی کوروب
- ۱۵

- ۱۶ يانیب اونلوك آواز برله خداغه حمد ایتور ایردی . و
 اینك پوتلاری نینك الیدا یوز توبن یقیلیب انكا
- ۱۷ شکر قیاور ایردی و سامره لیک ایردی . و عیسی
 جواب بریب ایی: آیا اونی پاکیزه بولما دیمو؟ پس
- ۱۸ توقوزی قنی؟ بو بولك جنس دین باشقه یانیب خداغه
- ۱۹ جلال برکان تاپیلما دیمو؟ و انكا ایی: قوپوب بارغیل
 اعتقادینك سنی قوتقازدی.
- ۲۰ و فریسیلار اینکدین خدا اینك پادشاه لیقی نه
 وقت کلور دیب سورغاندا اولارغه جواب بریب ایی:
- ۲۱ خدا اینك پادشاه لیقی ظاهرده کلماس . و منا موندا
 و یا اندا دور دیعاسلار چونکه خدا اینك پادشاه لیقی
 ایچینکیزده دور.
- ۲۲ و شاگردلاریکا ایی: کونلار کلورکه اولاردا
 ابن الانسان نینك کونلاری نینك برینی کورکالی آرزو
- ۲۳ قیاور سیزلار و کورماس سیزلار . و سیزلار کا منا
 موندا و یا منا اندا دیسه لار بارمانکلار و ایرکاشمانکلار .
- ۲۴ چونکه چاقین آسمان نینك بر چتیدین یالقینلاب
 ینه بر چتیغچه یاروغلوق برکاندیک ابن الانسان هم
- ۲۵ اوز کونیده شونداغ بولور . لیکن اول اینك تولا

- ۲۶ زحمت تارتىپ بو نسل دىن قوغلانماق كىراك . و نوح نىنك كونا لار يده بولغاندىك ابن الانسان نىنك
- ۲۷ كونا لار يده هم انداغ بولور . نچوك آدم لار نوح كمه كا كىر كان كونغچه يب ايچيب اير كا تكيب خاتون الور اير ديلار و
- ۲۸ طوفان كليب همه سى نى هلاك قىلدى . شونداغ هم لوط نىنك كونا لار يده يب ايچيب ساتيب اليب كوچور و ب
- ۲۹ ياسار اير ديلار . ليكن لوط سدوم دىن چىقان كون آسمان دىن اوت و كو كورد ياغيب همه سى نى هلاك قىلدى .
- ۳۰ ابن الانسان آشكارا بولادورغان كونده شونداغ بولور .
- ۳۱ هر كيم او كىزه نىنك اوستيده بولسه اويدا كى نرسه لارى الغالى توشماسون و شونداغ هم ايكىن يريدا كى كىنيكا يانما
- ۳۲ سون . لوط نىنك خاتونى نى يادىن كىزغە ككتورونكلار .
- ۳۳ هر كيم اوز جاني نى قوتقازماق خوالاسه انى هلاك قىلور
- ۳۴ و هر كيم انى هلاك قىلسه انى تير كوزور . سىزلار كا ايتور من اول كىچهدە بر اوراندا يانادورغان ايكى نىنك برى
- ۳۵ الينيب ينه برى قويولور . و تكور من دده اوندا تارتقان
- ۳۶ ايكى خاتون نىنك برى الينيب ينه برى قويولور . ايكىن يريده بولغان ايكى نىنك برى الينيب ينه برى قويولور .
- ۳۷ و اولار جواب بريب انكا ايتيلار : انى خداوند قايدا

و اول اولارغه ایی: اولوک بدن قایدان بولاسه کرکس لار
اندا یغیلورلار.

—○— اون سگیزنجی باب ○—

- ۱ و هارمای هر وقت دعا قیلماق کیراک بولغانغه بر مثل
- ۲ کاتوروب اولارغه ایی: بر شهرده خدادین قورقمای
- ۳ آدم دین اوواتمایدورغان بر قاضی بار ایردی. و اول شهرده
بر تول خاتون هم بار ایردی. اول خاتون قاضی نینک الدیغه کایب
دعوا کریم برله دعوا ایم نی سوزاب منی قوتقاز غیل دیر ایردی.
- ۴ و بر وقتغچه خواھلامادی لیکن اندین کین اوز ایچمیده ایی:
هر قانچه خدادین قورقمای خلق دین اوواتمایدورغان بولسام
مو؟ بو تول خاتون منی راحت سز قیلغانی اوچون اینک
- ۵ دعواسی نی سوزای که همه دین کین کایب یوزوم نی
تاتالاماغای. و خداوند ایی: ناحق قاضی نینک نعه ایتقانی نی
- ۶ انکلانکلار. آیا خدا اولارغه مهلت برسه هم کیچه کوندوز
اوز بکافر یاد قیلغان ایلغاننلاری نینک دعواسی نی سوزماسمو؟
- ۷ سیزلار کا ایتورمن: اولار نینک دعواسی نی پات سوزار
لیکن ابن الانسان کاکانده یر یوزیده اعتقاد تاپارمو؟
- ۸ و اوزلارینی عادل دیب باشقه لارینی تحقیر
- ۹

- ۱۰ قیلغانلار نینک بعضیسیکا شو مثلنی ایئی: ایکی آدم
دعا قیلغالی بیت کا چیقیتیلار. بری فریسی و ینه بری
- ۱۱ باجگیر ایردی. فریسی توروب اوز ایچیده شونداغ دعا
قیلدی: خدایا سنکا شکر ایتورمن که من بولک آدم لار
بولانچی ناحق و زناکار یا شو باجگیر دیک هم ایماسمن.
- ۱۲ هفته ده ایکی مرتبه روزه توتوب فائده تاپقانیم نینک
عشرینی برورمن. لیکن باجگیر یراقدین توروب کوز
لارینی آسمان طرفکا کوتارماکنی هم خواھلامای سینه
سیکا اوروب ایتور ایردی. خدایا من کناه کارغه رحم
قیلغیل. سیزلار کا ایتورمن که بوینه بریدین عادلراق اوز
اویکا باردی چونکه هر کیم اوزینی ایکیز توتسه پست
بولور و اوزینی پست توتقان ایکیز بولور.
- ۱۵ و انینک الدیغه کچیک بلالارنی هم کاتوردیلار که اول
اولارنی مبارکلاکای و شاکرلار کوروب اولارنی ملامت
قیلدیلار. لیکن عیسی اولارنی قچقیریب ایی: قویونکلار
کچیک بلالار منینک الدیمغه کاسونلار اولارنی منع
قیلما نکلار چونکه خدانینک پادشاه لیتی شونداغ لار نینک
کی دور. بتحقیق سیزلار کا ایتورمن: هر کیم خدانینک
پادشاه لیتی بر کچیک بلادیک قبول قیلماسه انکا کیرالماس.

- ۱۸ و برچونك كشی اینکدین سوراب ایی: ای یخشی
استاد ابدی حیات قه وارث بولماق اوچون نمه قیلغایمن؟
- ۱۹ و عیسی انکا ایی: نمه اوچون منی یخشی دیرسن
- ۲۰ واحد خدادین باشقه هیچ کمرسه یخشی ایماس. سن امرلارنی
بیلورسن: زنا قیلماغیل اولتورماکیل اوغورلوق قیلماغیل
یاغان گراهلیق برماکیل اتانگنه و اتانگنه حرمت قیلغیل.
- ۲۱ و اول ایی: مونینك همه سی نی چیمکایمکیم دین بری ساقلاب
- ۲۲ دورمن. و عیسی مونی انکلاب انکا ایی: سنکا یینه
بر نمرسه کم دور. همه بارینك نی ساتیب فقیرلارکا
برکیل و آسماندا خزینه نك بولور و کلیب منکا ایرکشکیل.
- ۲۳ و اول مونی انکلاب غمکین بولدی چونکه تولا بای
- ۲۴ ایردی. و عیسی انکا قابلاب ایی: دولت مند لار نینك
- ۲۵ خدانینك پادشاهلیق غه کیریشی قانداغ مشکل دور. چونکا
تیوه ینکنه نینك قولاقیدین اوتماکی بای خدانینك پادشاه
لیقیغه کیرماکیدین آسانراق دور. و انکلاغانلار اییلار:
- ۲۶ پس کیم قوتولا لور: و اول ایی: آدم لار نینك الیدایمکن
بولماغان خدانینك الیدایمکن دور.
- ۲۸ اول وقت پطروس ایی: منا بیز بارچه باریمیزنی
- ۲۹ قویوب سنکا ایرکاشتوک. و اول اولارغه ایی: بتتحقیق

- سینزلار کا ایتورمن: خدانینک پادشاه لیتی اوچون اوی
یا خاتون یا بلالار یا اتا انا یا برادرلارینی ترک
۳۰ قیلغان. بو زماندا نچه مرتبه سی نی باقی عالمده ایدی
- ۳۱ حیات نی تاغانان هیچ کمرسه یوق دور. و اون ایکی نی
اوز الیفه الیب اولارغه ایی: منا بیز اورشلیم کا
چیقادور میز و ابن الانسان نینک باره سیده پیغمبر
لار نینک واسطه سی برله پتولکان نینک همه سی
۳۲ بیجا کور. چونکه اول طائفه لار کا تاپشور اور و
اولار انی مسخره و دشنام قیلیب یوزیکا توکورور
۳۳ لار. و تیاق اوروب اولتورورلار و اول
۳۴ اوچونجی کونده قوپار. لیکن اولار مونسینکدین هیچ
نمرسه او قمادیلار و بو سوز اولاردین پینهان ایردی و
۳۵ اولارغه ایتیلغانی نی او قمادیلار. و واقع بولدیکه اول
۳۶ اریحانه یقین لاشقاندا بر کور یول نینک اوستیده
۳۷ اولتوروب گدالیق قیلور ایردی. و خلق نینک اوتکانی نی
۳۸ انکلاب بونعه دور دیب سوردی. و انکا خبر بر دیلار که
۳۹ ناصرت لیک عیسی اوتادور. و اول ققیریب ایی: ای
عیسی ابن داود منکا رحم قیلغیل. و الیدین بارغانلار
شوک تورغیل دیب ملامت قیلدیلار لیکن اوشوغراق:

- ای ابن داود منکار رحم قیلغیل دیب چقیرور ایردی .
 ۴۰ و عیسی توختاب انی الدیفه کلتور کالی امر قیلدی و
 ۴۱ اول یقین کلکانده اینکدین سوراب، ایی: نمه قیلما
 قیم نی خواهلار سن و اول ایی: ای خواجه من کورا
 ۴۲ دورغان بولسام و عیسی انکا ایی: کورادورغان بولغیل
 ۴۳ اعتقادینک سنکا شفا بردی و اول درحال کورادور
 غان بولوب انکا ایرکاشیب خداغه جلال برور ایردی .
 و قوم سینک همه سی مونی کوروب خداغه حمد ایتور
 ایردیلار .

— * اون توقوزونجی باب * —

- ۱ و اول کیریپ اریحادین اوتکانده . ناکاه باجکیرلار نینک
 ۲ چونکی زکا اتلیق بر بای کشی . عیسی نینک کیم بولغانی نی کور
 ۳ کالی خواهلاب بوی قیسقه بولغانی او چون خلق دین کورالمای .
 ۴ ایلاکری یو کوروب انی کورماک او چون بر او جمه کا چیتی
 ۵ چونکه عیسی اندین اوتماچی ایردی . و عیسی اول یرکا
 کا . کاندہ ایکیز کا قایللاب انی کوروب انکا ایی: ای زکا
 پات توشکیل چونکه بو کون سنینک او یونکده توشماچی
 ۶ من و اول در حال او جهه دین توشوب خوشلوق برله انی قبول

- ۷ قیلدی و همه سی کوروب غوتولداشیب ایتور ایردیلا:
- ۸ کناه کار کشی نینک کی ده مهمان بولغالی کیردی و زکا
توروب خداوند کا ایی: ای خداوند منا من مالیم نینک
نصفی نی فقیرلار کا برور من و اگر بر کرسه دین زور
لوق برله بر نرسه الغان بولسام بر کا تورث نی یاندورور
- ۹ من و عیسی اینک باراسیدا ایی: بو کون بو او یکانجات بولدی
- ۱۰ چونکه اول هم ابراهیم نینک اوغلی دور و چونکه ابن الانسان
هلاک بولغان نی ایستاب قوتقازغالی کلیب دور.
- ۱۱ و اولار مونی انکلاغاندا اول بر مثل هم کتوردی
چونکه اوروشلیم کا یقینلاشیب ایردی و کن قیلور
ایردیلار که خدانینک پادشاه لیق پات آشکارا بولور و
پس اول ایی: بر خواجه زاده اوزیکا پادشاه لیق منصب
الماق او چون بریراق پورت غه باریب یانیب کما کچی ایردی و
۱۳ اوز اون قلی نی چقیریب اون یامبو بریب اولار غه ایی:
- ۱۴ من کاکونچه سودا قیلیمنکار و لیکن اینک شهر ی نینک
خلق انی یمان کور کاج کینیدین ایلچیلار اباریب اییلار:
بیز نینک اوستومیز کا اینک پادشاه لیق قیلیمش نی خواهلا
۱۵ ماسمیز و واقع بولدی که اول پادشاه لیق منصب نی اییب
کاکاندین کین نمه سودا قیلغانی نی بیلماک او چون کموش

- تاپشورغان قُل لار نینک هر برینی اوز الدیغه قچقیرغالی
- ۱۶ امر قیلدی . اول وقت اولقی سی کلیب ایی: ای خواجه
- ۱۷ یامبونک دا اون یامبو فائیده بولدی . و اول انکا ایی: آفرین
- ای یخشی قُل سن آزدا امین بولغانینک اوچون اون شهر
- ۱۸ نینک اوستیکا حاکم بولغیل . و ایکنجی سی کلیب ایی:
- ۱۹ ای خواجه یامبونک دابش یامبو فائیدا بولدی . و انکا ایی:
- ۲۰ سن هم بش شهر نینک اوستیکا حاکم بولغیل . وینه
- بری کلیب ایی: ای خواجه منا یامبونک یاغلیققه
- ۲۱ چیکیب یانیم دا ساقلادیم . چونکه سن قاتیغ بر آدم سن
- اوزونک قویماغانی الیب اوزونک تیرماغانی اورار
- ۲۲ سن مونینک اوچون سندن قورقتوم . و اول انکا ایی:
- ای یمان قُل سنی اوز اغزینکدین حکم قیلای . منینک
- قاتیغ آدم بولغانیمنی و قویماغانیمنی الیب تیرماغانیمنی و
- ۲۳ اورادورغانیمنی بیاور ایردینک پس نه اوچون کو
- شومنی صراف لار نینک جوزه سیده قویمادینک من
- ۲۴ کلکانده انی فائیده سی برله اور ایردیم؟ و حاضر داک
- لارغه ایی: یامبوننی اینکدین الیب اون یامبوسی بولغانغه
- ۲۵ برینکلار . و انکا اییلار: ای خواجه اینک اون یامبو
- ۲۶ سی بار . سیزلار کا ایتور من: هر کیم نینک بار بولسه

- انکا بریلور و هر کیم نینک یوق بولسه باری هم اینکدین
 ۲۷ الینور. لیکن اولار نینک اوستیکا منینک پادشاه لیق قیلیمشیم نی
 خواها ماغان دوشمن لاریم نی کاتوروب منینک الیمدا
 هلاک قیلینکارلار.
- ۲۸ و مونی ایتیب اورشایم کا چیقالی ایباری باردی .
 ۲۹ و واقع بولدیکه زیتون تاغی اتلیق تاغ نینک یانیداکی بیت
 فاجیغه و بیت عینیاغه یقین کلانده شاگردلاریدین ایکی
 ۳۰ سی نی ایباریب ایی: قاشینکیزداکی کنت کا بارینکارلار
 و اندا کیرکانده اوستیکا اصلا بر کمرسه مینماکن بر
 تاینخرنی باغلاغلیق تاپارسیزلار انی یشیب الیب کلینکارلار .
 ۳۱ و اگر بر کمرسه سیزلار کا : نعه اوچون یشارسیزلار
 دیب سورسه انکا شونداغ ایتینکارلار : خداوند کا لازم
 ۳۲ دور . و ایباریلکانلار باریب اوزلاریکا ایتقانددیک
 ۳۳ تاپتیلار . و اولار تاینخرنی یشکانده ایگه سی اولارغه :
 ۳۴ تاینخرنی نعه کا یشارسیزلار دیدی . و اولار خداوند کا
 ۳۵ لازم دور دیدیلار . و انی عیسی نینک الیفه کاتوروب
 اوز لباسلارینی تاینخرنینک اوستیکا سالیب عیسی نی
 ۳۶ میندوردیلار . و اول بارغاندا اوز لباسلارینی یولغه سالور
 ۳۸ ایردیلار . و زیتون تاغی نینک تونیکا یقین لاشقاندا شاگرد

- ۳۷ لارينىڭ بارچە جماعتى خوش بولوب كوركان معجزه
 لار اوچون اونلوك اواز برله خداغه حمد ايتىپ
 ۳۸ ايردىلار: خداوندىنىڭ اسمىدە كالكان پادشاه مبارك
 ۳۹ دور آسمانلاردا سلامت و ايكىمىزده جلال! ليكن
 خالق دىن بغضى فرىسىلار انكا ايتىلار: اى استاد
 ۴۰ شاكر لارينىڭ نى ملامت قىلغىل. و اول جواب برب
 اولارغه ايتى: اكر بولار شوك تورسەلار تاشلار
 چقىرورلار.
- ۴۱ و اول يقين لاشقاندا شهر كا قايلاب انىڭ اوستىكا
 ۴۲ يغلاب ايتى: كاشكە سن هم شو كۆنىڭدە سلامتتىڭ
 اوچون نە كىراك بولغانى نى بىلسەنك ايردى ليكن ايمدى
 ۴۳ كوزلار بىڭكىڭىن پنهان قىلىنىپ دور. چونكە كوزلار كلوركە
 سىنىڭ دشمن لارينىڭ چورونىڭ نى دالدا برله قورشاب سنى
 ۴۴ قىماب هر طرف دىن سنى قىستايدورلار. و سنى و اچىڭىڭداكى
 بلالارينىڭ نى برله تنىڭ قىلىپ سىندە تاش تاش نىڭ
 اوستىدە قويغاسلار چونكە سنىڭ بىڭكىڭىن بىلما دىنىڭ.
 ۴۵ و بيت كا كىرىپ اندا ايب ساتادورغانلارنى چىقار
 ۴۶ غالى باشلاب. اولارغه ايتى: پتولوب دوركە منىڭ اويوم
 دعاووى دورا سىز لارنى بولانچى لار غارى قىلدىڭىڭلار.

- ۴۷ و اول هر کون بیتده تعلیم برور ایردی لیکن
 امام لار نینک چونک لاری و کاتب لار و قوم نینک
 ۴۸ چونک لاری انی هلاک قیلماق ایستار ایردی لار لیکن
 نه قیلادورغانلارینی بیلماس ایردی لار چونکه قوم نینک
 همه سی انینکدین انکلاماق اوچون انکا باغلانیب ایردی.

• یکر منجی باب •

- ۱ و واقع بولدیکه شو کونلارده بر کون اول اوزی
 بیتده قوم غه تعلیم بریب بشارت قیلغاندا امام لار نینک
 ۲ چونک لاری و کاتب لار شیخ لار برله توروب انکا کب
 قیلیب ایتیلار: بیز کا ایقیل نمه قدرت برله مونی قیلورسن
 ۳ و یا سنکا شو قدرت نی برکان کیم دور؟ و اول جواب
 بریب اولار غه ایی: من هم سیز لاردین بر سوز سورای
 ۴ و منکا ایتینکلار: یحی نینک تعمیدی آسماندین مو یا
 ۵ آدم لاردین ایردی مو؟ و اولار اوز ارالاریدا مصلحت
 قیلیب ایتیلار: اگر آسماندین دیساک ایتور: نه اوچون
 ۶ انکا ایشانمادینکلار؟ و اگر آدم لاردین دیساک همه
 قوم بیزنی سنکسار قیلور چونکه یحی نی پیغمبر بیلور
 ۷ لار. پس اولار قایدین بولغانی نی بیلماسمیز دیب جواب

- ۸ بر دیلار . و عیسی اولارغه ایی : من هم نعه قدرت
براه مونی قیلغانیمنی سیزلارگا ایتماسمن .
- ۹ اول وقت خلققه بو مثلنی ایتهالی باشلادی : بر
آدم تال ایق باغ قیلیب انی باغبانلارغه تاپشوروب اوزون
وقت سفر قیلدی . و میوه وقتیده بر قلنی باغبانلار
نینک الیمه ایباردیکه باغ نینک میوه سیدین انکا تاپشور
غایلار لیکن باغبانلار قلنی اوروب قوروق یاندوردیلار .
- ۱۱ و اول ینه باشقه بر قل ایباردی اولار انی هم
۱۲ اوروب حقارت قیلیب قوروق یاندوردیلار . و اول
ینه اوچونجی سی نی ایباردی و اولار شوینک هم زخم
۱۳ دار قیلیب تاشقاری تاشلادیلار . و باغ نینک ایگه سی
ای : نعه قیلغانم اوز اصراق اوغلومنی ایبارای بلکه
۱۴ اولار انی کوروب اینکدین اوواتورلار . لیکن باغبانلار
انی کور کاندده اوز ارالاریده مصلحت قیلیب اییلار : بو
ورات دور کلینکلار انی اوواتورالی تاکه میراث بیز نینک کی
بولغای . و انی باغ دین تاشقاری چیقاریب اولتوردیلار .
۱۵ پس باغ نینک ایگه سی اولارغه نعه قیلور ؟ اول کلیب
۱۶ باغبانلارنی هلاک قیلیب باغنی باشقه لارغه تاپشورور
اولار مونی انکلاغاندا اییلار : هر کیز بولماسون . و اول
۷

- اولارغه قايلا ب ايي: پس شو تامچيلار رد قيلغان تاش
- ۱۸ بور جاك تاشی بولدی ديب پتولكان نه دور؟ هر كيم بو تاش نينك اوستيكا توشسه پاره پاره بولور و اول تاش هر
- ۱۹ كيم نينك اوستيكا توشسه اني ايزار و كاتب لار و امام لار نينك چونك لاری شو ساعت انينك اوستيكا قول سالماق نی ايستاديلار ليكن قومدين قورقتيلار چونكه اولار انينك بو مثل نی اولار نينك باره سيده ايتقانی نی بيلديلار.
- ۲۰ و اولار اني ماراب حكومتكا و حاكم نينك حكميكا تاپشورماق اوچون اني بر سوز برله توتقالی اوزینی
- ۲۱ عادل كورسايتكان جاسوس لارنی ايسارديلار و اولار انينكدين سوراب ايتيلار: ای استاد بيز سنينك راستليق برله كب قيليب تعليم بركانينك نی و يوز خاطر قيلماي خدا نينك يولی نی راستليق برله اور كاتكانينك نی بيلور
- ۲۲ ميز قيصرغه باج برما كيميز بيز كا جائيز مویا ايماسمو؟
- ۲۳ و اول اولار نينك حيله سی نی بيليب اولارغه ايي: نه
- ۲۴ اوچون مني امتحان قيلور سيز لار؟ منكا بر دينار كور ساتينكلار. اول صورت و خط كيم نينك کی دور؟ و اولار
- ۲۵ ايتيلار: قيصر نينك کی و اول اولارغه ايي: قيصر

- نيناك كى نى قيصر كا و خدا نيناك كى نى خداغه برينكارلار .
- ۲۶ و اولار انى قوم نيناك الديدار سوز برله توتالماي انيناك
جواب لاريغه تعجب قيليب شوك تورديلار .
- ۲۷ و قيامت نى انكار قيلغان صادوقيلاردىن بعضى
- ۲۸ لارى كليب انيناكدين جواب سوراب ايتيلار: اي اُستاد
موسى بيز كا پتوب دوركه بر كمرسه نيناك برادري
اولسه و انيناك خاتونى بولسه و انيناك بلاسى بولماسه
اول خاتونى انيناك برادري اليب اوز برادريكا نسل
قوپارسون . پس يته برادر بار ايرديلار . اولقى سى بر
- ۲۹ خاتون اليب بلاسى بولماي اولدى . و انى ايكنجى سى .
- ۳۰ و اوچونجى سى و شونداغ هم يته سى اليب اولاردىن
- ۳۱ بلا بولماي اولديلار . همه سيدين كين اول خاتون هم
- ۳۲ اولدى . پس قيامتده اول خاتون اولار نيناك قايسى نيناك
كى بولور چونكه اول يته سى نيناك خاتونى ايردى . و
- ۳۳ عيسى اولارغه ايتي: فاني عالمداكى بلالار خاتون الور
لار و ايركا تيكارلار . ليكن باقى عالمغه يتما ككا و اولوكلار
- ۳۴ دين قوپماققه لايق سانالغانلار نه خاتون الورلار و نه
ايركا تيكارلار . اولار ينه اولماسلار چونكه
- ۳۵ فرشته لاردىك دورلار و قيامت اوغول لارى بولغاچ

- ۳۶ خدانينك اوغولارى دورلار. اما اولوك لار نينك قوپا ريلماقنى موسى هم تيكن فقره سیده خداوندنى ابراهيم نينك تنكريسى و اسحق نينك تنكريسى و يعقوب نينك تنكريسى ديب بيان قىليب دور. و اول اولوك لاز نينك كى ايماس بلکه تيريك لار نينك تنكريسى دور.
- ۳۷ چونکه همه سى انكا تيريك دورلار. و كاتب لار دين بعضيلارى جواب بريب ايپيلار: اى استاد يخشى ايتينك. و ينه اينكدين بر نرسه باره سیده سورغالى جرئت قيماديلار.
- ۴۱ و اول اولارغه اي: قانداغ ايتيلور که مسيح داود نينك اوغلى دور. داود اوزى مزامير كى تابيدا ايتور.
- ۴۲ خداوند خداونديم كا اي: من سنينك دوشمن لار نينك نى پوت لار نينك نينك تكيكا قوينونچه سن منينك اونك يانيمدا اولتور غيل. پس داود انى خداوند ديسه اول قايداغ اينك اوغلى بولور.
- ۴۵ و قوم نينك همه سى انكلاغاندا اوز شاگردلار يغه اي: اوزون جامه برله مانكماقنى يخشى كوروب بازار لارده سلام لارنى سناغوغه لارده اولقى صف لارنى و ضيافت لارده تورلارده اولتوروشنى ايستاي دورغان

۴۷ کاتب لاردین احتیاط قیلینکلار. یعنی تول خاتون لار نینک
اویسی نی یب کورساتماک اوچون اوزون دعالار قیلغانلار
بولار کا چونکراق حکم قیلینور.

• (یکر مه برنجی باب) •

- ۱ و اول قایلاب بای لار اوز نذرلارینی خزینه کا
- ۲ سالغانی نی کوردی. و بر فقر تول خاتون نینک اینکغه
- ۳ ایکی پل سالغانی نی کوردی. و اول ایی: بتتحقیق
سینزلار کا ایتورمن شو فقیر تول خاتون همه سیدین
- ۴ آشوغراق سالدی. چونکه اولار اوزلاری نینک اوشوغ
لوقیدین نذر اوچون سالدیلار لیکن بو اوز یوقلوقیدین
بارچه تیریاک چیلیکی نی سالدی.
- ۵ و بعضیلار بیت نی یخشی تاشلار و تحفه لار برله
- ۶ یسانغاندور دیکانده اول ایی: کونلار کلورکه کور
کانینکیزدین تاش نینک اوستیده تاش یقیتیلما ی قالمایدور.
- ۷ و اینکدین سوراب اییلار: ای استاد بونه وقت بولور
- ۸ و نمونینک واقع بولوشی نینک علامتی نمه دور؟ و اول ایی:
قایلانکلار سینزلارنی آزدورماسونلار چونکه تولالار
منینک اسمیم سیلان کلیب من اول دورمن و وقت یقینلاشتی

- ۹ ديب ايتورلار. اولار نينك كينيدين بارمانكلار. وسيزلار
جنك لارنى و غلغله لارنى انكلاغاندا پريشان بولمانكلار
چونكه بولار نينك واقع بولماق كيراك دور ليكن
پات آخري بولماس.
- ۱۰ اول وقت اولارغه ائى: قوم قوم نينك اوستيكا
- ۱۱ و پادشاه ليق پادشاه ليق نينك اوستيكا ضد قوپوپ. چونك
زلزله لار و بعضى يرلارده اچاچيلىق لار و بلار بولورلار.
- ۱۲ و مونينك همه سيدين ايلكارى سيز نينك اوستونكيز كا
قول ساليب سيزلارنى قوغلاب سناغوغه لار كا و زندان
لارغه تاپشورورلار و منينك اسميم اوچون پادشاه لار نينك
- ۱۳ و حاكم لار نينك اليفه چيقاريلور سيزلار. شونداغ سيزلار كا
- ۱۴ كواھليق بر كالى فرصت بولور. نعه جواب برادورغانينكيز
نينك باره سیده وقت كلاسدين ايلكارى انديشه قيلماسليق نى
- ۱۵ كونكلونكيزده قويونكلار. چونكه من سيزلار كا
اغيز و حكمت برور من كه خصم لارينكيز ضد
- ۱۶ تورالمای مخالفت قيلالماسلار. و سيزلار انا نادين و
برادرلاردين و خویش لاردين و دوست لاردين هم تاپشو
- رولور سيزلار و سيزلار دين بعضيلارنى اولتورور
لار. و منينك اسميم اوچون همه سى سيزلارنى

- ۱۸ یمان کورورلار، لیکن باشلارینکیزدین بر ساج
- ۱۹ ییتماس، اوز صبرینکیز برله جانلارینکیزنی
قوتقارغای سیزلار.
- ۲۰ و اورشلیم نی قوشونلار قورشاغانی نی کورکانینکیزده
اول وقت اینک خراب بولوشی نینک یقین لاشقانی نی
- ۲۱ بیلینکلار، اندین یهودیه داکی لار تاغلارغه قاقسونلار
و اینک ایچیداکی لار تاشقاری چیقسونلار و صحراداکی
- ۲۲ لار اینک ایچیکا کیرماسونلار، چونکه پتولکان نینک
همه سی بجا کلامک اوچون بولار انتقام کونلاری دور
- ۲۳ لار، و وای شو کونلارده حامله بولغانلارغه و
ایمیتکانلارکا چونکه یر یوزیده چونک تارلیق و بو
- ۲۴ قومغه غضب حکمی بولور، و اولار قلیچ بسیغه
توشوب همه طائفه لار نینک ایچیکا اسپر کتارلار و
طائفه لار نینک وقت لاری تمام بولغونچه اورشلیم طائفه
لاردین دبسالور.
- ۲۵ و آفتابدا و آیدادا و یولدوزلار علامت لاردا بولور لار و
یر یوزیده طائفه لار نینکیز دولغون لاری ایر کاشلانکانیدین
- ۲۶ قورقوب اسراسیه لیقغه توشارلار، و آدم لار قورقونجی
دین و یر یوزیکا کلادورغانمه منتظر بولوشدین هلاک

- بولورلار چونکه آسمان لار نينك قوت لاری قوزغالور
 ۲۷ لار. اول وقت ابن الانسان نينك تولا جلال و قدرت
 برله بولوت دا كلادور غانی نی کورورلار. و بو واقعلار
 بولغالی باشلاغاندا اوری توروب باشلارینکیزنی
 کوتارینکلار چونکه نجائینکیز یقین لاشیب دور.
- ۲۹ و اولارغه بر مثل کلتوردی: انجیر درختیکا و
 ۳۰ همه درخت لار کا قایلانکلار. اولار مودو چاق بولغانی نی
 کورکانده یاز یقین لاشقانی نی بیلور سیزلار. شونداغ
 ۳۱ هم سیزلار بو نرسه لار نينك واقع بولغانی نی کورکانده
 خدانينك پادشاه لیتی نينك یقین بولغانی نی بیلینکلار.
 ۳۲ بتحقیق سیزلار کا ایتور من همه واقع بولماغونچه بو
 ۳۳ نسل اوتماس. آسمان و یر زائیل بولورلار لیکن
 منينك سوزلاریم زائیل بولماسلار.
- ۳۴ و اوزونکیز اوچون احتیاط قیلینکلار که کونکل
 لارینکیز مست لیکده و شراب ایچیشده و غذا اندیشه سیده
 اغر لاشیب ناکاه شو کون بیلما سلیک ینکیزده اوستونکیز کا
 ۳۵ کماکای. چونکه بارچه یر یوزیده اولتورغانلار نينك
 ۳۶ همه سی نينك اوستیکا بر توزاق دیک کور. پس اویغاق
 توروب بو واقع بولادورغان نينك همه سیدین قوتولوب

ابن الانسان نينك الديدن تورغالى قادر بولماقيني كيز اوچون
هر وقت دعا قيلمينكلار . و اول كوندوز بيتده تعليم ۳۷
بريب كيچده زيتون تاغى اتليق تاغدا قونار ايردى . و ۳۸
قوم نينك همه سى سحرده بيتكا اينك سوزيني
انكلاغالى الديغه كلور ايريلار .

• يكرمه ايكنجى باب •

۱ و فصيح ديكان فطير عيى يقينلاشتى . و امام
لار نينك چونك لارى و كاتب لار انى اولتور كالى قصد
قياور ايرديلار چونكه قومدين قورقار ايريلار .
۳ و شيطان اسخر يوطى اتانغان يهودغه كيردى و
۴ اون ايكي نينك برى ايردى . و اول باريب انى قايسى طريقه
بيلان اولارغه تاپشورادورغانى نى امام لار نينك چونك
لارى و بيت نينك پاسبان چونكلارى برله مصلحت قيلدى . و
اولار خوش بولوب انكا كموش بر كالى وعده قيلديلار .
۶ اول هم وعده قيلدى و انى خلق دين پنهان اولارغه توتوب
بر كالى مناسب فرصت ايستار ايردى .
۷ و فصيح بوغوزلانا دورغان فطير كونلارى كلكانده .
۸ پطروس نى و يوحنانى ايباريب ايى : بارنكلار بيز نينك

- ۹ - اوچون فصیح نی ییکالی طیار قیلینکلار . و اولار انکا
- ۱۰ ایتیلار: قاید ا طیار قیلماقیمیزی خواهلارسن؟ و اول اولارغه ایی: منا شهر کا کپرکانده سو کوزه سی نی کوتارادورغان بر آدم سیزلار کا اوچرار اول بارادورغان
- ۱۱ اوی غجه انکا ایر کاشیب . اوی نینک ایکه سیکا ایتینکلار:
- استاد سنکا ایتور: اوزشا کردلاریم برله فصیح نی بیدورغان
- ۱۲ جای قاید دور؟ و اول سیز کا بساط سالیغلیق بر چونک
- ۱۳ بلاخانه کورساتور اندا طیار قیلینکلار . و اولار باریب اولارغه ایتقاندیک تاپیب فصیح نی طیار قیلدیلار.
- ۱۴ و ساعت یتکانده اون ایکی لار برله دستور خوانغه
- ۱۵ اولتوردی . و اولارغه ایی: من زحمت تارتماسدین ایلکاری سیزلار برله شو فصیح نی ییکالی آرزو مندلیک
- ۱۶ برله آرزو قیلدیم . چونکه سیزلار کا ایتورمن: موندین کین خدانینک پادشاه ایقیدا کامل بولماغونچه اینکدین
- ۱۷ یاسمن . و پیاله نی ایب شکر ایتیب ایی: مونی ایب
- ۱۸ ارانکیزده تقسیم قیلینکلار . چونکه سیزلار کا ایتورمن موندین کین خدانینک پادشاه ایقی کما کونچه اصلا تال نینک
- ۱۹ میره سیدین ایچماسمن . و نان نی ایب شکر ایتیب اوشا تیب اولارغه ایی: بو منینک سیزلار اوچون بریلادورغان

- بدنیم دور منی یادینکیزغه کلتورماک اوچون مونی
 ۲۰ قیلینککلار و شونداغ هم اخشام لیق دین کین پیاله نی ایب
 ایی: بو پیاله منینک سیزلار اوچون تو کولادورغان قانیم برله
 بولغان ینکی عهد دور.
- ۲۱ لیکن منا منی توتوب برادورغان نینک قولی منینک
 ۲۲ برله دستور خواندا دور. چونکه ابن الانسان تقدیر
 قیلینغاندیک کتار لیکن وای انی توتوب برادوغان آدم کا!
 ۲۳ و اولار مونی قیلادورغان اولاردین قایسی دور دیب
 اوز ارالاریده سوراشقالی باشلادیلار.
- ۲۴ و اولار نینک اراسیدا قایسی چونکراق سانالور
 ۲۵ دیب بر مباحثه هم بولوب ایردی. و اول اولارغه
 ایی: طائفه لار نینک پادشاه لاری اولارغه حکم قیلور
 لار و اولار نینک اوستیکا سلطنت قیلغوچیلار کریم اتانور
 ۲۶ لار. لیکن سیزلار شونداغ بولمانکلار بلکه ارانکیزدا
 چونک بولغان همه نینک کچیککی دیک و ارانکیزدا مرشید
 بولغان خدمتکار دیک بولغای. چونکه چونکراق قایسی
 ۲۷ دور دستور خواندا اولتورغان مو یا خدمت قیلغان مو?
 اولتورغان ایما سمو؟ لیکن من سیز نینک ارانکیزدا خزمتمکار
 ۲۸ دیک دور من. سیزلار منینک امتحان لاریم دا منینک برله

- ۲۹ نابت قالغانلار دور سيزلار . و اتام منكا پادشاهليقنى
 وعده قىلغاندىك من هم سيزلاركا وعده قىلورمن .
- ۳۰ كه منينك پادشاهليقم دا دستور خوانيم دا يب ايچيب
 تخت لارننك اوستيده اولتوروب اسرائيل نينك اون
 ايكى نسلى كا حكم قىلغايسيزلار .
- ۳۱ اى سمعون اى سمعون منا شيطان سيزلارنى بندايدىك
 تاسقاماق خواهلادى . ليكن من سنينك اوچون دعا
 قىلديم كه اعتقادينك يوقالماغاي و سن توبه قىلغاندا
 برادرلارينكنى قوتلاندوركيل . و اول انكا ائى : اى
 خداوند من سنينك برله هم زندانغه و اولوم كا بارغالى
 حاضر دورمن . و اول ائى : اى پطروس سنكا ايتورمن :
 بو كون سن منى تونوماسمن ديب اوچ مرتبه انكار
 قىلماسدن ايلكارى خروس چيرلاماس .
- ۳۵ و اولارغه ائى : سيزلارنى هميان سز و خورجين
 سز و اوتوك سز ايباركانيم دا سيزلاركا بر نرسه
 كم بولدى مو؟ و اولار ائىلار : يوق . پس اولارغه ائى :
 ليكن اعدى هر كيم نينك هميانى بولسه شونداغ هم
 خورجيني بار بولغان انى السون و هر كيم نينك قلىجى بولماسه
 ۳۷ اباسىنى ساتيب بر قليج السون . چونكه سيزلاركا

ایتور من عاصیلار برله سانالدى ديب پتولکان نينک هم
 منينک باره مده بجا کماکی کيراک دور. آری منينک
 ۳۸ باره مده پتولکانی ايمدی بجا کلوریه و اولار ايتیلار:
 ای خداوند منا موندایکی قلیج بار و اول اولارغه
 ایی: کفایت دور.

۳۹ و اول چیقیب عادئیدیک زیتون تاغیغه باردی و
 ۴۰ شاگرلاری هم انکا ایرکاشتیلار. و اول یرکا گلکانده
 اولارغه ایی: دعا قیلینکلار که امتحانغه توشما کایسینز
 ۴۱ لار. و اولاردین بر تاش ائیمیچه ایلکاری باریب
 ۴۲ تیز بوکوب دعا قیلیب ایی: ای ابا خواها لاسانک بو پیاله
 مندین اوتسون لیکن من خواها لغاندیک ایماس
 ۴۳ سن خواها لغاندیک بولسون. و آسمان دین بر فرشته
 ۴۴ انکا کورونوب انی قوتلاندورور ایردی. و اول
 اضطرابدا قاتیغ غیرت برله دعا قیلغاندا انینک
 ۴۵ تری قان قطره لاریدیک یرکا توشار ایردی. و دعادین
 فارغ بولوب شاگردلاری الیفه کلپ اولارنی غم
 ۴۶ دین اویقولان تاپیب اولارغه ایی: نمه اوچون
 اوخلار سیزلار قوپوب دعا قیلینکلار که امتحانغه
 توشما کایسینزلار.

- ۴۷ و اول تخی کب قیلیب تورغاندا ناکاه بر جماعت خلق و خلق الیددا اون ایکی دین بری یهودا اتلیق کلیب عیسی نی
- ۴۸ سویکالی یقینلاشتی. و عیسی انکا ایی: ای یهودا سویماک
- ۴۹ برله ابن الانسان نی توتوب برور موسن؟ و عیسی برله بولغانلار بو واقع نی کورکانده اییلار: ای
- ۵۰ خداوند قلیج برله اورالی مو. و اولاردین بری امام لار نینک چونکی نینک قلی نی اوروب اونک قولاقی نی
- ۵۱ کستی. و عیسی جواب بریب ایی: شو نچه لیقدا قویونکارلار و اینک قولاقی نی توتوب سقای.
- ۵۲ اول وقت عیسی اوزی نینک اوستیکا کاکان امام لار نینک چونک لاریغه و بیت نینک پاسمان نی نینک چونک لاریغه و شیخ لاریغه ایی: بولانچی اوستیکا چیقاندیک
- ۵۳ قلیج و تیاق لار برله چیقینکارلار. من بیتده هر کون سیزلار برله بولغاندا اوستوم کا قول اوزاتمادینکارلار لیکن بو سیزلار نینک ساعتینکیز و قرانکفولوق نینک حکومتی دور.
- ۵۴ و اولار انی توتقاندین کین انی کوتاریب امام لار نینک چونکی نینک اوییکا الیب باردیلار لیکن پطروس
- ۵۵ یراقدین انکا ایرکاشتی. و اولار حویلی نینک اوتراسیددا

- ۵۵ اوت ياقان یرده اولتورغاندا پطروس هم ارالاریدا
 ۵۶ اولتوردی . اول وقت بر کنیزک اینک اوت قاشیده
 ۵۷ اولتورغانی نی کوروب انکا سنجیلاب قایلاب ایی:
 ۵۸ بو هم اینک برله ایردی . و اول انکار قیلیب
 ۵۹ ایی: ای خاتون من انی تونوماسمن . و ازغنه کین باشقه
 ۶۰ سی انی کوروب ایی: سن هم اولاردین دورسن و
 ۶۱ پطروس ایی: ای آدم من ایماسمن . و بر ساعتچه
 ۶۲ اوتکانده باشقه سی چینک توروب ایی: بتحقیق بوهم
 ۶۳ برله ایردی چونکه جلیلیه لیک دور . و پطروس ایی:
 ۶۴ ای آدم نه ایتقاینک بیلماسمن و اول کب قیلغاندا
 ۶۵ در حال خروس چیرلادی . و خداوند یانب پطروس غه
 ۶۶ قایلادی و پطروس خداوندینک انکا خروس چیرلا
 ۶۷ ماسدین ایلکاری منی اوچ مرتبه انکار قیلورسن دیکان
 ۶۸ سوزینی یادیغه کلتوردی . و اول تاشقاری چیقیب
 ۶۹ درد برله یغلادی . و عیسی نی توتقان کشیلار انکا
 ۷۰ تیاق اوروب . اینک باشی نی یاپیب یوزیکا اوروب
 ۷۱ سنی اورغان کیم دور پیغمبرلیک قیلغیل دیب انی
 ۷۲ مسخره قیلور ایردیلار . و انکا دشنام قیلیب باشقه
 ۷۳ تولا نرسه ایتور ایردیلار .

- ۶۶ و تانكاتقاندا قوم نينك شيخ لارى و امام لار نينك
چونك لارى و كاتبلار يغيليب انى اوز محكمه لاريكا
۶۷ چيقاريب انكا ايى: اكر سن مسيح بولسانك بيز كا ايتقىل
و اول اولارغه ايى: سيمزلار كا ايتسام ايشانماس
۶۸ سيمزلار. و اكر سوزسام جواب برماس سيمزلار.
۶۹ موندن كين ابن الانسان خدانينك قدرتى نينك اونك
۷۰ طرفيده اولتورور. اول وقت همه سى ايتيلار: سن
خدانينك اوغلى سن مو؟ اول اولارغه ايى: سيمزلار
۷۱ ايتور سيمزلار كه من دورمن. و اولار ايتيلار: تخى
بيز نينك كواه ليqqه نه احتياجيميز بار چونكه اوزو
مير انينك اغزىدين انكلادوق.

• يكرمه اوچونجى باب •

- ۱ و اولار نينك بارچه جمعتى قوپوب انى پيلاطوس
۲ نينك الديغه كلتوروب. توبه سيده غرض قىلغالى باشلاب
ايتيلار: اوزىنى مسيح پادشاه ديب ملتيميزنى ازدوروب
قىصر كا باج بر كالى قويمايدورغان بو كشى نى تاپتوق.
۳ و پيلاطوس انينكدين سوراپ ايى: سن يهو
ديلار نينك پادشاهى سن مو؟ و اول جواب بريب ايى:

- ۴ سن اوزونک ایتورسن . اول وقت پیلاتوس امام لارنینک چونک لاریغه و خلققه ایی : من بو آدمده
- ۵ بر علت تاپمادیم . لیکن اولار اوشوغراق چینک توروب ایتور ایردیلار : اول جلیلیه دین تارتیب شو یرغچه بارچه یهودیه ده تعلیم بریب خلق نی بوزار .
- ۶ و پیلاتوس جلیلیه نینک زکری نی انکلاغاندا اول
- ۷ کشی جلیلیه لیک مو دیب سوردی . و هیروودس نینک حکومتی دین بولغانی نی بیلکانه اول هم شو کونلارده اورشلیم ده بولغاچ انی هیروودس نینک الدیغه ایباردی .
- ۸ و هیروودس عیسی نی کورکانه تولا خوش بولدی چونکه اول اوزون وقت دین بری اینک باره سیده تولا نرسه لارنی انکلاغان اوچون انی کورماک خواهلاب اینکدین بر معجزه کورکالی امید قیلور ایردی .
- ۹ و اینکدین تولا سوز سوردی لیکن اول انکا هیچ بر
- ۱۰ جواب برمادی . و امام لارنینک چونک لاری و کاتب لار توروب اینک توبه سیده قاتیغلیق برله عرض قیلور
- ۱۱ ایردیلار . و هیروودس اوز سپاهی نی برله انی تحقیر و مسخره قیلیب انکا بر پارقیرایدورغان لباس کیدوروب
- ۱۲ انی ینه پیلاتوس نینک الدیغه ایباردی . و شو کونده

- پيلاطوس برله هيرودس دوست بولديلار چونکه ايلکا
 ۱۳ ريدين اولار نينک اراسيدا عداوت بار ايردى. و پيلا
 طوس امام لار نينک چونک لار ينى و سردار لار ينى و
 ۱۴ قوم نى ققيريب. اولار غه ايى: سيز لار بو آدم نى ملت
 آز دور غوچى ديب منينک الديغه کلتور دينکلار و منا
 من سيز نينک الدينکيزدا سوراغ قيليب اينک توپه سيده
 ۱۵ عرض قيلغا اينکيزدين هيچ بر علت بو آدم ده تاپماديم. و
 هيرودس هم تاپمادی چونکه من سيز لار نى اينک الديغه
 ايبارديم و اول انى ينه بيز کا ايباردى. پس اول اولوم کا
 ۱۶ لايق هيچ بر نرسه قيلما ب دور. ايمدى من انى تآديب
 ۱۷ قيليب قويوب براى. و اولار نينک همه سى بردين
 ققيريب ايتور ايرديلار: موني اولتور کيل و بيز کا بار اباس نى
 ۱۸ آذاد قيلغيل. بار اباس شهرده واقع بولغان بر فتنه و قتل
 ۱۹ اوچون زندانغه سالينغان ايردى. و پيلاطوس عيسى نى
 ۲۰ آذاد قيليش نى خواهلاب ينه اولار غه کب قيلدى. ليکن
 اولار ققيريب ايتور ايرديلار: دارغه تارتقيل انى دارغه
 ۲۱ تارتقيل! و اولار غه اوچونجى مرتبه ايى: بونمه يمان
 ايش قيليب دور من اينکدا اولومکا لايق بر علت تاپماديم پس
 ۲۲ انى تآديب قيليب آذاد قيلای. و اولار اونلوك آواز برله

- ۲۴ ققیریب اینک دارغه تارتیلماقنی تیلار ایردیلار و آواز
 لاری کوچلوق کایب . پیلاطوس اولارنینک خواهشی نی
 ۲۵ قیلغالی قرار بردی . اولارنینک تیلکانی دیک اولارغه
 فتنه و قتل اوچون زندانغه تاشلانغاننی آذاد قیلیب عیسی نی
 اولارنینک خواهشیکا تاپشوردی .
- ۲۶ و اولارانی ایب بارغاندا صحرادین ~~ک~~لکان
 قرونیه لیق سمعون اتلیق برکشی نی توتوب دارنی عیسی
 نینک کینیدین کوتارکالی اینک اوستیکا قویدیلار .
- ۲۷ و قوم دین بر چونک جماعت و سینهلاریکا اوروب
 اینک اوستیکا یغلایدورغان خاتونلاردین تولالار انکا
 ۲۸ ایرکاشور ایردیلار . و عیسی اولارغه یانیب ایی : ای
 اورشلیم قیزلاری منینک اوستومکا یغلامانکارلایکن اوز
 لارینکیزنینک و بلالارینکیزنینک اوستیکا یغلانکارلار
 چونکه منا کونلار ~~ک~~کلورکه ایتیلور خوشا عقیم لار
 ۲۹ و توغماغان رحم لار و ایمیتماکان ایمچاک لار . اول وقت
 تاغلارغه اوستومیزکا توشونکارلار و دوبه لارکا بیزنی
 ۳۱ یاپینکارلار دیکالی باشلارلار . چونکه هول درخت قه
 شونی قیلسه لار پس قوروق غه نعه بولور .
- ۳۲ و اینک برله اولتورکالی باشقه ایکی کناه کارلارنی

- ۳۳ هم کلتور دیلار . و اولار باش چناق دیکان یر کا کاکانده
اندا انی و اول ایکی کناه کار نینک بری نی انینک اونک
- ۳۴ یانیدا و ینه بری نی سول یانیدا دارغه تارتیلار . و
عیسی ایی : ای اتا اولار نی باغیشلا غیل چونکه نمه قیماغا لاری
بیلماسلار . و اولار انینک لباسی نی تقسیم قیلیب قرعه
سال دیلار . و قوم توروب قایلار ایردیلار و سردارلار
مسخره قیلیب ایتور ایردیلار : باشقه لاری قوتقازدی
اگر خدانینک مسیحی و ایلمغانانی بولسه اوزی
قوتقازسون . و سپالار هم کلیب انکا سرکه تنکلاب .
- ۳۶ اگر سن یهودیلار نینک پادشاهی بولسانک اوزونک نی
قوتقازغیل دیب انی مسخره قیلور ایردی . و انینک
اوستیده : بو یهودی لار نینک پادشاهی دور دیب بر خط
پتولکان ایردی . و اسیلغان کناه کار نینک بری انکا
دشنام قیلیب ایتور ایردی : سن مسیح بولسانک اوزونک نی و
بیزنی قوتقازغیل . لیکن ینه بری جواب برینب انی
ملامت قیلیب ایی : اوزونک بو حکم نینک تکیده بولغا
نینک نی کوزوب توروب خدادین قورقماس سن مو؟
- ۴۰ و بیزلار کا بولغان عدالت برله دور چونکه قیلغانیمیز
نینک جزاسی نی تاپتوق لیکن بو هیچ بر ایمان ایش

- ۴۲ قىلماب دور. و ايى: اي عيسى پادشاه ليقينك غه كالكانده
- ۴۳ منى يادينكغه كلتور كيل. و اول ايى: بتحقيق سنكا
ايتور من بو كون منينك برله بهشتده بولور سن.
- ۴۴ و ساعت التهغه يقين ايردى و ساعت توقوز غچه
- ۴۵ همه ير يوزيده قرانكغولوق بولدى. و افتاب ياروقى نى
- ۴۶ يوتوروب بيت نينك پردهسى اوتراسيدىن يرتيلدى. و
عيسى اونلوك آواز برله قچقيريب ايى: اي اتار و حومنى
سينك قولونكغه تاپشورور من. و مونى ايتيب روحنى
- ۴۷ تسليم قىلدى. و يوز باشى واقع بولغانى نى كوركانده
خداغه جلال بريب ايى: بتحقيق بو آدم عادل ايردى.
- ۴۸ و شو حادثهغه يغيلغان خلق نينك همهسى واقع بولغانى نى
- ۴۹ كوركانده سينه لارى كا اوروب يانديلار. و اينيك
تونوش لارى و جليليه دين انكا ايركاشكان خاتونلار هم
يراقدين توروب مونكا قايلار ايرديلار. و منا يوسف
- ۵۰ اتليق بو وزير كشى مصلحت بر كوچى و عادل و يخشى
كشى. يهودى لار نينك اريمايا شهر يدين بو اولار نينك
- ۵۱ مصلحتيكا و قىلغانىغه موافق قىلماغان ايردى و خدا
نينك پادشاه ليقى غه منتظر ايردى. و پىلاطوس نينك
- ۵۲ الديغه باريب عيسى نينك بدننى نى تىلادى. و انى توشو
- ۵۳

- روب كىتان برله كىفن لاپ قورام دىن او يولغان اصلا بر كهر سه
۵۴ قويولماغان قېردا قويدى . و طيار ليق كوني بولوب شنبه
۵۵ يقين لاشيب ايردى . و جليليه دىن انىنك برله كليب انكا
ايركاشكان خاتونلار قېرنى و انىنك بدننى قايداغ دىن
۵۶ قىلغانىنى كوردىلار . و يانيب بارغاندىن كين عطرلار
و خوشبوى ياغلار طيار قىليب امركا موافق سبت
كونيده راحت قىلدىلار .

— (يكرمه تور تونجى باب) —

- ۱ و هفته نىنك اولقى كوني تانك اتقاندا اولار طيار
۲ قىلغان عطرلارنى كوتاريپ قېرغه كلدىلار . تاشنى
۳ قېرنىنك اغزىدىن يومولانغان كوروب قېرغه كيركانده
۴ خداوند عيسى نىنك بدننى تاپمادىلار و واقع بولدىكه
اولار شونىنك باره سيدة حيرت ده بولغاندا ناكاه
پايقرايدورغان لباسلىق ايكي كىشى اولارنىنك يانيدا
۵ توردىلار . و اولار قورقوب يوزلارنى ير كا اويراكانده
اول كشىلار اولارغه ايپىلار : نعه او چون تىرىك نى اولوك
۶ لارنىنك اراسيدا ايستار سىزلار . اول موند ايماس
ليكن قوپار يلدى . يادىنكىزغه كاتورونكلار كه اول اوزى

- تخی جلیلیه ده بولغاندا نچوک - یزلار کاب قیلیب
 ۷ ایی که ابن الانسان نینک ککناه کار آدم لار نینک
 قولیغه تاپشور و اوب دارغه تارتیلماقی و اوچونجی
 ۸ کونده قوپماقی کیرک دور و اولار اینک سوزی
 ۹ یادلاریغه کلتور و ب قبردین یانیب مونینک همه سی نی
 ۱۰ اون بریکا و قالغانلار نینک همه سیغه خبر بر دیلار و
 مونی رسول لارغه ایتمانلار مجدلیه لیک مریم و یوسنا
 و یعقوب نینک اناسی مریم و اولار برله بولغان رفیق
 ۱۱ لاری ایردیلار و اولار نینک سوزی اولارغه بیهوده
 ۱۲ دیک کورونوب اولارغه ایشانمادیلار و پطروس
 قوپوب قبرغه یو کوروب اینکی شیب یالغوز کفن نی کور
 دی و واقع بولغان نینک باره سیده اوز ایچیده تعجب
 ۱۳ قیلیب اوییکا یاندی و منا اولار نینک ایکی سی شو کونده
 اورشلیم دین اتمیش اوق اتمیچه یراق عماوس اتلیق
 ۱۴ بر کنت کا بارور ایردیلار و بو واقع بولغان نینک
 همه سی نینک باره سیده اوز ارالاریدا کب قیلور ایر
 ۱۵ دیلار و واقع بولدیکه اولار کب قیلیب سوز تالاشقاندا
 عیسی اوزی اولارغه یقین کلیب اولار برله مانکار
 ۱۶ ایردی لیکن اولار نینک کوزلاری تونوماقدین توتولوب

- ۱۷ ایردی . و اول اولارغه ایی : شو غمگین یوروب
- ۱۸ کبلاشکانکیز نه دور . لیکن اولاردین بری کلیوباس
- ۱۹ اتلیق جواب بریب ایی : آیا اور شلیمده شو کونلارده واقع بولغان ایش لارنی بیلماکان مو سن ؟ و اول اولارغه ایی :
- قاییسی ایش لار ؟ و اولار ایییلار : خدانینک و قوم نینک الیددا عمل ده و سوزده قدرت لیک بر پیغمبر بولغان ناصر ت لیک
- ۲۰ عیسی غه نسبتی بولغان ایشلار . قایداغ بیز نینک امام لار نینک چونک لاری و سردار لاریمیز انی اولوم حکمیکا
- ۲۱ تاپشوردیلار و اول دارغه تارتیلدی . و بیز اسرائیل نی قوتقازماقچی دور دیب امید قیاور ایردوک لیکن بو همه سی برله بو ایش واقع بولغانغه بو کون اوچ
- ۲۲ کون دور . مونینک برله بیزلاردین بعضی خاتونلار بیزلارنی حیرت کا سالدیلار . اولار صبح ده قبر کا
- کلیب انینک بدننی تاپمای کلیب ایییلار که اولار کا فرشته لار کور و نوب انی تیریک دور دیب
- ۲۴ دورلار . و بیز نینک برله بولغان لاردین بعضی لاری هم قبر کا باریب خاتونلار ایتقاندیک تاپیب دور
- ۲۵ لار لیکن اوزینی کور ماب دور . و اول اولارغه ایی : ای عقل سز و پیغمبر لار نینک ایتقانی نینک همه سیکا

- ۲۶ ايشانکالی کونکل لاری قاسیق بولغانلار. آيا مسیح نينک
 ۲۷ مونداغ زحمت تارتیب اوز جلايکا کيرماکی لازم ایماس مو
 ایردی؟ و موسی دین جمیع پیغمبرلاردین باشلاب همه
 ۲۸ کتاب لارده اوزیکا نسبتی بولغان نرسه لارنی اولارغه
 روشن قیلدی. و اولار اوزلاری بارادورغان کنت کا
 یقین لاشقاندا اول اوزینی یراغراق بریرکا بارادورغان
 ۲۹ کورساتی. و اولارانی زورلاب ایییلار: بیز نینک برله
 قالغیل چونکه اخشام یقین و کوندوز اوتوب دور. و اول اولار
 ۳۰ برله قالغالی ایچکاری کیردی. و واقع بولدیکه اولار برله
 دستور خواندا اولتورغاندا نان الیب مبارکلاب اوشاتیب
 ۳۱ اولارغه بردی. و اولار نینک کوزلاری اچیلیب انی
 ۳۲ تونودیلا ر لیکن اول اولاردین غائب بولدی. و اولار بر
 بریکا ایییلار: یولدا بیز نینک برله کب قیلیب بیز کا کتاب
 لارنی روشن قیلغانیدا کونکلو میز ایچیمیزده کویماس ایردیعو.
 ۳۳ و شو ساعت قوپوب اورشلیم کا یانیب اون بری و
 ۳۴ اولار برله بولغانلارنی بریرکا جمع بولغان تاپتیلار. و ایتورا
 ایردیلا ر: بتتحقیق خداوند قوپوب دور و سمعونغه کورونوب
 ۳۵ ایکان. لیکن بولار یولدا واقع بولغاننی و ناننی اوشاتقانیدا
 ۳۶ انی تونوغانلارنی خبر بردیلار. و اولار مونی کب قیلغاندا

- ۳۷ عیسی اولار نینک اوتراسیدا تور دی . لیکن اولار تیترا ب
- ۳۸ قورقوب بر روح کورادور لار دیب کمان قیلدی لار . و اول
- ۳۹ اولار غه ایی : نه اوچون بی آرام دور سیز لار و نه اوچون
- ۴۰ کونکل لارینکیز غه شک پیدا بولور ؟ قول لاریم غه و پوت
- ۴۱ لاریم غه قایلانکلار که من اوزوم دور من منی توتوب
- ۴۲ کورونکلار چونکه روح نینک آت و سونکا کی بولماس
- ۴۳ قایداغ که منینک بار بولغانیم نی کورور سیز لار . و مونی
- ۴۴ ایتیب اولار غه اوز قول لارینی و پوت لارینی کورسائی .
- ۴۵ و اولار خوشلوقدین ایشانمای تعجب قیلغاندا اول اولار غه
- ۴۶ ایی : موندا یانینکیزده غذا بار مو ؟ و اولار انکا بر پارچه
- ۴۷ پیشقان بلیق بردیلار . و اول ایب اولار نینک الیدیدی .
- ۴۸ و اولار غه ایی : من سیز لار برله بولغاندا سیز
- ۴۹ لار کا ایتقان سوزوم شو ایردی که موسی نینک شریعتیده
- ۵۰ و پیغمبر لارده و مزامیرده منینک بار مده پتولکان نینک
- ۵۱ همه سی بجا کلماک کیراک دور . اول وقت کتاب لارنی
- ۵۲ اوقالی اولار نینک ذهنی نی آچتی . و اولار غه ایی : شونداغ
- ۵۳ پتولوب دور که مسیح زحمت تارتیب اوچونجی کونده
- ۵۴ اولوکلار دین قوپار . و انینک اسمی برله اور شلیم دین
- ۵۵ تارتیب همه طائفه لار کا کناه لار نینک مفرتی اوچون

- ۴۸ توبه وعظی ایتیلور . و سیزلار مونکا گواه دور سیزلار .
- ۴۹ و منا من سیزلار کا اتام نینک وعده قیلغانی نی ایبارور من
پس ایکیزدین قدرت کاکونچه بو شهرده اولتورونکلار .
- ۵۰ و اولارنی تاشقاری بیت عینیاغچه چیقاریب اوز
- ۵۱ قول لارینی کوتاریب اولارنی مبارکلادی . و اولارنی
- ۵۲ مبارکلانده اولاردین آیریلدی . و اولار چونک
- ۵۳ خوشلوق برله اورشلمیم کا یاندیلار . و خداغه حمد و
ننا ایتیب هر وقت بیتده ایردیلار .

- ۸۳ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۸۴ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۸۵ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۸۶ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۸۷ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۸۸ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۸۹ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۰ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۱ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۲ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۳ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۴ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۵ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۶ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۷ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۸ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۹۹ بنا و ترمیم و تعمیرات
- ۱۰۰ بنا و ترمیم و تعمیرات

بنا و ترمیم و تعمیرات

